
CAMPANYA DE ZONES LLIURES DE TRANSGÈNICS

PLATAFORMA TRANSGÈNICS FORA!
2006

*Aquest dossier pretén ser una eina pràctica per a tots aquells col·lectius interessats, motivats o entusiasmats en sumar-se a la **Campanya Zones Lliures de transgènics** impulsada des de la Plataforma Transgènics Fora!*

La campanya té com a objectiu aconseguir una Catalunya lliure de transgènics. Com? A escala local, de manera participativa, des de la base. La idea és que a cada barri, poble, comarca... apareguin col·lectius, associacions, i/o persones a títol individual que es facin seva la campanya, elaborin una proposta de com implementar-la en el seu àmbit local i comencin a posar-la en pràctica. Per la nostra banda, les persones i col·lectius que integrem la PTF! ens comprometem a dinamitzar la campanya dins l'àmbit català coordinant els diferents grups, posant en comú les diverses propostes, aportant recursos i donant tot el suport que puguem.

El contingut del dossier es limita a informacions pràctiques per a dur a terme la campanya, per això no s'explica la problemàtica dels transgènics a nivell general (sí en el cas català), informació que es pot trobar a partir de la bibliografia recomanada.

**Si vols dur a terme la campanya o vols rebre informació escriu
transgenicsfora@moviments.net**

**Per més informació, consulteu la pàgina web de la plataforma
www.transgenicsfora.org**

ÍNDEX

1.- Introducció a la Campanya per una Catalunya lliure de transgènics.....	3
Llistat de col·lectius que donen suport a la campanya	7
2.- Situació dels transgènics a Catalunya.....	8
- Els conreus transgènics i el camp català.....	8
- Casos de contaminació genètica de conreus	13
- El Decret de coexistència	16
- Superfície de conreus MG a Catalunya.....	18
3.- Eines per dur a terme una campanya de Zones Lliures	19
- Bases de la campanya	19
- Guia per realitzar la campanya a nivell local	20
- Propostes d'on i com actuar	22
- Instruments jurídics	26
- Alternatives alimentàries als OMG	28
- Model de carta per a comunitats de regants.....	30
- Model de carta per ajuntaments	32
- Declaració de Valls lliure de transgènics	34
- Declaració de Ripoll lliure de transgènics	36
- Declaració de Rubí lliure de transgènics	38
- Declaració de Menorca lliure de transgènics	41
- Llistat de Municipis Lliures a l'estat espanyol	44
4.- Regions lliures d'OMG- Situació actual dels països europeus	45
5.- Annexos	70
- Manifest de Fraga.....	70
- Manifest de Berlín.....	73
- Per què ens oposem als transgènics?.....	75
- S'intensifica la lluita contra els transgènics!.....	77
- Varietats de blat de moro transgènic autoritzades pel conreu a Espanya	80
- Documents i links d'interès	82

1- INTRODUCCIÓ A LA CAMPANYA PER UNA CATALUNYA LLIURE DE TRANSGÈNICS

Al maig de 2004 es va aixecar la moratòria europea sobre aprovacions de nous **Organismes Modificats Genèticament (OMG)**, que havia estat vigent durant cinc anys. Des de llavors, i en contra de l'opinió pública de molts països europeus, de molts governs dels estats membres i del Parlament europeu, la Comissió Europea ha anat aprovant diverses directives i recomanacions per donar via lliure als transgènics i a la indústria de l'*agrobusiness* en territori europeu.

Al juliol de 2005 es van aprovar a l'estat espanyol 16 noves varietats transgèniques de blat de moro. Actualment **Espanya és l'únic país de la UE on hi ha conreus comercials d'OMG** que el 2005 suposaven ja una superfície d'unes 70.000 Ha.¹

Les últimes recomanacions redactades per la Comissió davant el risc de contaminació genètica entre conreus pretenen una **coexistència**² a Europa entre l'agricultura MG, la convencional, l'ecològica (la més amenaçada) i la integrada.

Aquesta coexistència, però, és tècnicament inviable,³ doncs **la transferència de gens a d'altres conreus no transgènics és ja una realitat**.⁴ A més, aquesta contaminació genètica és irreversible. L'agricultura MG mina i altera els recursos naturals vitals per al desenvolupament i supervivència dels altres models agrícoles,⁵ i suposa un fort impacte ambiental, social i econòmic que ataca directament la delicada situació actual de la pagesia.

Per sort, encara hi som a temps, i molts països, per manca d'altres vies legals per a la prohibició dels transgènics, estan redactant les seves pròpies lleis de coexistència de manera que la plantació d'OMG al camp sigui impossible (per exemple la legislació alemanya determina que hi ha d'haver 1km de separació entre conreus transgènics i convencionals). Entenem que **l'única forma de prevenir la contaminació amb transgènics és no sembrar-los**.

¹ Ministeri de Medi Ambient, hectàrees del 2005.

² "Coexistència es defineix com la capacitat dels agricultors de triar lliurement la utilització d'organismes genèticament modificats, sistemes d'agricultura ecològica, convencional o integrada, amb el respecte dels deures i de les obligacions generades per a cada tipus d'explotació, possibilitant la convivència de les diferents explotacions". Esborrany de Decret Català de Coexistència (2005), aturat a causa de la pressió social.

³ Programa de las Naciones Unidas para el Medio Ambiente y Desarrollo (PNUD. Informe Mundial GEO, 2003).

⁴ Marvier (2001), "Ecology of transgenic crops", a *American Scientist*, 89, 160-167.

⁵ Altieri (2005), "The Myth of Coexistence: why transgenic crops are not compatible with agroecologically based systems of production", a *Bulletin of Science, Technology & Society*. Vol. 25, Nº 4, 361-371.

El rebuig general de la població europea, juntament amb la deficient i protransgènica legislació actual, ha portat a molts països, regions i municipis a començar una lluita de base autodeclarant-se **Regions Lliures d'OMG** (emparant-se en l'article 19 de la Directiva europea 2001/18/EC).

Arran d'això s'està creant a nivell europeu una Xarxa de Regions Lliures d'OMG. Actualment **78 regions europees, 86 províncies, i més de 3.400 municipis ja s'han declarat lliures.**⁶ La Toscana italiana va ser la primera a redactar una llei prohibint els OMG l'any 1999.

A **França**, la campanya s'ha realitzat a nivell de municipis (més de 1.250 declarats lliures) i de regions (15 de les 21 regions franceses han fet declaracions en aquest sentit).

La coordinadora de moviments contra els transgènics a **Irlanda** ha optat per una campanya on qualsevol establiment comercial, escola o granja podia declarar-se lliure de transgènics, a més dels governs municipals i regionals.

Grècia és actualment un país declarat lliure de transgènics en la seva totalitat. S'ha anat fent regió a regió, fins que fa un any l'última de les 54 regions s'hi va declarar.

A **Àustria**, l'oposició als transgènics ha estat també molt forta, gairebé totes les províncies s'han declarat lliures, i algunes d'elles han fet intents de legislar per tal que aquesta declaració d'intencions sigui real. La província d'Upper va crear una llei sota la premissa de la garantia ambiental que el parlament europeu va vetar. Altres províncies han creat lleis que poden servir com a model per regular el camp de la biotecnologia.

A l'estat espanyol hi ha tres regions declarades lliures de transgènics. L'any 2004, la Junta General d'**Astúries** va aprovar una proposta no de llei feta per un dels grups parlamentaris on es demanava al govern asturià que no autoritzés el cultiu de transgènics a la regió. A **Euskadi** s'ha aprovat una moratòria de cinc anys i ja forma part de la xarxa de zones lliures de transgènics europea. Recentment, **Menorca** també s'ha declarat lliure de transgènics des del ple del Govern.

A **nivell internacional**, el cantó Paraíso (Costa Rica), els municipis de El Bolsón i de San Marcos de Córdoba (Argentina), i el comtat de Mendocino a Califòrnia (USA) també s'han declarat Zones Lliures de Transgènics. Al Japó s'ha engegat la "GMO Free Zone Declaration-Tohoku Network". Per altra banda, els països africans s'han agrupat en un manifest on declaren que no permetran l'entrada de llavors transgèniques al continent. A l'Índia s'estan duent a terme importants lluites en contra del cotó transgènic que va provocar l'endeutament de milers de camperols desencadenant una tragèdia de suïcidis massius el 1998⁷.

⁶ Dades de 14 juny de 2005, www.gmofree-europe.org

⁷ Glenn Davis Stone (2002). "Biotechnology and Suicide in India", a *Anthropology News*, Vol. 43, No. 5.

La declaració de Zones Lliures no és només un intent per salvaguardar l'agricultura i els recursos locals, sinó també **una protesta contra tot el que la indústria de l'agrobusiness suposa**, com per exemple la industrialització de l'agricultura i les patents sobre la vida.

Aquestes declaracions estan esdevenint una poderosa eina de **desobediència civil** i de reivindicació del dret regional d'autodeterminació, que dóna veu a les demandes de la població.

Per tot això, i davant la impossibilitat de garantir una producció lliure d'OMG amb la legislació vigent i atenent al principi de precaució, la Declaració de Zones Lliures és l'única alternativa real per frenar l'entrada dels transgènics a Europa.

La Plataforma Transgènics Fora! (PTF!) ha engegat pel 2006 la **Campanya per a la Declaració de Municipis Lliures de Transgènics a Catalunya**. Aquesta campanya suposa una continuació de la lluita contra la imposició dels transgènics que la PTF! porta duent a terme des d'octubre del 2003, amb el propòsit últim d'una Catalunya lliure de transgènics.

L'objectiu general de la campanya és aconseguir que els municipis catalans s'autodeclarin lliures de transgènics i adoptin mesures per tal que la declaració sigui vinculant; és a dir, que tingui efectes pràctics.

En segon lloc, es dóna molta importància al procés mitjançant el qual s'arribi a la declaració. Es pretén fomentar la **participació pública** amb la implicació de grups locals en el disseny i desenvolupament de la campanya.

Per aconseguir tot això, des de la PTF! s'està realitzant una tasca d'**investigació conjunta amb els grups locals**, dels municipis o barris interessats en participar en la campanya. Es vol conèixer el context local i distingir en quins sectors es pot treballar en cada cas. D'altra banda, també s'ha preparant **material bàsic** per donar suport als grups locals que consisteix en: material de difusió (tríptic general, enganxines, cartells...) i aquest dossier amb tota la informació necessària per dur a terme la campanya.

Es volen seguir unes línies generals de campanya que s'ajustin en cada cas al tipus de zona on aquesta es vol dur a terme, ja que no és el mateix un barri de ciutat que un municipi rural.

Entre les **línies d'acció** que es plantegen hi ha: aconseguir que els menjadors escolars, d'institucions públiques i d'hospitals, fàbriques de pinso, etc. quedin lliures d'OMG. També es proposaran mocions als plens municipals, així com la prohibició de conreus MG en zones naturals protegides.

Algunes **eines per fomentar la participació i donar a conèixer la campanya** seran l'organització de jornades i/o xerrades i l'aparició d'articles en premsa local, la difusió en mercats i supermercats i l'impuls de cooperatives de consum ecològic i responsable, entre d'altres.

Aquesta campanya és especialment rellevant en el context europeu, ja que Catalunya és una de les regions europees amb més transgènic, 17.170 Ha.⁸

Des de la PTF! pretenem obrir un espai paral·lel de lluita obert a tothom que vulgui participar en aquesta iniciativa. Es vol crear una xarxa de municipis lliures que serveixi per intercanviar experiències i animar d'altres municipis a participar-hi. Sobretot cal gent que s'animi a portar la campanya al seu poble, municipi o barri. Valls (març 2005), Ripoll (abril 2005), Rubí (setembre 2005) i Menorca (novembre 2005) ja s'han declarat lliures!

⁸ Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca, superfície estimada pel 2005.

- LLISTAT DE COL·LECTIUS QUE DONEN SUPORT A LA CAMPANYA

Assemblea Pagesa de Catalunya
Ateneu Rosa de Foc
Ateneu Popular de l'Eixample
Can Masdeu
Xarxa de Consum Solidari
Cooperatives de consum:
 Germinal Sants
 Germinal Sarrià
 Germinal Gràcia
 Germinal Rubí
 L'Aixada (Gràcia)
 La Gleva (Gràcia)
 El Rec (Sant Andreu)
 Cus-cus (Poblenou)
 Tota Cuca Viu (Ciutat Vella)
 La Civada (Sant Cugat)
 El Rostoll Verd (Manresa)
Món Verd
FCONG
Entre Pobles
Naturalistes de Girona
La Garnatxa
GEPEC
CNT Fraga
Gremi de Comerciants d'Hostafrancs
Grup de treballadors/es del col·lectiu 0'7% i més
Botiga Integral
Associació Obrim els Ulls Ripollès Solidari

2 - SITUACIÓ DELS TRANSGÈNICS A CATALUNYA

- ELS TRANSGÈNICS I EL CAMP CATALÀ

Espanya i Romania són els únics països europeus que permeten el conreu de varietats transgèniques a escala comercial, des de l'any 1998 i 1999 respectivament. La superfície de blat de moro modificat genèticament (MG) a nivell estatal va arribar a 70.000 Ha. per l'any 2005, i a 17.170 Ha. a Catalunya, que és la regió de més producció comercial de panís MG juntament amb Aragó.

- Hi ha tres tipus de camps transgènics a l'estat espanyol i a Catalunya: comercials, experimentals i de demostració.

Els **camps comercials** són aquells en els que es conreen varietats aprovades, en què la collita està destinada la venda i a la comercialització en el mercat agroalimentari. Normalment depenen d'un pagès.

Els **camps experimentals**, en canvi, acostumen a dependre de centres de recerca, instituts d'investigació agrària... s'utilitzen per plantar les varietats modificades genèticament que s'estan investigant. Parlant clar, són laboratoris a l'aire lliure, amb els risc de contaminacions conseqüent amb varietats MG noves, no autoritzades ni pel consum ni per a la seva comercialització.

Els **camps de demostració** són parcel·les de pagesos que les companyies lloguen per plantar les noves varietats MG aprovades o en fase d'aprovació per la seva comercialització. La companyia després organitza un dia de collita en el qual convida als pagesos de la zona per promocionar les noves varietats. En aquestes trobades, la companyia convida a un dinar als pagesos, on sovint es firmen contractes de compra de llavors MG, o es sortegen sacs de llavors transgèniques.

A la resta d'Europa només hi ha camps experimentals, però el nombre d'aquests ha baixat considerablement en els últims anys degut al rebuig de la població i pagesia europees, excepte a l'estat espanyol, on han augmentat.

- Les varietats de panís comercial (l'únic conreu autoritzat a Europa) aprovades a l'estat inclouen **dues modificacions genètiques diferents** (events): **Bt-176** de la companyia Syngenta (abans Novartis) i **MON810** de la multinacional Monsanto. Tots dos events donen al blat de moro una propietat insecticida contra el taladre. La varietat Bt-176 va ser prohibida per la UE l'any 2004 per incloure un gen de resistència a antibiòtics, però, tot i així, l'any 2005 encara suposava un 5,4% de la superfície de blat de moro MG a Catalunya⁹.
- L'atac del **taladre** a Catalunya i Aragó va ser l'excusa per introduir aquestes varietats en les nostres terres, encara que la incidència

⁹ Segons dades estimades del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

d'aquesta plaga en la producció del panís és molt baixa i ataca de forma cíclica cada 5-7 anys. Quan el taladre ataca la canya, la perfora per dins debilitant-la i aquesta es tomba, de manera que no pot ser recollida per les segadores. Molts pagesos estan plantant blat de moro MG només per prevenir l'atac d'aquest lepidòpter, o perquè el veí ho està fent i tenen por que els insectes vagin al seu camp. L'atac del taladre és fàcilment evitable en els camps de blat de moro amb rec per aspersió, ja que es pot fer un tractament convencional (amb un insecticida i per tant, tampoc és una solució òptima) abans que el taladre entri a la canya. En molts altres casos, els transgènics es sembren per pura pressió publicitària: després de les demostracions i dinars promoguts per les empreses de venda de llavors, molts pagesos tenen la convicció que els transgènics són la modernitat i el futur.

- La **producció de panís MG es dedica**, quasi en la seva totalitat, a **produir pinso** per animals, especialment pel sector porcí en el cas de Catalunya. La carn dels animals alimentats amb panís transgènic no ha d'anar etiquetada. D'aquesta manera les empreses introdueixen blat de moro transgènic en la cadena alimentària sense que el/la consumidor/a ho sàpiga, esquivant les lleis d'etiquetatge. També cal dir que una part del blat de moro transgènic, aproximadament un 10%, va directament a l'alimentació humana (especialment en alimentació infantil i pastisseria industrial).

POSIBLES CAUSES DE L'ENTRADA MASIVA DE TRANSGÈNICS ALS CAMPS CATALANS

- El sector agrari es troba en crisi. La despoblació del camp i l'envelliment de la població rural han deixat a la pagesia a mercè del **model productivista que regeix el sector agrari**, fent-lo totalment dependent dels subsidis europeus. Mitjançant aquest model, es dirigeix als/les pagesos/es a sembrar allò que més interessa als grans **lobbys** del sector, en aquest cas cultius de blat de moro transgènic. Per exemple, durant la campanya de 2005, es van cobrar uns 400 €/Ha. de blat de moro front els 240 €/Ha. de cereal de rec i els 200 €/Ha. de cereal de secà.
- Existeix un control bastant monopolitzat del que es planta al camp per part de les **cooperatives de venda de llavors** que assessoren al pagès/a, i que, a la vegada, estant molt influenciades per les **grans companyies** que dominen el sector de venda de llavors (que també dominen el sector dels agroquímics i fàrmacs). Aquestes empreses tenen una gran influència sobre el que passa als nostres camps des de l'anomenada Revolució Verda en què es va introduir l'ús de pesticides i herbicides en l'agricultura.
- Els **sindicats agraris són dèbils**: mentre les cúpules dels sindicats estan excessivament polititzades i depenen en molts casos de les

directrius de partits polítics afins, les bases són poc actives i rarament es mobilitzen. Els vincles entre aquests i les associacions de consumidors o els grups ecologistes són molt dèbils o inexistents. D'aquesta manera, el mercat està dominat econòmicament pels intermediaris en l'escala de producció, que fixen els preus pels consumidors i deixen un marge de benefici insuficient pels pagesos/es.

- Existeix una **gran desinformació i molta confusió** en matèria de transgènics per part dels pagesos/es, principalment deguda a la forta influència de les companyies sobre les cooperatives de llavors. A més, el distanciament abismal entre els moviments ecologistes i les organitzacions agràries fa que la informació provinent d'aquests grups no tingui credibilitat pels pagesos/es.
- També existeix **molt poca consciència per part dels/les consumidors/es** i molta desinformació social, degut a l'absència d'un debat públic sobre els organismes modificats genèticament. També hi ha poc coneixement i consciència pel que fa a temes de consum crític.
- La **producció ecològica a Catalunya és minoritària**, tot i que està augmentant, i sovint els pagesos/es ecològics estan marginats per la comunitat agrària i reben molta pressió social en les zones rurals.
- El **mercat local de productes ecològics és molt petit** i, a més, el 80% de la producció s'exporta a Europa. Per altra banda, el 50% de productes ecològics processats que es consumeixen aquí són importats i, per tant, presenten un increment del seu preu.
- La legislació sobre traçabilitat (seguir el cicle de vida d'un producte des del camp fins al plat) no s'ha aplicat, de manera que **no existeix cap control per part del govern sobre la producció de blat de moro MG**. Les dades disponibles de superfície plantada provenen de les estimacions de les pròpies empreses a partir de les dades de llavors venudes per comarca.

SOBRE ELS CASOS DE CONTAMINACIÓ I LA INVIABILITAT DE LA COEXISTENCIA

- **Ja s'han detectat nombrosos casos de contaminació transgènica** principalment a Catalunya i Aragó. N'hi ha diferents tipus. La més important, la contaminació creuada, es dona quan el pol·len d'una varietat transgènica es dispersa, principalment amb l'ajuda del vent, i pol·linitza les varietats no transgèniques d'altres camps. Altres formes de contaminació es donen quan el gra de varietats MG es barregen amb varietats convencionals o ecològiques en la cadena de producció (transport, processat,...).

- Algunes de les raons que provoquen la contaminació en els diferents estadis de la cadena de producció són:
 - o **Llavor i sembra:** en alguns casos, els catàlegs de llavors MG parlen de “resistència a plagues” o “tecnologia Bt”, quan hauria de dir Organisme Modificat Genèticament. Aquest llenguatge inadequat provoca confusió en origen, ja que l'agricultor/a adquireix un determinat tipus de llavor sense saber si és transgènica o no. A més, moltes companyies regalen sacs de llavors MG als/les pagesos/es perquè les provin. La sembra sovint es realitza mitjançant empreses contractades que volen sembrar el major nombre d'hectàrees en el menor temps possible, per la qual cosa no aturen les màquines per netejar-les entre sembra i sembra, per tal d'evitar la contaminació de llavors. El mosaic agrícola català està molt fragmentat i les parcel·les solen ser petites (encara que cada cop menys) en comparació amb altres països. Per això els pagesos/es no deixen les distàncies recomanades entre camps MG i convencionals o ecològics per evitar la pol·linització creuada. Per altra banda, les subvencions europees van en funció de les hectàrees plantades i per tant ningú deixarà de plantar una franja perquè rebrien menys diners o reduirien la producció.
 - o **Conreu:** la contaminació de conreus per pol·linització creuada és una realitat. Una de les causes que la facilita és que a Catalunya la producció de panís està concentrada en unes àrees determinades, per això ens trobem amb zones que són un continu de camps de blat de moro. D'aquesta manera la pol·linització creuada entre camps és molt més probable (la contaminació es dona entre plantes de la mateixa espècie, un camp de blat de moro MG no pot contaminar un altre de faves). Alguns pagesos/es, per evitar la contaminació del seu camp, planten un mes més tard per evitar que es solapin els períodes de floració, amb la conseqüent pèrdua de producció per no plantar en el moment idoni.
 - o **Collita:** la causa més comuna de contaminació en el moment de collita és que la maquinària no es neteja d'un camp a l'altre. A més, un cop a la cooperativa, tot el gra es barreja i es ven normalment com a pinso OMG. Per tant, no hi ha una “recompensa” pel pagès que no ha plantat transgènic perquè no es diferencia la seva collita.
- S'han trobat casos de contaminació en llavor ecològica certificada, en camps i en collita. Això fa que ningú sàpiga si està comprant, plantant o venent transgènic, permetent l'entrada dels OMG en el mercat i en la cadena alimentària sense etiquetatge i destruint el dret a escollir per part de pagesos/es i consumidors/es.

- S'ha de tenir en compte que els casos de contaminació destapats representen la punta de l'iceberg d'un problema molt més gran. Bàsicament, perquè els anàlisis només es fan en producció ecològica (que, com hem dit, representa una petítíssima fracció de la producció de blat de moro) i, en la seva majoria, estan sent realitzats per grups independents preocupats per aquest problema. Per això, el més probable és que hi hagi molts més casos de contaminació en convencional que ningú està investigant.
- No hi ha, ni serà mai possible que existeixin, dues o tres vies de processat separades per les produccions MG, les convencionals i les ecològiques.

Per això, per moltes distàncies que s'imposin entre camps, **la coexistència entre conreus transgènics i no transgènics no serà mai possible a Catalunya.**

- CASOS DE CONTAMINACIÓ GENÈTICA DE CONREUS

Des de l'entrada dels cultius transgènics en l'estat espanyol (1998) hi ha hagut diferents casos de contaminació en agricultura convencional i en ecològica. En el cas de l'agricultura convencional ha estat molt difícil detectar casos de contaminació doncs en aquest tipus de conreus no es realitzen anàlisis.

Pel que fa a l'agricultura ecològica, en la qual no està permesa la presència d'Organismes Modificats Genèticament, existeixen uns controls per part dels diferents organismes certificadors que permeten detectar la contaminació transgènica. Ha estat a través d'aquests controls que s'han localitzat els casos de contaminació en productors ecològics. L'actitud de la majoria dels organismes de certificació (tant públics com privats) ha estat la de silenciar els casos i arxivar-los. Tenim constància que des de Catalunya (Consell Català de la Producció Agrària Ecològica), Navarra (Comitè Producció Agrària Ecològica de Navarra- NNPEK) i Andalusia (Comitè Andalus d'Agricultura Ecològica) no s'estan fent públics casos de contaminació.

A aquesta dificultat s'afegeix la por dels productors ecològics a treure a la llum el fet d'estar contaminats. Quan es detecta contaminació per OMG en la collita d'un agricultor, l'administració retira la certificació de producte ecològic a la partida contaminada. Per tant, l'agricultor es troba indefens, ja que, a part de no poder vendre la seva collita com a ecològica no rep cap indemnització. D'aquesta manera, molt pocs agricultors estan disposats a denunciar i fer públic el seu cas.

A continuació s'enumeren cronològicament els casos que des de la Plataforma Transgènics Fora! i l'Assemblea Pagesa tenim constància. Alguns d'ells estan documentats i s'han fet les anàlisis pertinents, i d'altres són coneguts, però no hem pogut accedir als seus expedients a causa de l'opacitat de l'administració o a la postura dels propis camperols que no volen fer públics els seus casos.

TAULA 1: CASOS DE CONTAMINACIÓ CONEGUTS FINS AL 2004

	LLAVOR	CONREU (CONTAMINACIÓ PER POL·LINITZACIÓ CREUADA)	COLLITA (CONTAMINACIÓ PER FALTA DE SEGREGACIÓ)	PINSO
2001	Navarra i Aragó Contaminació de llavor ecològica per soja GM	Navarra Contaminació de conreu de blat de moro ecològic		País Basc (Vizcaya) Contaminació de pinso per animals per soja o blat de moro GM
2003		Aragó (Villanueva de Gállego) Contaminació de conreu de blat de moro convencional	Catalunya (Algerri) Contaminació d'una partida de gra per varietats no autoritzades	Catalunya Contaminació de pinso per ramaderia ecològica per soja GM

2004		Aragó (Sariñeña) Contaminació de conreu de blat de moro ecològic		
-------------	--	---	--	--

Font: elaboració pròpia.

Però no ha estat fins a l'estiu passat (2005) que s'ha realitzat un estudi per investigar més possibles casos de contaminació en camp tant en blat de moro ecològic com en convencional. L'estudi, "*La impossible coexistència*", s'ha dut a terme conjuntament entre l'Assemblea Pagesa, la PTF! i Greenpeace a les províncies de Lleida i Osca.

L'objectiu d'aquest treball és demostrar la inviabilitat de la coexistència entre cultius transgènics i d'altres convencionals o ecològics. Aquest ha estat un dels primers estudis que es realitza a l'estat espanyol basat en mostres de camps reals i no en mostres de camps experimentals com s'havia fet amb anterioritat (IRTA 2003).

Pel que fa a l'apartat de pol·linització creuada, es van mostrejar un total de 10 camps, 5 de blat de moro convencional i 5 de blat de moro ecològic. Tots ells envoltats de camps de blat de moro transgènic a diferents distàncies. Les mostres es van enviar al laboratori (Sistemas genómicos S.L.) i el resultat ha estat que **6 d'aquests camps han donat positiu en la detecció de transgènic, és a dir, el 60 % dels camps analitzats.**

Cal constatar que d'aquests cinc pagesos, dos d'ells estaven cultivant varietats pures de blat de moro autòcton, les quals han estat contaminades amb percentatges superiors al 0.2 %. Aquestes collites s'hauran de destruir i, per tant el gra no es podrà tornar a sembrar o conservar com s'havia estat fent fins ara. Una d'aquestes varietats prové del banc de llavors que té la Xarxa de Llavors de Catalunya i havia estat seleccionada per a sembrar-se a Lleida perquè és una varietat molt robusta i adequada a la climatologia local. Aquest és un exemple claríssim de que la contaminació de llavors autòctones constitueix atemptat a la biodiversitat agrícola de Catalunya, ja que provoca la desaparició de les poques varietats locals que encara queden a mà dels pagesos.

Els resultats demostren, una vegada més, que la coexistència entre cultius transgènics, convencionals i ecològics no és viable. Igualment, visualitza la indefensió en la que es troben tots els pagesos que volen fer una agricultura diferenciada, ja que no tenen cap protecció legal o administrativa. Aquesta precarietat comporta que molts d'ells ja hagin deixat de plantar blat de moro ecològic o que continuïn fent-ne assumint les pèrdues econòmiques que els comporta el fet de ser contaminats.

L'últim cas de contaminació destapat s'ha detectat a Girona, al municipi d'Albons. L'agricultor ecològic havia comprat la llavor certificada al 2004, any en què el CCPAE va fer un anàlisi de collita que va donar negatiu. Per la temporada de 2005 va tornar a plantar i al desembre de 2005 el CCPAE agafà una mostra de la collita per portar-la al laboratori. El 18 de gener de 2006 van comunicar a l'agricultor que l'anàlisi havia donat positiu amb un nivell de

transgènia del 12'6%. Els possibles focus de contaminació són dos camps veïns de blat de moro que es troben a uns 75 i 100m de distància, tot i que s'hauria d'extrapol·lar a tota la comarca degut als forts vents de la zona. El pagès calcula una pèrdua d'uns 2000 € però ha adoptat la valenta posició de no vendre la collita com a convencional sinó destruir-la, per no dispersar el gra contaminat i per denunciar la realitat de contaminació inevitable del blat de moro ecològic.

TAULA 2: RESUM DE LES ANALÍTQUES DE L'ESTUDI, ESTIU 2005

Nº camp	Població	Identificació	Tipus	Mostra (nº)	Qualitatiu	Quantitatiu (%)
1	Bellvís (Lleida)	Polígon 18 Parcel·la 51 (Finca Negrals)	Convencional	1	<i>Negatiu</i>	
2	Linyola (Lleida)	Pol 15 Parc 43	Convencional	2	Positiu Mon 810	2,6
3	Almenar (Lleida)	Zona nord	Ecològic Varietat local	3	Positiu Bt 176	0,15
		Zona sud	Ecològic Varietat local	4	Positiu Mon 810	0,33
4	Ivars d'Urgell (Lleida)		Ecològic	5	<i>Negatiu</i>	
5	Arbeca (Lleida)		Convencional	6	Positiu Mon 810	3,8
6	Sariñena		Ecològic Varietat local "Embrilla"	8	<i>Negatiu</i>	
7	Gurrea de Gállego (Aragó)		Convencional Varietat local	9	Positiu Bt 176	2
8	Gurrea de Gállego (Aragó)		Convencional Varietat local	10	Positiu Bt 176	0,2
9	Bellcaire d'Urgell (Lleida)	Cementiri	Ecològic	11	Positiu Mon 810	0,9
10	Bellcaire d'Urgell (Lleida)	Carretera	Ecològic	12	<i>Negatiu</i>	

Font: Extret de l'informe "La impossible coexistència" realitzat durant l'estiu del 2005 per Assemblea Pagesa, PTF! i Greenpeace.

- EL DECRET DE COEXISTÈNCIA

Arran de les recomanacions elaborades per la Comissió Europea sobre com regular la coexistència entre la producció genèticament modificada i la convencional, ecològica i integrada, tant a nivell estatal com a nivell català es va elaborar una proposta de Decret de coexistència per cobrir el buit legal existent i respondre o fer callar les pressions de diferents actors agraris i ecologistes.

El Real Decret estatal ha estat aturat degut a les crítiques socials rebudes i actualment es troba en fase de revisió pel Ministeri de Medi Ambient. A Catalunya, el Decret es va aturar el març del 2005 però sembla que el tripartit pretén aprovar-lo imminentment, abans de la sembra de primavera del 2006.

Davant la proposta presentada pel DARP de Decret que regula la "coexistència", la Plataforma Transgènics Fora! es posiciona amb els següents arguments:

1.- La contaminació genètica que genera els cultius transgènics sobre els altres sistemes de conreus i que també es detecta en la fase de transport, emmagatzematge, elaboració i envasat d'aliments i pinsos, s'ha convertit en un problema d'enormes dimensions i greus repercussions socials i ambientals.

2.- La Unió Europea sota la pressió de la indústria biotecnològica i el lobby Europabbio estableix l'any 2003 sota una falsa premissa de llibertat d'opció, que és possible i necessària la coexistència entre els conreus transgènics i no transgènics i proposa una sèrie de recomanacions perquè cada estat marqui les directrius que regulin la coexistència.

3.- L'experiència recollida de diferents casos de contaminació per conreus d'OMGs en tot el planeta, mostren clarament que la coexistència és inviable. La contaminació per ADN transgènic, a diferència de la contaminació química és irreversible: pot perpetuar-se, ampliar-se i reproduir-se amb resultats desconeguts i imprevistos en plantes, animals i éssers humans que serien impossibles de controlar o retrocedir.

4.- El Decret català de coexistència ignora absolutament el conflicte que genera la contaminació genètica i el que és pitjor, no fa cap referència a la greu situació en que es troba Catalunya: a) Més de 17.000 hectàrees de blat de moro transgènic i en conseqüència d'enormes possibilitats de contaminació. b) Manca total de seguiment i control institucional de la normativa europea sobre camps experimentals i de conreu. c) Irresponsabilitat i negligència de l'administració en el casos detectats de contaminació en agricultura ecològica.

5.- L'estratègia general del Decret és estendre sense cap limitació els OMGs i desprotegir de la contaminació genètica el conjunt de les altres agricultures. No fa cap referència al perquè es necessiten els transgènics i quins suposats beneficis aporta a pagesos i consumidors. No admet ni reconeix l'enorme complexitat per establir distàncies de seguretat entre conreus que siguin acceptables i desprecia les dades existents de distàncies significatives on s'ha trobat contaminació per ADN transgènic.

6.- El Decret no evita la contaminació, sinó que la legalitza sota el llindar del 0,9% segons la norma d'etiquetatge europea. Més que regular unes mesures per evitar la presència d'OMGs en els aliments (com recomana el reglament europeu) es reconeix la contaminació en unes normes que haurien de servir precisament per prevenir-la. Això impedeix mantenir el nivell 0 d'OMGs establert en agricultura ecològica i la col·loca en una situació molt greu per la seva supervivència. Només són mesures a desenvolupar en finca i no es contemplen els altres camins per on arriba la contaminació: transport, envasat, elaboració, etc.

7.- No contempla el nostre dret a gaudir de conreus i aliments lliures de transgènics, ni estableix mesures adequades de defensa i protecció. Tampoc figura la possibilitat de declarar zones lliures de transgènics ni molt menys el que es pugui desenvolupar mesures correctes de protecció en front als milers d'hectàrees d'OMGs que avui estan presents per tot el territori català.

8.- La U.E. trasllada als estats nacionals l'elaboració de les directius sobre coexistència i aquests traslladen la responsabilitat en l'aplicació de les mesures als propis pagesos mitjançant una sèrie de normatives impossibles de desenvolupar i controlar. I en el casos que es detecti contaminació, el propi pagès haurà de denunciar al pagès veí, això si pot demostrar que és el responsable de la contaminació ¿i qui pagarà els costos dels anàlisis? El que queda clar en el Decret és que s'elimina de tota responsabilitat als responsables de la contaminació (empreses de llavors i administració pública) i deixa totalment indefensos als pagesos que la pateixen, especialment els que fan agricultura ecològica.

9.- En cas d'aprovar-se aquest Decret, l'extensió dels transgènics i la generalització de la contaminació quedaran garantides. Denunciem al govern del tripartit per voler aprovar aquestes directrius per Decret i negar-se a fer un debat públic de tota la societat on es pugui facilitar informació sobre les falses promeses del OMGs, les conseqüències socials i els perills sanitaris i ambientals.

10.- Des de la Plataforma Transgènics Fora! rebutgem totalment aquest projecte de Decret, creiem que la única forma d'evitar la contaminació genètica és no cultivar OMGs i posarem en marxa totes les activitats i accions per aconseguir la seva retirada i perquè Catalunya sigui lliure de transgènics.

Ni contaminació, ni coexistència !!!
Fora el Decret de coexistència !!!

- SUPERFÍCIE DE CONREUS MG A CATALUNYA

TAULA 3: ESTIMACIÓ DE LA SUPERFÍCIE SEMBRADA AMB BLAT DE MORO MG PER COMARCA (2005)

COMARCA		SUPERFÍCIE DE BLAT DE MORO		
codi	Nombre	Total (Ha.)	OMG (Ha.)	OMG (%)
18	Garrigues		123	
33	Segrià		8.938	
23	Noguera		2.638	
27	Pla d'Urgell		2.854	
38	Urgell		471	
Total Lleida		27.000	15.024	60,09
2	Alt Empordà		1.961	
10	Baix Empordà		57	
28	Pla de l'Estany		8	
19	Garrotxa		11	
20	Gironès		14	
34	Selva		28	
Total Girona		11.300	2.079	18,39
7	Bages		0	
13	Barcelonès		18	
24	Osona		4	
41	Vallès Oriental		3	
Total Barcelona		2.500	25	1,03
22	Montsià		0,59	
Total Tarragona		113	0,59	0,52
	Altres		41	
TOTAL CATALUNYA		40.913	17.170	42,13

Font: *Situación de los organismos genéticamente modificados en Cataluña. Marco regulador.* Ponència de Xavier Ferrer, del Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca, a l'IQS Octubre 2005 a Barcelona.

3 - EINES PER DUR A TERME UNA CAMPANYA DE ZONES LLIURES

- BASES DE LA CAMPANYA

1.- Per què crear Zones Lliures (ZL) a Catalunya?

Perquè és una via participativa per evitar la creixent imposició d'un model agroindustrial controlat per les grans empreses transnacionals del sector, on les varietats locals i les tècniques agrícoles tradicionals no tenen cabuda, on la pagesia no té res a dir, i el territori i el medi no són respectats sinó que estan sotmesos als interessos del mercat. Els transgènics són un pas més en l'extensió i imposició d'aquest model, però amb l'agreujant de ser un pas irreversible: si els cultius transgènics s'arriben a estendre a gran escala, les contaminacions faran impossible el desenvolupament d'un model agrícola alternatiu basat en els principis agroecològics.

A part de frenar l'entrada dels OMG, la creació de ZL és una oportunitat per iniciar una profunda reflexió en els àmbits rurals i no rurals més enllà del model agrícola. Els/les consumidors/es hem de prendre consciència de les repercussions de la nostra forma de consumir. Decidir si volem consumir a cegues, contribuint en l'enriquiment de les grans empreses agroalimentàries que donen prioritat al benefici econòmic per damunt dels drets de la pagesia, la qualitat dels aliments, la justícia social i la conservació del medi; o si ens atrevim a ser crítics/ques, a canviar els hàbits de consum i a negar-nos a comprar allò que dicta la publicitat. La creació de vincles entre productors/es i consumidors/es és la clau per al canvi de model.

Que la declaració de ZL serveixi per donar-li la volta al model de producció i consum imperant!!!

2.- Per què realitzar la campanya a nivell local?

Partim de la base que cada barri, municipi o comarca té unes necessitats i unes problemàtiques diferents en un tema tant complex i que engloba tants sectors com és el dels transgènics. Una campanya de ZL que vol ser participativa i que no pretén quedar reduïda a una declaració d'intencions només pot ser dissenyada des dels coneixedors d'aquestes realitats locals, cada comissió local sabrà quins són els punts a treballar i com posar-los a la pràctica en el seu àmbit.

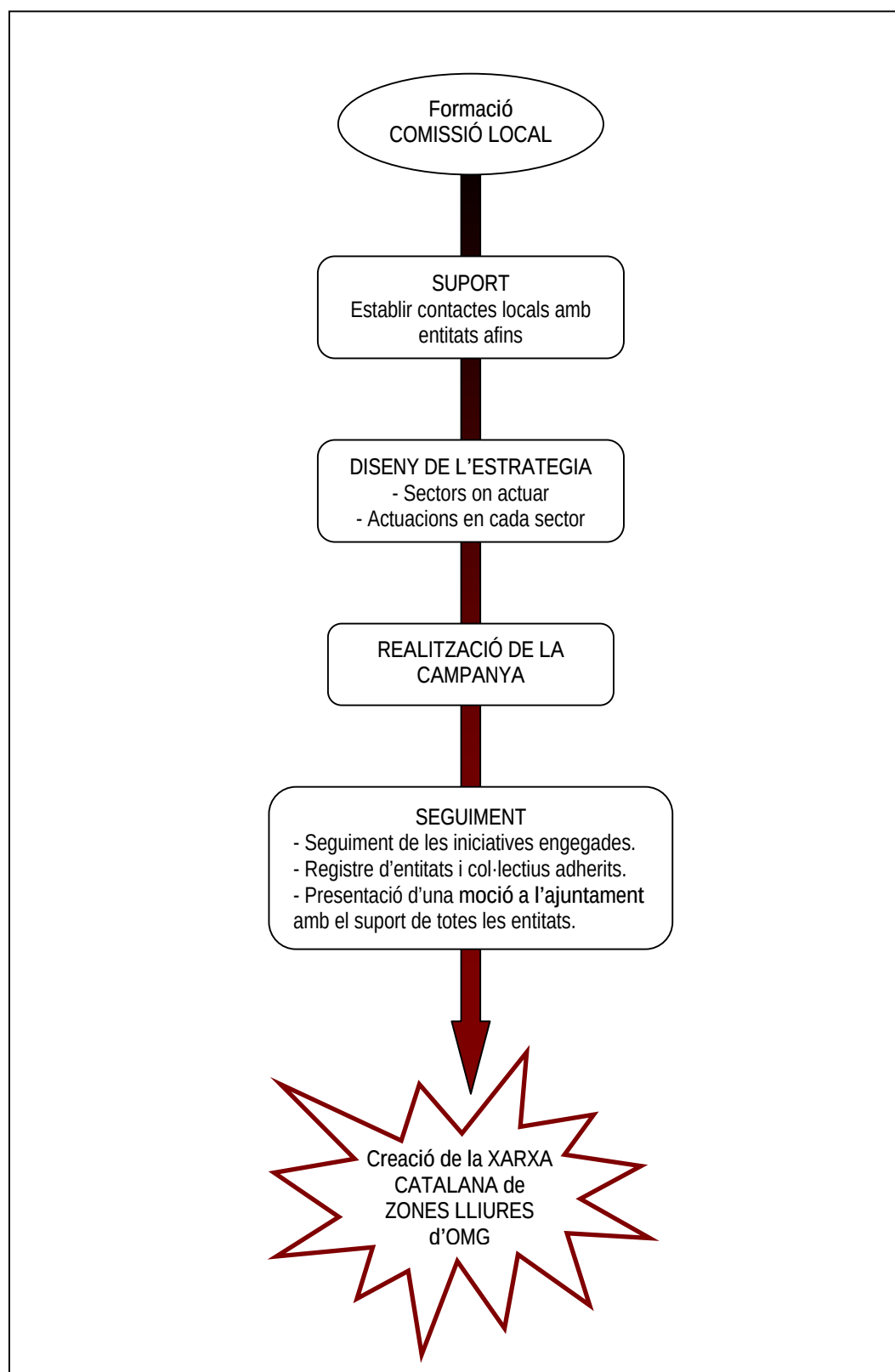
Per això, en aquesta guia només pretenem aportar idees i possibles problemàtiques a tractar, per a què després cada col·lectiu adapti aquestes o altres propostes al seu context i posi en pràctica la campanya.

3.- Suport de la PTF!

Llencem la campanya de ZL com una crida als col·lectius, cooperatives, associacions i persones a títol individual perquè s'animin a fer-se seva i iniciar la campanya en el seu barri, municipi o comarca. La PTF! pretén dinamitzar un espai de participació totalment obert i coordinar les diferents iniciatives. El suport es pot concretar en l'aportació de materials, recursos d'investigació, participació en accions, aportació de ponents per fer xerrades, etc.

- GUIA PER REALITZAR LA CAMPANYA A NIVELL LOCAL

ESQUEMA 1: PLA D'ACCIÓ de la CAMPANYA

Font: elaboració pròpia.

L'esquema anterior pretén visualitzar una proposta de com estructurar la campanya. A partir de la formació d'una comissió local de ZL es pot començar buscant el recolzament de cooperatives de consum, plataformes ciutadanes, productors/es ecològics/ques, col·lectius locals... que s'adhereixin d'entrada a la campanya i donin força i diversitat al procés. Paral·lelament, la comissió local haurà de definir, en funció de la realitat on es troba, en quins sectors i com pretén actuar. A l'apartat següent hi ha desenvolupades tota una sèrie de propostes d'actuacions en cada sector.

Un cop definida l'estratègia es pot engegar la campanya, que podria començar amb un acte fort o una acció per donar-la a conèixer i per aconseguir més suport. A partir d'aquí, feines de difusió, pressió, reflexió i debat, o el que la comissió local cregui convenient per avançar cap a la declaració de zona lliure en el seu barri o municipi. Durant el procés sorgiran dubtes, problemes, idees, alternatives... que proposem es comparteixin, si es vol a través de la PTF!, amb la resta de grups que estaran desenvolupant la campanya en altres zones del territori. Un cop avançada la campanya, es proposa fer una trobada de tots els col·lectius implicats per compartir aquests dubtes i problemes, buscar solucions entre tots/es, fer xarxa i recolzar-nos en tot el procés.

És important portar un llistat o registre d'entitats que recolzen la campanya, sobretot alhora d'engegar iniciatives com la presentació d'una moció a l'ajuntament. Entenem que aquest pas hauria d'anar sempre acompanyat d'uns canvis reals a la zona, i per això el proposem un cop la campanya està avançada. D'aquesta manera, es pot presentar la moció amb un gran nombre d'entitats implicades i un document explicant tota la feina prèvia realitzada per desenvolupar la campanya.

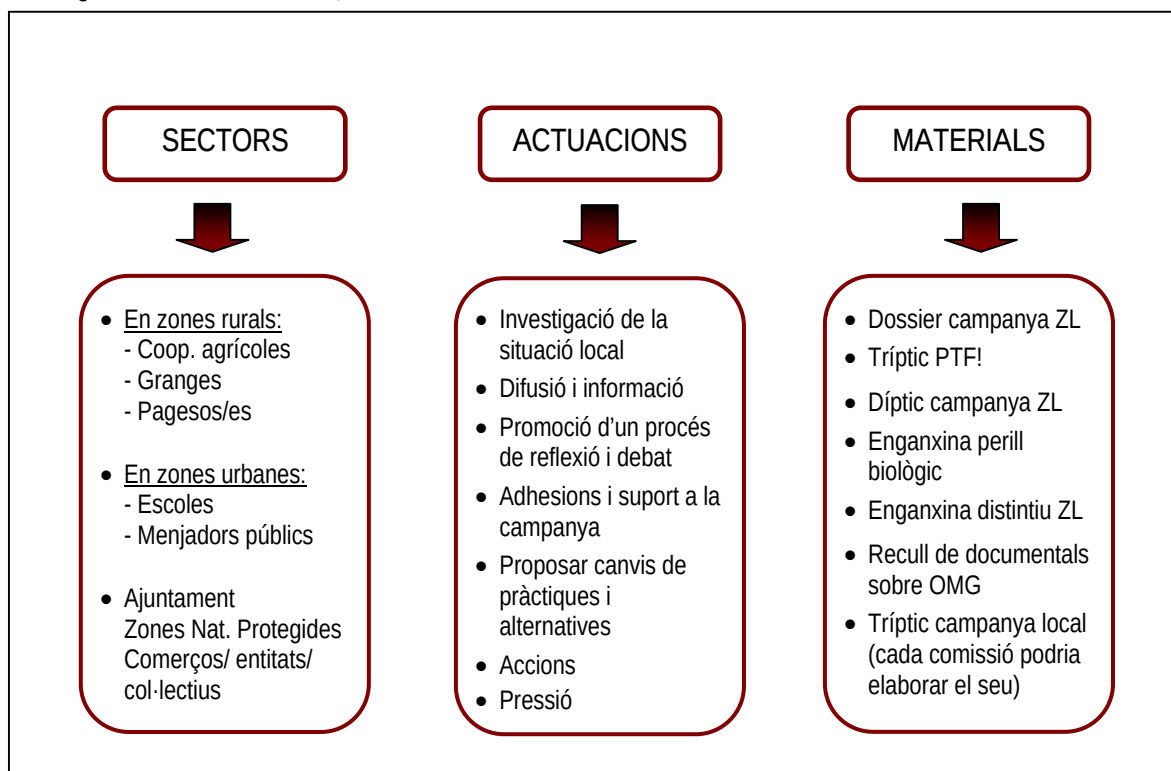
A mesura que les iniciatives locals de ZL avancin s'anirà teixint la Xarxa Catalana de Zones Lliures.

Foto de l'acció de crema d'un camp de blat de moro ecològic contaminat per transgènic a Girona.
Febrer del 2006, arxiu PTF!

- PROPOSTES D'ON I COM ACTUAR

ESQUEMA 2: SECTORS, ACTUACIONS I MATERIALS.

Font: elaboració pròpia.

- PROPOSTES PER ZONES RURALS:

- Cooperatives agrícoles:

La incidència de la campanya en les cooperatives és clau per l'èxit de la campanya en zones agrícoles ja que és on es venen les llavors i a on s'ajunten les collites per distribuir-les. Són el nucli que aglutina els/les pagesos/es i tenen una gran influència en la seva decisió de conrear transgènic o no.

Possible estratègia:

- Trucar a les cooperatives de la zona i concertar una cita amb el gerent.
- Explicar en aquesta cita, l'oposició a les llavors transgèniques, el rebuig per part dels consumidors/es i la manca de beneficis que aporten als agricultors/es. Explicar l'alternativa, llavor convencional o ecològica, i el suport que la cooperativa rebrà per part del col·lectiu si deixa de vendre llavors MG.
- El més recomanable és que la persona que parli amb el gerent o president de la cooperativa sigui un pagès/a o almenys una persona relacionada amb l'agricultura.

- Prèvia o simultàniament a la trobada es pot enviar una carta a la cooperativa explicant les raons segons les quals es demana no vendre llavor MG. Al final d'aquest capítol trobareu una carta (dirigida a les comunitats de regants) que pot servir de model per aquests casos.
- Si la cooperativa deixa de vendre llavors MG se la pot incloure en el registre d'entitats locals adherides a la campanya, així com oferir-li l'opció d'enganxar el distintiu de ZL,... En el cas que la reacció no sigui positiva i es continuï venent aquest tipus de llavors, es pot demanar que, almenys, informin i etiquetin adequadament les varietats transgèniques.

- Granges

La major part de blat de moro transgènic que es produeix va destinat a pinso per alimentació animal. L'objectiu de la campanya en granges hauria de ser la substitució de pinso transgènic per pinso no transgènic.

Possible estratègia:

- Buscar informació sobre proveïdors de pinso a la zona que puguin garantir blat de moro no MG. Des del Pirineu aragonès un grup de pagesos/es i ramaders/es està elaborant un llistat de proveïdors alternatius a nivell estatal, que ofereixen pinso a partir de blat de moro no transgènic (si es vol més informació sobre l'experiència demanar el contacte a la llista de correu de la PTF!).
- Visitar les granges informant de l'oposició i el rebuig als transgènics oferint l'alternativa de proveïdors.
- Si la granja canvia de proveïdor se la pot incloure en el registre d'entitats locals adherides a la campanya, així com oferir-li l'opció d'enganxar el distintiu de ZL,...

- Pagesos

És difícil reunir als pagesos/es per fer difusió sobre temes com el dels transgènics, sobretot per part de persones no vinculades amb la pagesia. Tot i això, és un sector clau que no s'hauria de deixar de banda en la mesura del que sigui possible.

Possible estratègia:

- Convocar i parlar amb pagesos afins: agricultors/es o productors/es ecològics/ques propers/es al grup que forma la comissió local de campanya, ja sigui a nivell personal o ideològic.
- Organitzar actes de difusió, xerrades o visites personals, on aquests pagesos/es afins expliquin la situació als/les altres pagesos/es de la zona.

- PROPOSTES PER ZONES URBANES

- Escoles i Menjadors públics

En zones urbanes la campanya de Zones Lliures es pot enfocar des d'una perspectiva més de consum i de model alimentari. En aquest sentit, un bon punt d'incidència poden ser les escoles, centrant-se en les pautes alimentàries del menjador escolar, i d'altres menjadors públics.

Possible estratègia:

- Contactar amb les AMPA de les escoles de la zona, via carta o millor personalment, i explicar la campanya, les problemàtiques dels transgènics (fent especial èmfasi en les incerteses sobre els efectes de salut).
- Si l'AMPA i l'escola s'avenen a treballar el tema es pot plantejar un pla per declarar l'escola lliure de transgènics.
 - o Una primera etapa pot basar-se en difondre la problemàtica als/les nens/es i pares/mares, a través de plafons al menjador, xerrades, tallers, *performance*...
 - o Posteriorment es poden anar aplicant progressivament canvis en els hàbits alimentaris del menjador, eliminant i substituint certs productes clau de manera que s'eviti el consum de transgènics i es replantegi el model de consum d'aliments en general.
 - o L'escola o menjador públic es pot declarar lliure de transgènics, incloure's al registre d'entitats locals que formen part de la campanya, enganxar-se el distintiu de ZL...
- Per facilitar la tasca de promoure una campanya d'aquest tipus a les diferents comissions locals, s'ha elaborat un petit document on s'explica més detalladament on trobem transgènics en els aliments comuns així com els diferents possibles passos a seguir per avançar cap a una alimentació més sostenible (veure apartat d'alternatives alimentàries als OGM). Hem d'aclarir que no existeix un llista fiable d'aliments amb components transgènics, cosa que reafirma la crítica d'incertesa, descontrol i pèrdua del poder d'elecció. Per això creiem que val la pena enfocar el pla cap al debat de quin model d'agricultura o de consum volem recolzar.

- PROPOSTES APLICABLES EN TOTS ELS ÀMBITS

- Comerços, entitats i col·lectius locals

Des del primer moment en que es comença la campanya es pot plantejar l'adhesió de comerços, col·lectius, centres socials o culturals, entitats i associacions... que recolzin la campanya i hi donin suport. Es poden enganxar en un lloc visible el distintiu de Zones Lliures, adherir-se al llistat d'entitats de suport i servir de punt de difusió de materials (tríptics, convocatòries de xerrades...). D'aquesta manera és més probable que la campanya arribi a més gent i tingui repercussió en més àmbits.

- Ajuntament

Un pas clau, però no imprescindible, de la campanya pot ser la declaració de Municipi Lliure de Transgènics per part de l'ajuntament. La iniciativa es pot presentar com una proposta de moció per part de la comissió local amb el suport de totes les altres entitats locals implicades a la campanya i la PTF!

A Catalunya, Rubí i Ripoll s'han declarat lliures de transgènics. Més endavant s'inclou una petita explicació del procés i la moció aprovada per l'ajuntament, que pot servir de model per a altres municipis. També s'ha adjuntat una proposta de carta per a ajuntament que pot servir d'eina de pressió per aconseguir que aquest es posicioni.

- Zones protegides

En base a la directiva sobre OMG 2001/18/CE (veure apartat instruments jurídics) es pot prohibir l'entrada de OMG en zones d'especial interès natural. A Catalunya, es podria aplicar aquesta restricció als espais PEIN o a zones amb algun altre tipus de figura de protecció natural. Clarament, els camps de cultius transgènics són un atemptat contra la biodiversitat agrícola, ara bé, cal estudiar amb profunditat la legislació PEIN per determinar exactament on es troba l'escletxa que permetria la prohibició d'aquests conreus.

- Indústria alimentària

Les possibilitats d'exercir una pressió amb resultats reals sobre la indústria agroalimentària que usa productes transgènics són bastant limitades. En primer lloc perquè requereix una fase d'investigació exhaustiva degut al complicat cicle productiu que segueixen la majoria d'aliments industrials que contenen OMG. A més la manca d'etiquetatge pot dificultar enormement aquesta fase. En segon lloc, perquè és un sector hostil amb poca sensibilitat a les demandes socials. Cal dir però que sí són sensibles a les pressions dins el mercat per part de proveïdors/es i consumidors/es i per tant podria ser més efectiva una campanya de boicot a un producte o marca concrets.

De totes maneres, si alguna comissió s'anima a treballar en aquesta línia, els principals punts calents en la indústria són:

- Plantes processadores de pinso.
- Indústria càrnica.
- Indústria de derivats de blat de moro (patates xips, bolleria...) i soja (lecitina de soja, additius alimentaris...).
- Distribuïdores d'aliments.

Un possible objectiu a investigar, distribuït pel territori, és Àrea de Guissona que aglutina totes les fases del cicle productiu.

- INSTRUMENTS JURÍDICS¹⁰

La declaració de Zones Lliures a Europa a nivell legal és complicada. Els diferents països o regions han buscat esclatxes en la legislació europea per tal de defensar el seu dret a dir no als conreus transgènics i conservar el seu territori lliure d'aquesta agressió. Fins ara les opcions que s'estan treballant són l'article 19 de la Directiva europea de 2001 i la legislació sobre coexistència.

L'article 19(3)(c) de la Directiva sobre l'alliberament intencional en el medi ambient d'organismes modificats genèticament (2001/18/CE) diu el següent: *"L'autorització escrita (...) especificarà explícitament en tots els casos: les condicions de comercialització del producte, incloses les condicions específiques d'ús, maneig i embalatge dels OMG com a productes o components de productes i els requisits per a la protecció de determinats ecosistemes, entorns o àrees geogràfiques particulars"*.

La Directiva estableix en detall les etapes d'una autorització de comercialització d'un OMG (part C de la Directiva). Cada event (és a dir cada modificació genètica) necessita la seva pròpia autorització. La sol·licitud d'autorització per a la comercialització es presenta a un estat membre que al seu torn la transmet (si ho considera oportú) a la Comissió Europea. Sense tenir en compte en quin país es fa la sol·licitud inicial, cada estat membre té la possibilitat d'oposar-se a l'autorització o d'introduir algunes condicions restrictives en cas que s'autoritzi l'OMG. Una de les possibles condicions restrictives és la protecció de certs "entorns o àrees geogràfiques particulars" on els cultius transgènics no han d'emprar-se. L'art. 19 conté una provisió clau:

- El seu apartat (1) preveu que *"només es podrà utilitzar un OMG com producte o component de producte (...) en la mesura que observi estrictament les condicions específiques d'utilització i les relatives a l'entorn i a les àrees geogràfiques que tals condicions estipulin"*.
- El seu apartat (3)(c) requereix que *"L'autorització escrita (...) especificarà explícitament en tots els casos (...) els requisits per a la protecció de determinats ecosistemes, entorns o àrees geogràfiques particulars"*. En opinió dels experts d'Amics de la Terra Anglaterra, Gal·les i Irlanda del Nord, l'art 19(3)(c) reconeix clarament que la protecció de zones especials pot constituir una condició restrictiva a l'aprovació d'un OMG per a la seva comercialització.

Els governs municipals poden utilitzar l'art 19(3)(c) per a demanar una exempció pel que fa a la comercialització d'un OMG, com "àrea geogràfica particular" per al seu territori. És important saber que aquest article no es pot utilitzar per a obtenir una protecció en bloc contra els transgènics, sinó que l'exempció s'ha de sol·licitar a la Comissió Europea per cada OMG presentat per a la seva aprovació a la UE. No obstant, això no impedeix a les autoritats municipals a comprometre's a estudiar cada futura proposta d'aprovació d'alliberament al medi ambient d'un OMG, sol·licitant a l'estat la protecció del

¹⁰ Basat en la Guia: Por una Europa Libre de Transgénicos, www.gmofree-europe.com.

seu territori contra el perill de cadascun dels transgènics que es presentin per ser aprovats a la UE.

La Comissió Europea però, està denegant aquesta via jurídica al·legant que no hi ha “raons tècniques demostrables” per sol·licitar la prohibició de varietats OMG. Afirmar que restriccions d'aquest tipus suposen un atemptat al lliure comerç en la UE i en el mercat global (aquest ha estat l'argument dels EEUU per fer pressió a nivell internacional). Donada aquesta situació, alguns països com Alemanya i Dinamarca han elaborat **Lleis de Coexistència** (la Comissió sí accepta que cada país membre elabori la seva pròpia regulació) tant estrictes que plantar transgènics sigui molt complicat. Alemanya, per exemple, marca una distància mínima de 1000m entre conreus transgènics i convencionals o ecològics, que dificulta en gran mesura el conreu d'OMGs. Això però no és una solució perquè els grans territoris sí es poden permetre no conrear 1000m al voltant d'una gran superfície de conreus transgènics, i a més accepta intrínsicament el concepte de coexistència pel fet d'entrar en el seu joc legal.

No hem de supeditar però, la reivindicació i la declaració de **Zones Lliures** a les escasses possibilitats que ofereix la normativa legal actual, sinó que les hem de plantejar sobre la base de les nostres exigències i posicionaments siguin legals o no, sinó poca feina farem. A més, cal recordar que a Catalunya les institucions públiques i el Govern mantenen una posició decidida pro-transgènica i no volen passar-se ni un pèl de la normativa europea. Per altra banda, tampoc cal desapropitar aquestes eines legals quan ens permetin defensar, encara que sigui parcialment, les produccions pageses i les economies locals i posar obstacles a la implantació dels OMGs, tal i com estan fent diversos països europeus que posen enormes dificultats i inclús paralitzen els plans de les multinacionals de la biotecnologia.

- ALTERNATIVES ALIMENTÀRIES ALS OMG

Els aliments que poden portar components transgènics i que es troben al mercat provenen de la **soja i del blat de moro**, es presenten en forma de lecitines i midons i formen part dels ingredients de molts aliments infantils i en productes de forn. Encara que la legislació europea obliga a etiquetar tots els productes que superen el 0,9% d'ingredients procedents de conreus transgènics, la major part de la indústria no ho fa i tampoc hi ha seguiment per part de l'administració. Per altra banda, és molt difícil fer anàlisis per comprovar si en porta o no, perquè cal saber quin transgènic busquem i cada anàlisi és molt costós. L'altre gran problema són els **productes càrnics i derivats**, perquè la major part de la soja i el blat de moro es destina a l'alimentació animal i la legislació no contempla que s'hagi d'etiquetar els productes procedents d'animals alimentats amb pinso transgènic.

En conseqüència, la millor alternativa és evitar, o reduir dins de les nostres possibilitats, els aliments que portin soja o blat de moro, la carn i derivats d'animals (llet i ous) si no són de conreu ecològic, que garanteix per normativa la seva absència. Això realment planteja un gran problema i també un gran debat que no és altre que el del consum responsable, ètic i ecològic, o dit d'una altra forma, el de reflexionar que és el que mengem, com es produeixen els aliments i on van a parar els diners de la nostra compra.

Conscients o no, quan comprem un producte de les grans marques en grans superfícies, estem col·laborant de forma involuntària a l'explotació infantil, de les dones i tota classe de treballadors, afavorim la contaminació i la destrucció dels recursos naturals, el robatori del material genètic i els coneixements acumulats per les comunitats agrícoles, agreujant per tant, les enormes desigualtats socials i econòmiques existents. Donen suport a una agricultura i uns productes elaborats de baixa qualitat nutritiva, elevada toxicitat i carregats de productes químics que alteren sensiblement la nostra salut, els sòls de conreu i el medi ambient.

El rebuig als transgènics per les seves negatives repercussions sanitàries, ambientals i socials ens obre la porta a desenvolupar de forma gradual però sostinguda un consum sostenible on els recursos de la Natura no siguin utilitzats amb més velocitat de la que poden ser renovats, on es redueixi notablement l'ús i producció d'agents contaminants i residus, i es construeixi una economia a escala humana local que defensi la diversitat agrícola i cultural, la solidaritat i la corresponsabilitat social i ambiental.

I quines coses concretes podem fer ?

- 1.- Comprovar si els aliments que mengem porten soja o blat de moro. Si en porten, demanar al proveïdor si és o no d'origen transgènic i que ens ho documenti.
- 2.- Si és un producte d'origen càrnic, demanar informació sobre si el pinso utilitzat per alimentar els animals és o no transgènic.

3.-Revisar la dieta alimentària, fer-la més variada, substituir productes càrnics o excessivament elaborats per llegums, cereals i fruits secs. Intensificar el consum de fruita i de verdura.

4.- En alimentació infantil es pot substituir la llet animal per llets vegetals (soja, civada, arròs, etc.) o suc de fruites i compotes.

5.- Comprar productes locals i artesans. Consumir productes de conreu ecològic i de Comerç Just. Menjar productes frescos de temporada i evitar el menjar ràpid i excessivament cuinat. Podem també gaudir amb productes d'elaboració pròpia.

6.- Fomentar el petit comerç i la botiga de barri. Hi ha també alternatives de *catering* amb criteris sostenibles.

Per exemple: Projecte de la Fundació Futur sobre menjadors escolars sostenibles www.fundaciofutur.org/menjador.htm

7.- Eliminar l'excés d'embolcalls i plàstics. Comprar allò que necessitem i no el que la publicitat ens marca. Rebutjar el consumisme malversador.

8.- Associar-nos en organitzacions de consum ecològic i fem un consum crític i responsable.

9.- Ah !! i declarar el nostre espai LLIURE DE TRANSGÈNICS !!

Com es pot veure hi ha diferents opcions per triar abans de comprar qualsevol producte i podem, malgrat les dificultats, trobar alternatives als aliments transgènics. Això és un procés que demanda un cert nivell de consciència i de compromís, però cada cop més augmenta el nombre de persones que optem per un consum més ecològic, solidari i sense OMG..

- MODEL DE CARTA PER A COMUNITATS DE REGANTS

L'associació Naturalistes de Girona està duent a terme des de fa varies temporades una campanya de pressió i informació a les comunitats de regants per evitar la venta de llavors transgèniques. La següent carta pot servir de model per una campanya de Zones Lliures en zones agrícoles, on l'incidència en les comunitats de regants i les cooperatives de venda de llavors és especialment important. Caldria, però, actualitzar les varietats transgèniques que s'estan cultivant ja que, per exemple, el blat de moro Bt 176 ha estat prohibit però hi ha noves varietats aprovades que no apareixen en aquesta carta.

Benvolgut senyor,

En els terrenys on aquesta comunitat de regants gestiona el regadiu de la zona, segons dades públiques disponibles del Departament, Ramaderia i Pesca consta com que hi ha varis pobles on es produeix la venta, comercialització i conreu de blat de moro transgènic, comercialitzat amb els noms de COMPA CB, JORDI CB, ALACANT BT, ARISTIS BT, BRAMA, DK 6575, PR33P67, CAMPERO, CUARTAL BT, DKC 6550, ESCOBAR, GAMBIER BT, JARAL, PR32P67, PROTECT i SANSONE BT.

En l'any 2002, i a mitjans de l'any 2003, us vam fer arribar la nostra preocupació com a entitat ecologista pel que fa a la venta, comercialització i conreu de blat de moro transgènic en l'àmbit de la comunitat. Des d'aquesta entitat ens segueix preocupant aquest fet tenint en compte les repercussions mediambientals, alimentàries, socials i econòmiques que comporta la comercialització i conreu d'aquestes varietats. Aquests riscos i perills, entre altres, es resumeixen en la reducció de la biodiversitat silvestre, imprevisibilitat del seu comportament en l'ecosistema, risc de potencial tòxic o al·lèrgic, etc. Al respecte, cal assenyalar que l'Associació dels Naturalistes de Girona segueix el procés de queixa presentat a la Comunitat Europea per la manca de transparència en la informació dels possibles efectes del OMG (Organismes Modificats Genèticament) que poden tenir sobre la salut i medi ambient. Així mateix, els últims estudis realitzats per la Comunitat Europea mostren que les plantacions de blat de moro transgènic tenen un alt risc de provocar contaminació genètica (creuament amb organismes no modificats genèticament i creació de nous organismes). Al respecte, ja s'ha demostrat la transferència incontrolada de gens de resistència als herbicides de la colza i remolatxa cap a les males herbes (aquest fet les converteix més resistents i difícils de combatre).

Com s'ha esmentat anteriorment, el conreu amb blat de moro transgènic suposa a l'actualitat un risc que en un futur immediat pot comportar un escàndol tant alimentari com mediambiental. Es considera que aquest tipus de conreus s'haurien d'aturar fent prevaler l'aplicació estricta del principi de precaució, és a dir fer prevaler criteris diversitat biològica, seguretat alimentària i bioètica. En definitiva fer prevaler els conreus tradicionals enfront dels

transgènics. Des de l'àmbit de la vostra comunitat de regants creiem que es pot actuar incentivant una societat sostenible que satisfà de forma equitativa les necessitats dels seus habitants sense comprometre la satisfacció de les necessitats futures. Un aspecte important és el de conservar i potenciar la biodiversitat existent en el municipi i per tant, sempre i quan sigui possible, valdria la pena encaminar els esforços en aquest aspecte, és a dir a salvaguardar el nostre patrimoni natural. Al respecte us invitem a que en cas de conrear blat de moro aquest no sigui d'una varietat transgènica i a la vegada us sol·licitem que feu extensiu aquesta crida als pagesos de la vostra comunitat.

En annex us adjuntem una disposicions d'obligat compliment sobre Normes d'etiquetat i traçabilitat d'OMG, així com els municipis on es produeix la venta de llavors transgèniques i la seva equivalència en Ha. Des d'aquesta entitat estem a la vostra disposició per qualsevol dubte que tingueu i creieu convenient aclarir o comentar.

Sergi Nuss

President de l'Associació dels Naturalistes de Girona
Girona, 23 d'abril de 2005

Annex 1 - Traçabilitat i etiquetat dels aliments i pinsos

Segons la normativa de traçabilitat i etiquetat dels aliments i pinsos que continguin organismes genèticament modificats (OGM), d'obligat compliment, que va entrar en vigor el 18 d'abril de 2004 s'ha de tenir en compte el següent:

COMPRA DE LLAVORS DE BLAT DE MORO TRANSGÈNIC

En el sac, a l'etiqueta oficial de certificació i a les factures, s'ha d'indicar clarament que es tracta d'una llavor amb Organismes Genèticament Modificats.

VENDA DE LA COLLITA

S'haurà d'indicar en tota la documentació (albarans i factures) que es tracta d'un gra o d'ensitjat transgènic. Si s'han cultivat varietats COMPA CB, JORDI CB, BRAMA, ESCOBAR o SANSONE BT, a la documentació de compra-venta és d'obligació indicar: "Blat de moro genèticament modificat SYN-EV176-9" Si s'han cultivat varietats ALACANT BT, ARISTIS, DK6575, PR33P67, CAMPERO, CUARTAL BT, DKC 6550, JARAL, PR32P67 o PROTECT, a la documentació de compra venta és d'obligació indicar: "Blat de moro genèticament modificat MON-00810-6"

Annex 2- Municipis amb blat de moro transgènic de la varietat COMPA CB, el més comú (de la resta de varietats no es disposa de la informació desglossada per municipis).

Dades públiques del DARP de la campanya 2003.

Municipi de la venta de llavor	Hectarees equivalents (ha)
L'Armentera	28,82
Cabanes	60,83
Castelló d'Empúries	64,12
Foixà	0,59
Fortià	0,59
Santa Llogaia d'Alguema	200,19
Vila-sacra	3,64
Vilabertran	0,59
Llagostera	0,59
Torroella de Montgri	111,19
Olot	83,53
Total varietat COMPA CB	554,68

*De la resta de varietats de blat de moro transgènic a les comarques de Girona es van plantar 203 Ha.

- MODEL DE CARTA PER AJUNTAMENTS

L'associació Naturalistes de Girona ha elaborat el següent model de carta com a eina de pressió als ajuntaments. El text, adaptat al context concret de cada municipi, pot servir de model per a demanar una moratòria, una ordenança que o un posicionament per part de l'ajuntament.

Al ple de l'Ajuntament,

Atès que, segons les dades disponibles en el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, el nostre municipi consta com un poble on es produeix la venta, comercialització i conreu de blat de moro transgènic, comercialitzat amb el nom de COMPA, CB.

Atès que l'estat espanyol e l'únic estat de la UE que cultiva aquest tipus de blat de moro des de l'any 1998. Tot i que països on es cultivava com Alemanya, Luxemburg, França, Àustria i Portugal han prohibit el cultiu i la comercialització de blat de moro transgènic, mitjançant una moratòria, un cop s'ha donat evidències dels perills ambientals de contaminació del sòl per la toxina Bt, present al blat de moro transgènic, i també pels riscos sanitaris, degut a la resistència a antibiòtics que desenvolupen els animals o les persones que l'ingereixen.

Atès que l'Agència Europea de medi ambient ha publicat recentment un estudi en el que es determina com a elevat el risc de contaminació genètica que poden provocar, entre altres, els cultius de blat de moro transgènic cap als cultius de varietats tradicionals, mitjançant el cruament d'espècies durant la polinització, i que el radi d'acció d'aquesta contaminació es pot estendre, en funció de les condicions climatològiques, en varis quilòmetre de distància.

Atès que aquesta afectació pot perjudicar als agricultors que legítimament han optat per mantenir el conreu de les varietats tradicionals, que podran no superar els anàlisi que els acreditaran com a varietats no transgèniques.

Atès que en els països on es va començar a introduir el blat de moro transgènic, com ara Mèxic, on segons els estudis de l'agència de recerca agrícola mexicana actualment la contaminació genètica ha afectat a la totalitat de les 80 espècies autòctones que existeixen, i que geogràficament s'exten fins i tot en les regions on no es van introduir aquest nous cultius.

Atès que les dades facilitades per l'estació Experimental Fundació Mas Badia de la Tallada d'Empordà (Girona) dels anys 1998, 1999 i 2000 dels assajos realitzats amb varietats de blat de moro transgèniques i no transgèniques demostren que no es presenten diferències significatives en quant a la productivitat d'aquestes varietats i que per tant, no hi ha una raó agronòmica de pes per la qual poder recomanar les varietats de blat de moro transgèniques.

Atès que ven l'àmbit català s'ha introduït les varietats COMPA CB i JORDI CB comercialitzant-se la COMPA CB sense cap mena de control pel que fa referència a la contaminació mediambiental a través de la polinització creuada, i sense cap mena de seguiment per part del Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya.

Atès que des fa dos anys l'Associació de Naturalistes de Girona (ANG) espera infructuosament informació mediambiental sobre els efectes i impactes produïts pels organismes modificats genèticament, que ha estat sol·licitada sistemàticament tant a la generalitat com a l'estat espanyol, i atès que l'ocultació de dades sobre un tema d'especial sensibilitat social ha motivat que aquesta entitat hagi presentat una denuncia contra el govern espanyol davant la UE.

Es prenen els següents acords:

- 1) Aprovar en el termini d'un mes una ordenança municipal que reguli els cultius transgènics. Aquesta ordenança haurà d'establir l'obligatorietat de les empreses comercialitzades d'organismes modificats genèticament a disposar d'un registre de vendes en el que hi figurin, a més de les seves dades, els noms de les persones que han adquirit aquestes llavors, el seu DNI, i l'adreça de la finca a on es pensa sembrar. Aquest registre serà entregat anualment a l'ajuntament per tal de que aquest pugui verificar-ne el compliment de les distàncies de seguretat i les mesures de precaució que s'estableixi a l'ordenança, a fi i efecte d'evitar el perjudici a finques veïnes.
- 2) Prohibir l'establiment de camps d'assaig de cultius experimentals de varietat transgèniques encara no autoritzades a l'estat espanyol.
- 3) Informar als agricultors del municipi del risc de contaminació que poden produir en altres camps si conreen varietats transgèniques i de l'aprovació de la ordenança.
- 4) Fomentar entre els pagesos l'agricultura ecològica com a mètode més segur i, a mig termini, més rentable, per mantenir l'activitat agrària i a l'hora preservar el medi ambient.
- 5) Treure de la dieta dels menjadors municipals de les escoles, residències geriàtriques o altres instal·lacions similars els aliments que continguin organismes genèticament modificats, com ha acte exemplificant de la voluntat municipal
- 6) Instar al govern espanyol i al govern de la generalitat a decretar una moratòria en la comercialització i el cultiu de noves varietats transgèniques.
- 7) Informar de les actuacions dels consistori en aquest respecte a organitzacions de consumidors, sindicats agraris i col·lectiu ecologistes.

- DECLARACIÓ DE VALLS LLIURE DE TRANSGÈNICS

Al març del 2005, l'ajuntament de Valls aprovava una moció de suport al manifest de Fraga on es recullen una sèrie d'acords per avançar cap a una Catalunya Lliure de Transgènics.

MOCIÓ DE VALLS DE SUPORT AL MANIFEST DE FRAGA

La representant del Grup Municipal de la Candidatura d'Unitat Popular, Aida Garcia Secall presenta a l'aprovació del Plenari Municipal la següent moció:

EXPOSICIÓ DE MOTIUS:

El 30 de gener, després d'una convocatòria de l'Assemblea Pagesa de Catalunya i Ecologistas en Acción, amb la col·laboració del Comitè Aragonès d'Agricultura Ecològica, 160 pagesos i ramaders de Catalunya y Aragó reunits a Fraga, la majoria provinents de l'agricultura i ramaderia ecològica, varen consensuar un manifest de posicionament contra els cultius transgènics.

El manifest pretén ser una eina per a mostrar el rebuig al Decret de Coexistència i als cultius transgènics,

MANIFEST DE FRAGA

Davant les diferents propostes sobre Decrets de Coexistència i veient la creixent onada de casos de contaminació transgènica d'aliments ecològics, diferents col·lectius i ciutadans constituïm un nou espai de treball. (Sense protagonistes destacats, líders mediàtics ni interlocutors institucionalitzats, es constitueix aquest espai). Som pagesos, consumidores ecològiques, ciutadans rurals, investigadores, sindicalistes, gent dels transformats, etc. Gent de l'Aragó i d'arreu dels Països Catalans que no ens resignem a quedar-nos parats.

Constatem

- Els diferents casos de contaminació apareguts en les últimes campanyes a la ramaderia i agricultura ecològica de l'Estat.
- Que les propostes de DECRETS de Coexistència, tant de l'Administració Estatal com de la catalana, no evitaran la contaminació de la resta del cultiu ni estableixen convenientment les responsabilitats en aquests casos.
- Que la contaminació transgènica té impactes especialment negatius en les produccions ecològiques i que els Decrets previstos els fan irreversibles. Si aquests s'aproven, molts pagesos ecològics hauran d'abandonar el cultiu o arriscar-se a importants pèrdues econòmiques.
- Que les propostes de Decrets no resolen el conflicte sinó certifiquen la pèrdua de llibertat d'elecció dels pagesos i consumidors, el monopoli en matèria de llavors i la reducció de la biodiversitat històrica.
- Que durant les anteriors legislatures l'Estat espanyol esdevingué líder en l'autorització de varietats transgèniques i experimentacions realitzades, esdevenint el gran laboratori de proves europeu. Tot plegat, sense debat públic.
- Que els nous executius espanyol i català tracen una línia de continuïtat amb els anteriors i això s'expressa en la pretensió d'evitar el debat polític i social resolent la qüestió de la coexistència VIA DECRET. Contràriament, diversos estats europeus han fomentat processos parlamentaris participatius sobre el tema i més de 100 regions s'han declarat lliures de transgènics.
- La complicitat i negligència de les Administracions, les grans empreses promotores dels transgènics i certes cúpules científiques i universitàries a l'hora d'estimular el ràpid desplegament d'aquest cultius, amb menyspreu dels impactes socials i ambientals.
- L'aplicació de la tecnologia transgènica a altres cultius amb l'imminent extensió del conflicte entre una agricultura privatitzada i modificada genèticament i la resta.

- Que els mètodes del CCPAE són de dubtosa eficiència a l'hora de certificar que els productes ecològics estiguin lliures d'OGM.

Considerem que:

- És imprescindible garantir una agricultura, un medi i una alimentació lliures de transgènics.
- L'extensió dels transgènics no respon a una necessitat socialment compartida sinó a les voluntats de lucre de les empreses del Agronegoci. Davant l'amplitud dels seus impactes negatius i els reduïts beneficiaris, cal aturar-la.
- L'agroecologia és una estratègia productiva i una forma de vida clau per afrontar la crisi agrària i rural i a l'hora de garantir la seguretat alimentària de la població. Per això no pot permetre's que els transgènics la posin en perill.
- Les varietats modificades genèticament són un pas més cap a la privatització de la vida i la dependència de la pagesia respecte als multinacionals del sector.
- Són necessàries mesures de pressió cap a l'administració i de pedagogia i contrapropaganda al camp i la ciutat. Donada la pluralitat dels afectats negativament pels transgènics cal avançar també en una plataforma d'acció plural evitant caure en nous corporativismes.

Per això demanem:

1. La Retirada de les propostes dels Decrets de Coexistència que preparen tant la Generalitat de Catalunya com el Govern de l'Estat Espanyol i l'establiment de processos de decisió adequats per un conflicte d'aquesta magnitud.
 2. Que no s'autoritzi la sembra de varietats de blat de moro modificades genèticament per a la pròxima campanya ja que no està garantida la protecció de la resta de cultius ni establertes les responsabilitats en cas de contaminació.
 3. L'inici d'un ampli debat social que condueixi a una consulta social vinculant sobre el futur d'aquests cultius.
 4. L'establiment d'una moratòria sobre l'autorització de cultius i camps experimentals de varietats transgèniques i que es garanteixi un ampli procés públic de discussió i decisió.
 5. El posicionament dels diferents Consells Reguladors de les Produccions ecològiques respecte als cultius transgènics i les propostes de Decrets de Coexistència
 6. Que l'Agroecologia i l'agricultura ecològica siguin declarades com a pràctiques d'interès públic i se'n prioritzi el seu desenvolupament.
 7. L'aturada definitiva de la investigació pública en cultius transgènics i el recolzament de la investigació agroecològica.
 8. La retirada de la legislació que permet que siguin patentades i privatitzades les plantes i animals, mantinguts i millorats històricament per les pràctiques pageses.
 9. Que les comunitats d'Aragó i Catalunya siguin declarades zones lliures de transgènics.
 10. Que durant la primera quinzena de Febrer, abans de l'inici de la sembra, el DARP, el MAPA, el Ministeri de Mediambient, el CAAE i el CCPAE ens trametin una resposta inequívoca a aquestes qüestions.
- 30 de Gener de 2004, Fraga

ACORDS

- 1.- Comunicar a l'Assemblea Pagesa de Catalunya i la resta de promotors del manifest, la nostra adhesió com Ajuntament de Valls al Manifest de Fraga com a mesura de rebuig als Decrets de Coexistència (estatal i autonòmic) i als cultius transgènics.
- 2.- Demanar la retirada de les propostes dels Decrets de Coexistència que preparen tant la Generalitat de Catalunya com el Govern de l'Estat Espanyol, comunicant el posicionament d'aquest Ple a ambdues administracions competents.
- 3.- Comunicar al Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, la petició de l'Ajuntament de Valls per tal que Catalunya sigui declarada zona lliure de transgènics.
- 4.- Comunicar al Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i al Departament de Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya, la petició de l'Ajuntament de Valls per tal que el futur Estatut de Catalunya inclogui el dret a la sobirania alimentària dels pobles.
- 5.- Donar suport a totes les iniciatives que sorgeixin al municipi per tal de mostrar el rebuig cap als Decrets de coexistència i als cultius transgènics.

Valls, a 22 de març de 2005

- DECLARACIÓ DE RIPOLL LLIURE DE TRANSGÈNICS

L'abril del 2005 l'ajuntament de Ripoll va aprovar una moció per demanar una Catalunya Lliure de Transgènics. L'impulsor de l'iniciativa ens explica breument com va anar:

Veient com les peticions al govern d'aturar l'expansió del transgènics eren poc útils, vaig decidir provar de fer una moció a la meua vila, Ripoll; argumentant les raons per procurar erradicar els transgènics i els seus derivats del poble i de la comarca. Crec que si es fa una pressió des dels pobles i ciutats al govern, aquest veurà la qüestió amb uns altres ulls i haurà de fer cas a la petició de la gent mobilitzada i resoldre el problema degudament.

Vaig redactar les raons per no acceptar transgènics i vaig exposar-les a un partit polític, amb el qual tinc afinitat, per proposar-los que ells presentessin la moció. Ho varen fer i per sorpresa meua, la resta de formacions polítiques que formen part de l'alcaldia de Ripoll, inclosa la oposició, varen acceptar la moció i es va presentar per tots els partits al ple d'ajuntament, on es va aprovar. La moció acabava demanant al govern un seguit de peticions per assolir la condició de Zona Lliure de transgènics i de País Lliure de transgènics.

La moció fou tramesa al Govern de qui encara no hem rebut resposta després d'un any. Sí més pobles demanessin al govern el mateix que Ripoll, possiblement es faria quelcom seriós per resoldre un tema que no està essent tractat amb prou cura.

Miquel Casas Vaqué

MOCIÓ PER QUE ES DECLARI CATALUNYA LLIURE DE TRANSGÈNICS

Transgènic o OMG (Organisme Modificat Genèticament) és un organisme viu al qual se li han incorporat artificialment gens d'altres organismes. S'intercanvien gens que poden fins hi tot pertànyer a regnes diferents.

A Ripoll, i al Ripollès, som una regió amb poca superfície cultivada però en canvi si que gaudim de molts caps de bestiar que pasturen durant la major part de l'any pels abundants prats de muntanya que tenim. Quan escasseja el menjar però, cal subministrar al bestiar alimentació addicional, ja siguin pinsos o farratges.

Els cultius Transgènics que ja s'estan començant a cultivar a Catalunya (més de 16 mil hectàrees cultivades) suposen un possible risc sanitari, ecològic, social i econòmic.

La Unió Europea demana als països membres que regulin la coexistència dels cultius tradicionals amb els cultius transgènics. Tot i així, sorgeixen moltes diferències d'opinió a l'Estat Espanyol respecte aquest possible Decret de Coexistència i, fins tot, algunes comunitats com el País Basc i Astúries ja s'han declarat Lliures de Transgènics. Al mateix Parlament de Catalunya s'està treballant en la redacció d'un reglament en aquest sentit i de moment ja han sorgit moltes veus desaconsellant la presència dels cultius transgènics o bé la distància insuficient entre els dos tipus de cultius (tradicional i transgènic).

A més, en el cas concret del Ripollès no podem permetre que el nostre bestiar consumeixi cap aliment transgènic, primer, pels possibles efectes en la salut dels propis animals i també dels consumidors de la carn que en resulta, i segon, per la disminució de la qualitat del producte. El sector primari necessita, doncs, una empenta per part de les administracions, per poder utilitzar a costos competitius les llavors tradicionals/ecològiques enlloc de les transgèniques.

Els transgènics per les seves característiques són molt agressius i contaminen de manera irreversible el medi, posant en perill la supervivència de tots els sistemes agrícoles. A tall d'exemple, el pol·len del blat de moro (transgènic o no) té un radi d'acció de 2 km. Pot passar perfectament que blat de moro no transgènic (tradicional o ecològic) sigui contaminat pel pol·len de plantes de blat de moro transgèniques. Aquest fet s'anomena contaminació genètica i comporta l'extinció de varietats agrícoles tradicionals que veuen contaminat irreversiblement el seu material genètic.

Les seves repercussions econòmiques i socials poden ser enormes: creix encara més la dependència dels pagesos i consumidors del Sud (especialment) i del Nord, que queden en mans de les grans multinacionals agroquímiques i alimentàries. Mitjançant les patents sobre la vida (llavors transgèniques), i multitud d'acords comercials, les multinacionals perjudiquen els petits productors i posen en perill la sobirania i seguretat alimentària dels pobles.

Per tot això proposem a l'Ajuntament Ple els següents acords,

1. Demanar a la Generalitat que declari Catalunya "Lliure de Transgènics" i vetlli per tal que així sigui.
2. Reclamar a les autoritats competents en matèria agrícola i ramadera l'impuls de polítiques d'ajuda al sector primari per a facilitar-los el cultiu tradicional/ecològic.
3. Recomanar l'aprovació d'aquest acord a la resta de pobles de la comarca del Ripollès i també al Consell Comarcal del Ripollès.
4. Comunicar aquest acord al DARP de Ripoll, al Consell Comarcal del Ripollès, a la conselleria d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya, i a tots els grups parlamentaris de la Generalitat de Catalunya.

Ripoll, a 25 d'abril de 2005

- DECLARACIÓ DE RUBÍ LLIURE DE TRANSGÈNICS

La Cooperativa de Consum Germinal de Rubí va portar a terme una iniciativa de moció a l'ajuntament. Aquesta va ser aprovada i Rubí va passar a ser declarat municipi amb voluntat d'estar lliure de transgènics.

Un dels membres de la cooperativa ens explica breument el procés:

Resulta que tenim bona relació (i participem en la mesura que podem) en un grup parlamentari assembleari de Rubí (Alternativa Ciutadana de Rubí). A Rubí, des de Germinal estàvem fent difusió anti-transgènica amb el Manifest de Fraga (i altres documents) entre associacions i col·lectius de Rubí. Això va ser poc abans de la 1ª setmana de lluita anti-transgènics. En aquell moment vam pensar en presentar una moció al ple de l'Ajuntament a través del grup parlamentari (ACR). No ens vam complicar gaire la vida i vam fer una senzilla adaptació del Manifest de Fraga al format de Moció. Es va presentar una primera vegada i es va prendre una mica a "cachondeo", però amb el suport de ACR i ICV. Després vam fer un redactat una mica diferent incloent alguns matisos que els altres grups demanaven i ho vam presentar per segona vegada (aquesta vegada de forma més oberta, no tan lligada a ACR). Sembla ser que el dia de la l'aprovació tenien mocions més "complicades" pel mig i van decidir (miraculosament) per consens aprovar la moció el setembre de 2005.

Jordi Cordero, membre de Germinal Rubí

MOCIÓ PER DECLARAR RUBÍ MUNICIPI LLIURE DE TRANSGÈNICS

Per sol·licitud d'Organitzacions de Consum Responsable (Germinal i d'altres) i en base a les reivindicacions justes del "Manifest de Fraga" (que s'adjunta) del 30-01-04, signat per la "Assemblea Pagesa de Catalunya" i "Ecologistas en Acción", es decideix presentar aquesta moció per "declarar Rubí municipi lliure de cultius transgènics".

CONSTATEM

- Els diferents casos de contaminació apareguts en les últimes campanyes a la ramaderia i agricultura ecològica de l'Estat.
- **Que les propostes de DECRETS de Coexistència, tant de l'Administració Estatal com de la catalana, no evitaran la contaminació de la resta del cultius ni estableixen convenientment les responsabilitats en aquests casos.**
- Que la contaminació transgènica té impactes especialment negatius en les produccions ecològiques i que els Decrets previstos els fan irreversibles. Si aquests s'aproven, molts pagesos ecològics hauran d'abandonar el cultiu o arriscar-se a importants pèrdues econòmiques.
- **Que les propostes de Decrets no resolen el conflicte sinó certifiquen la pèrdua de llibertat d'elecció dels pagesos i consumidors, el monopoli en matèria de llavors i la reducció de la biodiversitat històrica.**
- Que durant les anteriors legislatures l'Estat espanyol esdevingué líder en l'autorització de varietats transgèniques i experimentacions realitzades, esdevenint el gran laboratori de proves europeu. Tot plegat, sense debat públic.
- Que els nous executius espanyol i català tracen una línia de continuïtat amb els anteriors i això s'expressa en la pretensió d'evitar el debat polític i social resolent la qüestió de la coexistència VIA DECRET. Contràriament, diversos estats europeus han fomentat processos parlamentaris participatius sobre el tema i més de 100 regions s'han declarat lliures de transgènics.
- **La complicitat i negligència de les Administracions, les grans empreses promotores dels transgènics i certes cúpules científiques i universitàries a l'hora d'estimular el ràpid desplegament d'aquest cultius, amb menyspreu dels impactes socials i ambientals.**
- L'aplicació de la tecnologia transgènica a altres cultius amb l'imminent extensió del conflicte entre una agricultura privatitzada i modificada genèticament i la resta.
- Que els mètodes del CCPAE (Consell Català per la Producció Agrària Ecològica) són de dubtosa eficiència a l'hora de certificar que els productes ecològics estiguin lliures d'OGM (Organismes Modificats Genèticament).

CONSIDEREM QUE

- És imprescindible garantir una agricultura, un medi i una alimentació lliures de transgènics.
- L'extensió dels transgènics no respon a una necessitat socialment compartida sinó a les voluntats de lucre de les empreses del Agronegoci. Davant l'amplitud dels seus impactes negatius i els reduïts beneficiaris, cal aturar-la.
- L'agroecologia és una estratègia productiva i una forma de vida clau per afrontar la crisi agrària i rural i a l'hora de garantir la seguretat alimentària de la població. Per això no pot permetre's que els transgènics la posin en perill.
- Les varietats modificades genèticament són un pas més cap a la privatització de la vida i la dependència de la pagesia respecte als multinacionals del sector.
- Són necessàries mesures de pressió cap a l'administració i de pedagogia i contrapropaganda al camp i la ciutat. Donada la pluralitat dels afectats negativament pels transgènics cal avançar també en una plataforma d'acció plural evitant caure en nous corporativismes.

PER AIXÒ DEMANDEM

Que l'Ajuntament de Rubí:

1. Declari a Rubí: "Municipi amb voluntat d'estar lliure de cultius transgènics" i sol·liciti a la Generalitat la desautorització dels cultius transgènics que pugui haver a Rubí.

2. Sol·liciti la retirada de les propostes dels Decrets de Coexistència que preparen tant la Generalitat de Catalunya com el Govern de l'Estat Espanyol i l'establiment de processos de decisió adequats per un conflicte d'aquesta magnitud.
3. Sol·liciti a la Generalitat que no s'autoritzi la sembra de varietats de blat de moro modificades genèticament per a la pròxima campanya ja que no està garantida la protecció de la resta de cultius ni establertes les responsabilitats en cas de contaminació.
4. Sol·liciti a la Generalitat l' inici d'un ampli debat social que condueixi a una consulta social vinculant sobre el futur d'aquests cultius.
5. Sol·liciti a la Generalitat l'establiment d'una moratòria sobre l'autorització de cultius i camps experimentals de varietats transgèniques i que es garanteixi un ampli procés públic de discussió i decisió.
6. Sol·liciti el posicionament del Consell Català Regulador de la Producció Agrària Ecològica (CCPAE) respecte als cultius transgènics i les propostes de Decrets de Coexistència.
7. Sol·liciti a la Generalitat que l'agroecologia i l'agricultura ecològica siguin declarades com a pràctiques d'interès públic i se'n prioritzi el seu desenvolupament.
8. Sol·liciti a la Generalitat l'aturada definitiva de la investigació pública en cultius transgènics i el recolzament de la investigació agroecològica.
9. Sol·liciti a la Generalitat i al Estat Espanyol la retirada de la legislació que permet que siguin patentades i privatitzades les plantes i animals, mantinguts i millorats històricament per les pràctiques pageses.
10. Sol·liciti, fins i tot, que Catalunya i tot l'estat Espanyol siguin declarades zones lliures de transgènics.

(Aquesta vol ser una moció oberta a les aportacions raonables que qualsevol persona o partit pugui realitzar. Es molt important que es parli seriosament del tema i s'arribi a un consens)

Rubí, a 10 de abril de 2005.

Annex:

MANIFEST DE FRAGA

(veure als annexos del dossier)

- DECLARACIÓ DE MENORCA LLIURE DE TRANSGÈNICS

PROPOSTA QUE PRESENTÀ LA CONSELLERA EXECUTIVA DEL DEPARTAMENT D'ECONOMIA AL PLE DEL CONSELL INSULAR DE MENORCA DE 28 DE NOVEMBRE DE 2005, APROVADA AMB EL VOT EN CONTRA DEL GRUP POPULAR.

Assumpte: DECLARACIÓ RELATIVA ALS ORGANISMES MODIFICATS GENÈTICAMENT (OGM).

Atès que el Consell Insular de Menorca té la intenció d'evitar l'efecte que pot tenir, sobre la imatge de qualitat dels productes agraris menorquins i del medi ambient, la introducció en la nostra Illa de cultius modificats genèticament.

Atès que som coneixedors dels riscos que per a la biodiversitat i per a la salut suposa l'alliberació dels Organismes Modificats Genèticament al Medi Ambient, conscients dels efectes irreversibles i imprevisibles que la contaminació genètica pot produir en els ecosistemes, en defensa de l'aplicació dels principis de precaució.

Atès que a Menorca durant el 2005 s'han cultivat 260,65 ha de Blat de moro, que representa només el 3,41% de les hectàrees sobre el total de Cereals declarats i només l'1,82% de les hectàrees sobre el total de Cereal més farratges declarats.

Atès que a dia d'avui no tenim coneixement que cap d'aquestes varietats sembrades sigui transgènica.

Atès, no obstant, que a les Illes Balears el 2005 ja s'han cultivat aproximadament de 20 a 40ha de Blat de Moro transgènic.

Atesa l'absència real de controls actuals o la minsa presència d'aquest, per part de les distintes administracions competents, sobre dits cultius.

Atès que l'11 d'abril del 2000, el Parlament de les Illes Balears aprovà per unanimitat la resolució derivada la proposició no de llei, núm. 654/00, relativa a aliments transgènics i publicada en el BOIB núm. 24 de 28 d'abril del 2000, relativa a aliments transgènics.

Atès que ni la legislació espanyola en matèria de Transgènics en al Llei 9/2003 per la que s'estableix el règim jurídic de la utilització confiada, alliberació voluntària comercialització d'organismes modificats genèticament, que transposa entre d'altres normes, la Directiva comunitària 2001/18/CE, han definit Zones Lliures de Transgènics (ZLT) com un instrument possible a l'hora de garantir sistemes productius sense transgènics ni llibertat d'elecció de consumidors i productors del es regions.

Atès que aquests fets han provocat reaccions adverses al cultiu de Blat de Moro transgènic i, en conseqüència, es demanda un ampli debat social a nivell Europeu i que l'Associació de zones lliures d'Organismes Genèticament Modificats ha dut a Terme.

Atès que està prevista una declaració i petició conjunta de les zones lliures d'Organismes Genèticament Modificats el proper 30 de novembre a Brussel·les i que el proper 14 i 15 de Gener del 2006, es durà a terme a Berlín la Segona Conferència Europea de Zones Lliures de transgènics.

Atès que a la Unió Europea son ja nombroses les localitats i regions que han aprovat una moció que prohibeix el cultiu experimental i comercial d'OGM en el seu territori.

Atès que, en aquests moments, l'Estat Espanyol és l'únic país de la UE que tolera el cultiu de transgènics a escala comercial i que, per tant, s'expandirà i generalitzarà el cultiu de Blat de

moro transgènic a les Illes Balears i a l'Estat Espanyol si no es prenen les **oportunes mesures de prevenció** i adequades a la gravetat dels fets per les autoritats locals, insulars, autonòmiques i estatals en el seu àmbit de competències.

Atès que, en aquests moments, cap autoritat científica pot invocar conèixer els efectes dels OGM sobre el medi ambient i la salut dels consumidors.

Atès que el 18 d'abril de 2004 entrà en vigència a la UE els reglaments relatius als aliments i pinsos modificats genèticament i la seva traçabilitat i etiquetat (regulació (EC) núm. 1829/2003 i 1830/2003), i aquests contempla greus excepcions en l'etiquetat que permeten que els aliments o pinsos que continguin OGM o procedeixen d'aquest en una proporció menor al 0,9% no han d'ésser etiquetats. A més, s'estableix un període de transició en el qual es tolera la presència d'OGM no autoritzats en la UE per davall d'un 0,5%, els quals tampoc requereixen etiquetat. A més, els productes procedents d'animals que han estat alimentats amb OGM tampoc s'etiquetaran. Mesures insegures i que no garanteixen al consumidor en un 100% l'elecció de productes lliures d'OGM.

Atès que la FAO el 1987 ja va declarar la necessitat de canviar cap a sistemes d'agricultura sostenible que perduri, sense impactes ambientals perjudicials per a la salut ni el medi ambient i que conservi la fertilitat dels sols i la biodiversitat.

Atès que és un fet provat que el cultiu d'OGM representa un risc important per l'erosió genètica, la contaminació dels sols, l'efecte negatiu en ecosistemes i per tant del medi ambient, la contaminació d'aliments, entre d'altres efectes i ja que, encara, no s'han trobat barreres afectives pel seu confinament i per evitar la dispersió i la transmissió per polinització i que, per tant, el cultiu al aire lliure d'OGM son capaços de contaminar les espècies vegetals naturals i fan impossible mantenir llavors lliures de transgènics.

Atès que la utilització dels cultius d'OGM no aporta, en aquests moments, cap avantatge social ni mediambiental important que pogués compensar els riscos que comporten la seva utilització i que cap problema agronòmic o alimentari requereixen, avui dia, de solucions transgèniques.

Atès que la utilització de llavors tradicionals i varietats locals conservades pels agricultors i que estan recuperant distintes entitats i associacions de Menorca, entre elles el Consell Insular de Menorca, que constitueixen reserves genètiques, i que, per tant, la seva permanència està amenaçada.

Atès que la propietat intel·lectual de les llavors modificades genèticament pertany a les empreses multinacionals que les tenen patentades i, en l'actualitat, obliguen als pagesos a comprar-les any rera any, arribant a litigis entre multinacionals i pagesos, prohibint la resembra de dites llavors i destruint la sobirania dels pagesos i les comunitats sobre la producció d'aliments i les llavors.

Atès que el Consell Insular de Menorca en aquests moments ha apostat clarament per una política de desenvolupament de l'Agricultura respectuosa amb el medi ambient, que incorpori pràctiques sostenibles, pel desenvolupament de programes específics de custòdia del territori, juntament amb d'altres associacions, i per la potenciació dels cultius més adaptats al nostre territori, com un eix estratègic per la viabilitat de tot una sèrie d'explotacions agrícoles familiars i alternatives a la producció de llet i també com un eix fonamental de la seva política en front d'un model econòmic i territorial equilibrat i saludable per a l'Illa de Menorca i en el marc de la declaració de Menorca Reserva de la Biosfera.

Atès que els OGM, en aquest moments, representen un risc de contaminació irreversible pels cultius i pel medi ambient de l'Illa de Menorca, és deure d'aquest Consell Insular de Menorca vetllar per la salut pública dels seus habitants i visitants, per la qualitat del medi ambient de l'Illa de Menorca i per les condicions de vida i desenvolupament econòmic Insular.

Per tot l'esposat anteriorment, proposem al Ple del Consell Insular de Menorca l'adopció dels següents acords:

1. Acordar que el CIM promogui debat sobre la situació dels cultius transgènics i es posicioni en contra del cultiu de blat de moro transgènic i d'altres plantes genèticament modificades, tant per la venda com per l'autoconsum (animal i/o humà) en les explotacions i en les zones de cultiu d'oci, així com sobre les possibles parcel·les de cultiu experimental.
2. Acorda fer pública l'oposició del Consell Insular de Menorca al cultiu al aire lliure comercial o experimental de Blat de moro transgènic i d'altres cultius genèticament modificades.
3. Acorda iniciar els tràmits necessari per obtenir informació sobre l'entrada a l'illa d'aliments que contenen organismes genèticament modificats en qualsevol quantitat.
4. Acordar fer pública l'oposició del Consell Insular de Menorca a l'acceptació de nivells de contaminació inevitable de transgènics així com un etiquetatge dels productes agroalimentaris que no informi de la presència d'organismes genèticament modificats en qualsevol quantitat. I per davall del 0,9%.
5. Acorda dur a terme les gestions oportunes per possibilitar que les ordenances municipals puguin declarar activitats insalubres i nocives no autoritzables, conforme amb el planejament urbanístic, les proves de camp amb llavors o qualsevol altre alliberació intencionada d'organisme modificats genèticament amb finalitats experimentals; i en conseqüències sotmeses a les obligacions genèriques legalment previstes.
6. Acorda sol·licitar al Govern del Consell Insular de Menorca que iniciï els tràmits normatiu necessaris per aconseguir que les Menorca sigui un dels territoris de la UE lliure de cultius transgènics.
7. Acorda sol·licitar al Govern de les Illes Balears que iniciï els tràmits normatiu necessaris per aconseguir que les Illes Balears siguin uns dels territoris de la UE lliure de cultius transgènics.
8. Acorda traslladar les decisions preses a la Conselleria d'Agricultura i Pesca, a la Conselleria de Medi Ambient i a la Conselleria de Sanitat del Govern de les Illes Balears, al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, al Ministeri de Medi Ambient i al Ministeri de Sanitat.
9. Acordar que el Consell Insular de Menorca s'integri en el fòrum comunitari de les Agrupacions de Regions Lliures d'OGM per defensar davant les institucions de la Unió Europea la necessitat que les regulacions sobre cultius modificades genèticament tinguin en conta les estratègies productives i mediambientals de les diverses regions europees.
10. Formular la Petició a la Comissió Europea que les lleis de la Unió Europea incloguin el democràtic dret dels governs locals, insulars i regionals a decidir si els Organismes Genèticament Modificats poden o no ser cultivats en les seves àrees i donar, per tant, cobertura legal a les Zones Lliures de transgènics.
11. Acordar, mentre tant, com a declaració política " Menorca Zona Lliure de transgènics" i expressar la clara voluntat de treballar per aconseguir poder declarar " Menorca Zona Lliure de transgènics" en el marc legal de la Unió Europea.
12. Acordar fer un seguiment del nombre d'hectàrees sembrades de blat de moro a Menorca, de la tipologia i la quantitat de llavor de Blat de Moro que entri a Menorca i sol·licitar a la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca del Govern de les Illes Balears tota la informació necessària sobre hectàrees sembrades a les Illes Balears i la comercialització de llavor de Blat de Moro transgènic a les Illes Balears.
13. Prendre totes les mesures necessàries per fer respectar aquest acord.

LA CONSELLERA EXECUTIVA
DEL DEPARTAMENT D'ECONOMIA

Antònia Allès Pons

Maó, 14 de novembre de 2005

- LLISTAT DE MUNICIPIS LLIURES A L'ESTAT Febrer 2006

Asturias

Aller
Cangas de Narcea
Carreño
Castropol
Peñamellera Baja
Riosa

Andalucía

Ayamonte (Huelva)
Pozoblanco (Córdoba)

Balears

Menorca
Esporles (Mallorca)

Catalunya

Rubí (Barcelona)
Ripoll (Girona)
Valls (Tarragona)

Euskadi

Amurrio (Araba)
Arama (Guipúzcoa)
Itsasondo (Guipúzcoa)
Elgeta (Guipúzcoa)
Zalbidia (Guipúzcoa)
Abanto (Bizkaia)
Amoroto (Bizkaia)
Arratzu (Bizkaia)
Aulesti (Bizkaia)
Izurtza (Bizkaia)
Muskiz (Bizkaia)
Otxandio (Bizkaia)

Murcia

Bullas

4 - REGIONS LLIURES D'OMG – SITUACIÓ ACTUAL DELS PAÏSOS EUROPEUS¹¹

Font: www.gmofree-europe.org

El moviment de Zones Lliures és una realitat a Europa. En els últims anys s'ha propagat ràpidament per tot el continent presentant una gran diversitat de campanyes i estratègies. Podem trobar des d'organismes estatals fins a moviments socials de base o sindicats agraris treballant a diferents escales territorials; des de la declaració de països i regions senceres fins a pobles, granges o parcel·les d'agricultors.

¹¹ Textos traduïts extrets de: <http://www.gmofree-europe.org>, i actualitzats a partir de la informació obtinguda durant l'última reunió de Zones Lliures a Berlín, gener de 2006.

Des de l'any 1999 amb la llei de la Toscana italiana, ja es va començar a teixir una xarxa de col·laboració entre regions que es va formalitzar amb la creació de la Xarxa Europea de Regions Lliures d'OMGs al 2003. La coordinació des de llavors, tant entre zones com entre grups promotors de tot tipus, ha anat en augment i està servint per compartir experiències, emprendre estratègies legals conjuntes o ajudar als països més afectats en la lluita contra els OMGs.

Per tot això creiem interessant i estimulants conèixer quina és la situació de les regions europees i com estant treballant per aconseguir protegir els seus territoris de l'amenaça transgènica, responen a les demandes de la població civil, els i les consumidors i la pagesia.

ALBÀNIA

Vint-i-quatre ONGs formen part de la coalició "GMO-free Albània" (Albània lliure de transgènics). Han enviat una carta, a través del Grup Socialista Parlamentari, al Parlament albanès demanant una moratòria de 5 anys sobre els OMG (llavors, ajudes humanitàries i experimentació). A més a més un gran nombre de científics i estudiants de diferents sectors, també han sol·licitat una moratòria.

Les comissions parlamentàries d'agricultura i alimentació, i la de medi ambient, ja han votat a favor dels 5 anys de moratòria sobre els OMGs.

Fins ara a Albània no hi ha conreus MG. Tampoc hi ha cap evidència d'aliments GM al país.

Contacte:

Lavdosh Ferruni (Organic Agriculture Association)
Tel.: 00355 4 250 575
organic@icc-al.org

<http://www.organic.org.al/>

ALEMANYA

Faire Nachbarschaft

Al gener de 2004, BUND va llançar la campanya "Faire Nachbarschaft" (veïnat just) que pretén donar suport als agricultors per crear zones d'agricultura lliure d'OMG. Les primeres zones en declarar-se lliures es troben a les regions de Warbel-Recknitz i Schorfheide-Chorin al nord-est d'Alemanya. Els agricultors han signat acords on declaren que no plantaran OMG per la següent temporada.

En al primer any de campanya, hi ha hagut 50 declaracions de Zona Lliure d'OMG fruit d'una aliança entre més 11600 agricultors convencionals i ecològics (veure mapa a sota). Això representa 430.000 hectàrees de terra cultivable. Afegint les zones forestals i àrees protegides, prop d'un milió d'hectàrees són lliures d'OMG.

Un resum dels arguments de perquè crear Zones Lliures d'OMG (*Why to install gmofree zones? A reasoning guide for farmers and Reasons against the application of genetic engineering in agriculture and food production*) Així com un model de moció de govern local per la declaració de municipis lliures, es poden descarregar de www.faire-nachbarschaft.de. (material en Alemany).

Iniciatives

S'han fundat nombroses Action-Alliances (Aliances per l'Acció) per la campanya per una Agricultura Lliure d'OMGs a les regions de Baden-Württemberg, Bayern, Brandenburg, Hessen, Mecklenburg-Vorpommern, Niedersachsen, Bremen und Hamburg, Nordrhein-Westfalen, Oberrhein, Sachsen, Sachsen-Anhalt, Schleswig-Holstein, Thüringen.

Més informació: http://vorort.bund.net/faire-nachbarschaft/initiativen/initiativen_13/initiativen_46.htm

Keine Gentechnik auf kommunalen Flächen/Keine Gentechnik auf Kirchenland

BUND va llançar la primera campanya al 1999 "Keine Gentechnik auf kommunalen Flächen/Keine Gentechnik auf Kirchenland" (No Biotech en terra comunal, no Biotech en terra de l'església). La idea era que les esglésies i comunitats propietaris de terres, en els contractes arrendataris incloguessin una clàusula que prohibís plantar OMG per part dels agricultors signataris. Aquests contractes son molt més que senyals polítiques i poden animar a altres propietaris de terres i agricultors a fer el mateix. Entre 30 i 50 comunitats s'han autodeclarat Lliures d'OMGs i quasi tota l'església protestant s'ha compromès a no plantar OMGs en les seves terres.

Contacte:

Heike Moldenhauer (BUND)
Tel. 0049 - 30 275 86 456
heike.moldenhauer@bund.net
<http://www.bund.net/>

ÀUSTRIA

La regió d'Upper Àustria ha aprovat una llei de declaració de zona lliure d'OMG. Altres 5 parlaments provincials (Salzburg, Tirol, Burgenland, Steiermark i Lower Àustria), també ho han demanat als seus governs que declarin les seves províncies lliures d'OMG.

Després que la UE vetes la llei d'Upper Àustria emparant-se en l'article 95(5), la clàusula de "garantia ambiental" argumentant que no s'ha presentat cap evidència de risc ambiental o per la salut, la campanya ha demanat al Ministeri d'Agricultura de no cedir i crear una legislació apropiada per la protecció de l'agricultura ecològica.

De tota manera, l'intent d'Upper Àustria de prohibir els conreus d'OMG no s'ha perdut. En comptes d'això, encara pot considerar dues opcions més:

- Emparar-se en l'article 19 de la Directiva 2001/18/EC que diu que les àrees geogràfiques o habitats d'interès especial poden ser excloses del mercat d'OMG, mitjançant unes condicions legals o un anàlisi cas per cas.
- Restringir el conreu d'unes varietats GM concretes, basant-se en el nou article que es refereix a la coexistència de la Directiva 2001/18/EC adoptada pel Parlament Europeu al juny. (per més detalls consultar el capítol de legislació).

Les regions de Carinthia i Styria formen part de la ALPE ADRIA Bio Region (per més detalls veure l'apartat d'Eslovènia).

A l'octubre, el govern de la província de Carinthia va presentar un Projecte de llei sobre Precaució en Biotecnologia ("Gentechnik-Vorsorgegesetz") que podria convertir-se en un model anti-legislació en el sector biotecnològic a Europa. El període d'al·legacions per opinar sobre la Comissió Europea (EC) ha expirat, per això podria ser que la llei entrés en vigor abans de les properes eleccions locals a Carinthia, al Març de 2004.

Per adaptar-se a les lleis europees de coexistència, Carinthia va redactar un esborrany més "astut" que el d'Upper Àustria (que pretenia prohibir directament els conreus transgènics en tota la província). A part d'estipular la obligació de demanar una autorització per plantar OMG, l'esborrany permet als agricultors crear zones lliures d'OMG de forma voluntària. A més, introdueix un registre per garantir la traçabilitat dels productes MG. Un implantació estricta de la llei podria tenir el mateix efecte que la prohibició dels OMG agrícoles.

Carinthia, i la província de Salzburg (que està preparant un esborrany similar) forma part de la Xarxa Europea de Regions Lliures, que pretén restringir o il·legalitzar la biotecnologia agrícola sense trencar amb les regulacions europees.

També hi ha una iniciativa per part de les províncies de Tirol i Viena de declarar-se lliures de transgènics, de manera que quasi totes les províncies austríaques han declarat que volen ser lliures d'OMG.

Per altra banda, Global 2000 ha començat la campanya ["Bürgermeister für ein gentechnikfreies Österreich"](#) ([Alcaldes per una Àustria lliure d'OMG](#)). Mitjançant la campanya, s'anima als alcaldes a firmar una resolució comproment-se a no plantar conreus MG al seu municipi, i alhora demanant als seus representants regionals i nacionals a declarar Àustria lliure d'OMG. A hores d'ara, més de 100 alcaldes han firmat el compromís.

Contacte:

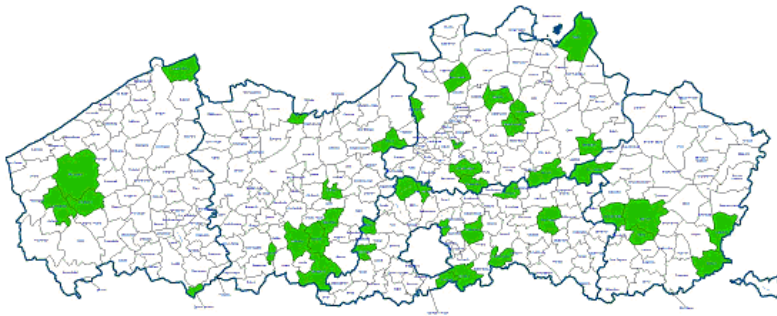
Werner Mueller (Global 2000)
Tel: 0043 - 1 812 57 30
Werner.mueller@global2000.at

<http://www.global2000.at/index1.htm>

BÈLGICA

VELT – la federació per la vida i la producció ecològiques – va llançar la campanya de comunitats lliures d'OMG a Bèlgica l'any passat. S'ha estat demanat als governs locals que declarin els seus territoris lliures d'OMG. Fins ara, 39 comunitats a la part de parla belga (Vlaanderen) s'ha autodeclarat lliures d'OMG.

A sota podeu observar les comunitats lliures d'OMG a Flandem. Per una llista o més informació podeu consultar http://old.velt.be/DossierGGO/dossier_ggo.htm

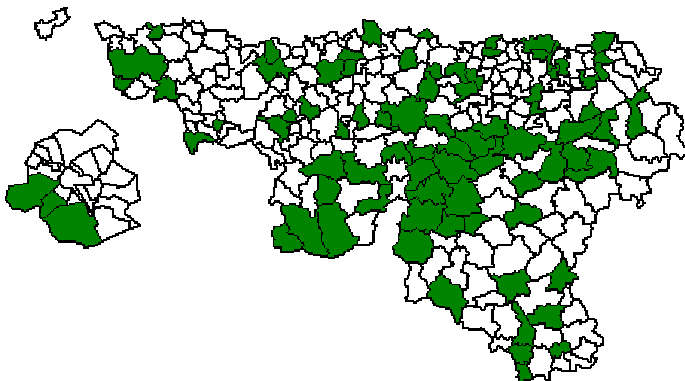

Contacte:

Luk Naets (Velt)
Tel: 0032-3-281 74 75
luk.naets@velt.be

<http://www.velt.be/>

A la part belga de parla francesa (Wallonie), 81 comunitats s'han autodeclarat lliures d'OMG liderades per la NATURE PROGRESS BELGIQUE. A sota podeu veure aquestes comunitats de la part de Wallonia, per a més informació consultar <http://www.natpro.be>

Copyright (c) Nature & Progrès Belgique Anne Bonhiver

Contacte:

Marc Fichers
Natur & Proges Belgique
natpro.marcfichers@skynet.be

<http://www.natpro.be/>

BULGÀRIA

A la primavera de 2005 EL Parlament búlgar va adoptar una nova llei referent als Organismes Genèticament Modificats, que va entrar en vigor el primer de juny de 2005. La llei contempla la utilització d'OMG sota condicions controlades i pel seu alliberament al medi ambient. La llei va ser adoptada pel Parlament després de llargues discussions entre polítics, representants d'ONGs i científics.

Gràcies als esforços de Agrolink Association i Za Zemiata (Per la Terra) juntament amb altres ONGs ambientalistas, parlamentaris, partits polítics, científics i ciutadans, la llei inicial, molt liberal, va ser modificada en gran mesura. Actualment, la llei que s'ha adoptat en general està en la línia de la legislació de la UE, algunes parts però fixen unes condicions més estrictes possibles gràcies a la pressió d'ONGs ambientalistas i la població civil. La nova llei prohibeix diversos conreus importants a Bulgària: tabac, oli de cultiu de rosa, vinya, tot tipus de llegums, hortalisses i fruiters, cotó i blat. De tota manera, la porta d'entrada dels conreus MG més comuns - com el blat de moro, la soja i la colza – roman oberta. Per altra banda, aquesta llei, es queda curta en diversos aspectes de gran rellevància com per exemple no contempla les condicions d'etiquetatge i processat de productes OGM per a la informació dels consumidors.

De tota manera les ONGs ambientalistas han valorat positivament la prohibició sobre l'alliberament d'OMGs amb gens marcadors de resistència a antibiòtics i la decisió del Parlament de salvaguardar dels conreus transgènics les àrees protegides de la Xarxa Ecològica Nacional, les granges ecològiques i els camps de conreu ecològic. Està prohibit conrear transgènics en un radi de 30 km al voltant d'aquestes zones. També està prohibida l'experimentació amb blat transgènic en territori búlgar.

La campanya per una Bulgària lliure de transgènics continua. S'està preparant, com a prova pilot al país, la declaració de zona lliures d'algunes parts de les Rhodope Mountains pel 2006. Aquesta acció inclourà una campanya de conscienciació dirigida a agricultors, autoritats locals i habitants d'aquesta regió. Actualment, les tasques més importants són la de comprovar que la llei està sent implementada correctament, informar al públic en general, i promoure monitoritzar un major desenvolupament en el nivell legislatiu.

Contacte:

Mirjam Zbinden (Agrolink -
Association for sustainable environmental solutions)
agrolink@agrolink.org
<http://www.agrolink.org>

Za Zemiata (For the Earth)
Tel.: 00359 - 2 851 86 20
zemiata@terra.net

<http://www.zazemiata.org/>

CROÀCIA

Actualment hi ha 12 comptats lliures d'OMGs a Croàcia (d'un total de 20, més la ciutat de Zagreb que encara no s'ha declarat lliure). Istria va ser el primer districte en declarar-se lliure, seguit per Slavonski Brod- Posavina, Sisak-Moslavina, Bjelovar-Bilogora, Dubrovnik- Neretva, Krapina- Zagorje, Koprivnica-Krizevci, Primorje- Gorski Kotar, Virovitica- Podravina & Slavonia- Pozega. Les declaracions més recents han estat les dels comptats de Karlovac i Zadar.

El Parlament Croat ha adoptat diferents lleis referents als OMG. Aquestes noves lleis, que en alguns aspectes són més restrictives que les europees, tenen una gran importància, doncs senten un precedent per a la elaboració de lleis en aquesta matèria als Balcans i en altres parts (no de la UE) del centre i l'est d'Europa, on generalment la legislació és molt dèbil o inexistent. Les lleis croates van entrar en vigor degut a les pressions exercides pels EEUU, que l'any 2001 va amenaçar Croàcia amb prendre mesures de del WTO si tirava endavant amb la seva política restrictiva respecte els OMG.

Al 2005 va entrar en vigor una nova llei referent a OMG, que introdueix molt punts positius com la prohibició de l'alliberament d'OMG en zones protegides i les seves respectives àrees de transició, en zones d'agricultura orgànica, i zones importants per l'ecoturisme. Això suposa una eina legal perquè els

comptats es puguin declarar lliures de forma efectiva. La llei no determina un llistar d'etiquetatge, però aquest es fixa en el 0.9% per aliments i 0% en llavors mitjançant una llei a part. Els punts febles de la llei són la poca definició d'invitació a la participació pública i la manca de regulació del llistar d'etiquetatge, que podria ser inclosa però per decisió del Ministeri de Salut sense cap necessitat de discussió pública o parlamentària. Fins ara, no s'han donat permisos a Croàcia per l'alliberament voluntari d'OMGs al medi ambient –ni per conreus experimentals ni per comercials- i cap producte d'alimentació amb components GM ha estat aprovat.

Contacte:

Jagoda Munic (Green Action / Zelena Akcija)

Tel: 00385 1 4813 096

jagoda (at) zelena-akcija.hr

<http://www.zelena-akcija.hr/eng/index.html>

ESLOVÈNIA

Umanotera va començar al 2001 a treballar en la campanya per establir una Eslovènia lliure de transgènics, publicant un informe d'investigació respecte el seu cas (veure <http://www.anped.org/PDF/16geslovenia01.pdf>). Per aquesta raó, han establert una coalició d'ONGs que ara consta de 16 organitzacions, que van des de ambientalistes i organitzacions de consumidors fins a la Unió d'Associacions Eslovenes d'Agricultors Ecològic (USOFA). La USOFA ha començat a treballar amb aquestes associacions en la regió cap a la Bio-regió transfronterera ALPE ADRIA, cobrint l'àrea de Eslovènia, les províncies austríaques de Caríntia i Styria i les províncies italianes de Friuli-Veneza Giulia i Veneto.

Al juny del 2003, una declaració conjunta per zones lliures de transgènics va ser signada pels presidents de les associacions d'agricultors ecològics de les cinc regions alpines mencionades anteriorment. Els ministres d'agricultura de Eslovènia, Caríntia i Friuli-Veneza Giulia estaven presents a la cerimònia i van expressar el seu suport a aquesta iniciativa.

http://www.foeeurope.org/press/2003/GR_10_June_Transnational.htm

Malgrat que fins ara la Bio-Regió no està legalment protegida, podria ser un començament per l'establiment d'una regió transfronterera lliure de transgènics.

A l'octubre de 2004, el moviment antitransgènic, liderat pels agricultors ecològics, va organitzar el 8è Symposium Alpe Adria Eco, a Ljubljana.

Estratègies i eines per la campanya Eslovènia lliure d'OMGs.

- Una llista negra i blanca dels principals distribuïdors alimentaris
- Dos postals de campanya, una dirigida al principal distribuïdor del mercat eslovè, i l'altra al públic en general.
- Un *tour* de Percy Schmeisser (un agricultor canadenc, els cultius de colza del qual van ser contaminats per la varietat RR de Monsanto, i que després va ser denunciat per la mateixa empresa perquè pagués els drets d'ús de la seva varietat patentada)
- Una enquesta telefònica al públic
- Treball amb la premsa local
- Un sondeig entre el sector serveis (del qual 18 de 20 es van oposar al OMG)
- Un estudi sobre la coexistència

Els objectius de la campanya era en gran part el govern, en particular el ministre de mediambient i el d'agricultura, els quals van mostrar el seu suport. L'argument més efectiu va ser la petita mida del país i que la fragmentació de les terres de conreu eslovenes farien virtualment impossible assegurar una coexistència sense contaminació, en particular amb els conreus com blat de moro comercialitzat. L'altre argument decisiu és el rebuig dels OMGs per part dels consumidors.

Umanotera ha portat a terme una enquesta enviada als alcaldes d'Eslovènia, buscant trobar informació sobre la seva actitud respecte els OMGs, els seus coneixements i si estarien interessats en rebre més informació per publicar als diaris locals. La idea de treballar a nivell local pretén identificar els governs locals que podrien estar interessats en declarar els seus territoris lliures d'OMGs.

Contacte:

Marjana Dermelji (Umanotera)
Tel 00386 - 1 439 71 00
marjana@umanotera.org

<http://www.umanotera.org/NOVO/default.html>

ESTAT ESPANYOL

A l'estat espanyol, diverses regions han reaccionat a l'autorització dels conreus comercials GM atorgats pel govern central des de l'any 1998.

El Parlament Regional de Menorca ha aprovat una declaració d'illa lliure de transgènics, el passat 28 de novembre de 2005. Menorca és la segona illa més gran de les Balears. La regió també ha sol·licitat l'adhesió a la Xarxa Europea de Regions Lliures de Transgènics.

Astúries es va auto-declarar lliure d'OMGs el 20 de maig de 2004. El Parlament Regional va adoptar una resolució que fa una crida al govern regional per:

- Formar part de la Xarxa Europea de Regions Lliures de Transgènics, per pressionar la UE a tenir en compte en la seva política sobre OMGs les estratègies agrícoles i ambientals de les regions europees.
- Evitar els impactes negatius dels OMGs sobre la qualitat dels productes agrícoles asturians.
- Fer saber a la Comissió Nacional de Seguretat els impactes negatius dels OMGs sobre l'estratègia productiva del sector agrícola asturià.

El País Basc ha decretat una moratòria de 5 anys sobre els OMGs. El Govern Basc reclama plens poders en política agrària per poder així prohibir provisionalment els OMGs. A més, també s'ha unit a la Xarxa Europea de Regions Lliures de Transgènics.

El Parlament de Castilla la Mancha va demanar al govern central que declarés una moratòria sobre els conreus MG comercials fins que es realitzi una valoració de riscos dels cultius i aliments que contenen OMGs (al maig de 2000).

També hi ha iniciatives a Catalunya, on diverses organitzacions estan demanant una Catalunya lliure de transgènics, com la Plataforma transgènics fora!

FINLÀNDIA

Fins ara a Finlàndia els plens de dos municipis ((Hyvinkää i Loppi, tots dos a la regió de Uusimaa, al sud del país) han prohibit l'ús d'OMG en serveis públics (escoles, centres de dia, parvularis, etc.)

La People's Biosafety Association (Associació de Bioseguretat de la Gent) està a punt de llançar una campanya de zones lliures d'OMGs (ja sigui per tot Finlàndia o en un nivell regional) en aliança amb altres organitzacions (com per exemple la FOE, Finlàndia).

Contacte:

Hannes Tuohiniitty (Peoples' Biosafety Association)
Tel: 00358 -50 4095 779
hannes.tuohiniitty@webinfo.fi

<http://www.bioturva.org/english.htm>
<http://www.maanystavat.fi/english.php>

FRANÇA

L'any 2001 la campanya "Pas d'OGM dans ma commune" (No OMGs al meu Municipi), impulsada per ATTAC 45, Mouvement Ecologiste Independant, Terre Sacre, i diferents col·lectius locals, va suposar un a mobilització en contra de la contaminació ambiental d'OGM. Aquests col·lectius van aconseguir la declaració de zones lliures d'OGM en diferents nivells (declaracions de status lliure, declaracions d'intencions i d'altres) de més de 300 municipis francesos.

Des de llavors la campanya s'ha expandit a nivell nacional, i està sent recolzada per dotze organitzacions: Les Amis de la Terre (Amics de la Terra-França), Greenpeace, Agir pour l'Environnement, ATTAC, Coordination Nationale de Défense des Semences Fermières, Confederation paysanne, Federation Nationale des producteurs de l'Agriculture Biologique, OGM Dangers, Coordination rurale, CNAFAL Federation Nature et Progres and France Nature Environnement.

Més de 1250 alcaldes han dut a terme declaracions de zones lliures d'OGM d'estatus (és a dir reals, que no tenen ni permetran conreus OMG als seus municipis). A sota podeu veure en un mapa els municipis que s'han autodeclarat lliures.

A nivell regional 15 regions i 5 Departaments han signat declaracions d'estatus de zona lliure d'OGM:

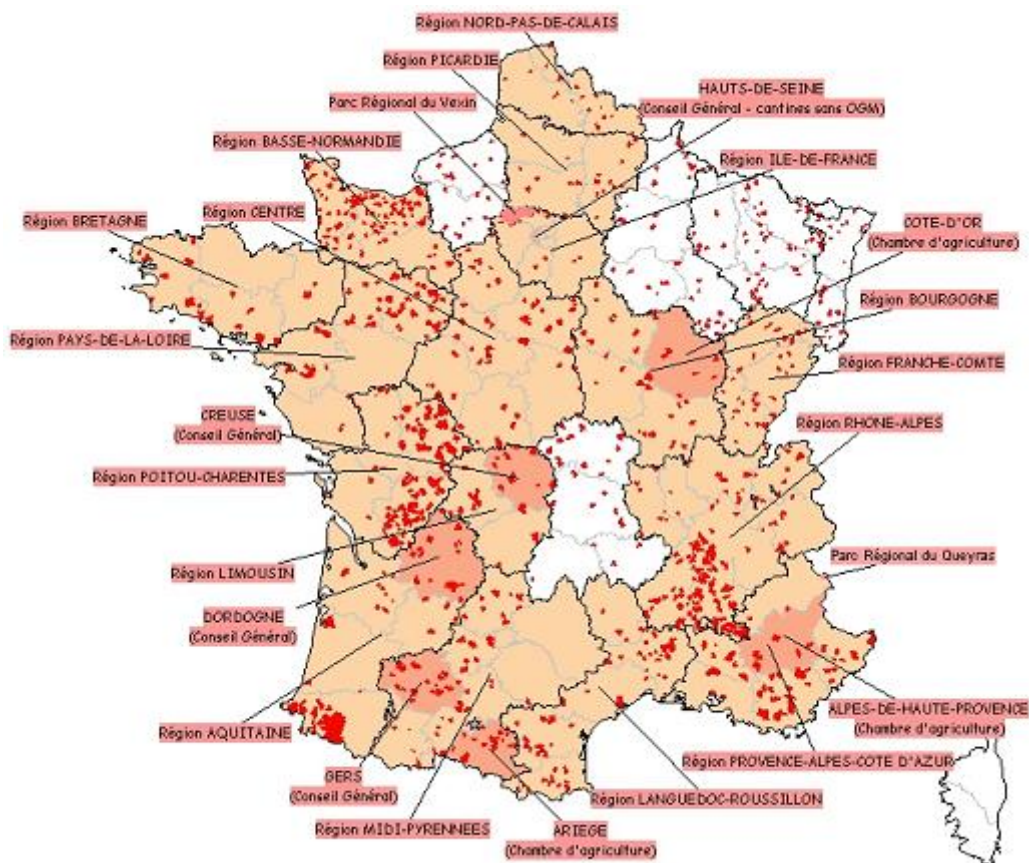
Regions:

- Provence Alpes-Cote D'Azur
- Midi-Pyrennees
- Aquitaine
- Picardie
- Centre
- Pays-de-la-Loire
- Poitou-Charentes
- Nord-pas-de-Calais
- Bourgogne
- Limousin
- Rhône-Alpes
- Franche-Comté
- Basse-Normandie
- Bretagne
- Ile de France

Departaments:

- Aples de Haute Provence
- Gers
- Cote D'or
- Dordogne
- Creuse

L'últim ha estat el Departament: **Pyrénées Orientale**

Limousin i Aquitaine s'han incorporat a la "[Network of GMO free regions](#)" (Xarxa de Regions Lliures d'OMGs)

Contacte:

Jordi Rossignol (Les Amis de la Terre)
Tel: 0033 -(0) 148 51 32 22
ogm@amisdelaterre.org

<http://www.amisdelaterre.org/>

Béatrice Brassart (Inf'OGM)
Tel: 0033 - (0)148 51 65 40
beatrice@infogm.org

<http://www.infogm.org>

GEÒRGIA

Geòrgia està elaborant actualment una Legislació de Bioseguretat Nacional. Al setembre es va presentar al públic un esborrany, que actualment està sent sotmès a consulta i debat públics. En aquest moment encara no existeix una regulació sobre la introducció i distribució dels OMGs al país. Amics de la Terra – Geòrgia juntament amb altres ONGs s'estan involucrant molt activament en aquest procés i estan promovent la idea de que el país es declari Lliure d'OMGs.

El Moviment dels Verds de Geòrgia/Amics de la Terra –Geòrgia van ser els impulsors del debat dels OMGs a Geòrgia. Com a resultat d'això es va formar una coalició d'ONGs interessades en el tema que inclou associacions d'agricultura ecològica i diversos agricultors ecològics. La coalició està intentant reconduir l'esborrany de llei cap a la declaració de Geòrgia Lliure d'OMGs. L'argument principal sobre el que es recolza aquesta iniciativa es que a Geòrgia, en ser tan petit, resultaria impossible tenir conreus GM i no GM l'un al costat de l'altre sense que hi hagués contaminació. Per altra banda en ser un país que no pot produir grans quantitats de productes agrícoles, s'hauria de centrar en la producció de productes de qualitat.

Basant-se en aquests i altres arguments, la coalició està declarant sistemàticament la necessitat de que Geòrgia sigui declarada Lliure d'OMGs.

Actualment Amics de la Terra-Georgia està duent a terme diferents activitats per crear una base per la declaració del país com a lliure d'OMGs.

- investigació sobre les importacions de llavors al país
- estudi dels productors alimentaris (creació d'una llista negra i blanca)
- Informació i conscienciació d'agricultors, productors d'aliments i governs locals.
- activitats legislatives

GM-Free Caucasus Network , Xarxa Lliure d'OMGs del Càucàs

Al desembre de 2004, els participants de la primera Conferència Regional de Bioseguretat del Càucàs, organitzada pel Moviment Verd de Geòrgia, van decidir crear la Xarxa Lliure d'OMGs del Càucàs. Poc després d'una reunió similar a l'Àsia Central, la xarxa es va expandir, i amb la col·laboració de la CIS Alliance on Biosafety, cobreix tot l'espai de la formal Unió Soviètica.

La Xarxa agrupa ONGs de Geòrgia, Armènia, Azerbaidjan, Ucraïna, Rússia, Tadjikistan, Kirgizistan, Kazakhstan, Uzbekistan and Turkmenistan. La demanda principal de la Xarxa i Govern dels països esmentats, és la d'introduir una moratòria de cinc anys sobre la importació i el conreu d'OMGs i la creació d'una base legislativa necessària per a la declaració de la regions d'aquests països i/o dels països sencers Lliures d'OMGs.

Contacte:

George Magradze (The Greens Movement of Georgia / Friends of the Earth Georgia)

Tel.: (995 32) 35 19 14

E-mail: gmo@greens.ge

<http://www.greens.ge>

GRÈCIA

Una sèrie de moviments crescuts localment en contra dels OMGs han començat a arrelar en regions agrícoles importants en tot Grècia:

Des de Rhodope al nord, Thessaly al centre, l'illa de Zakynthos a l'oest i Creta al sud, autoritats locals, organitzacions ambientalistes i ecologistes i altres plataformes ciutadanes estan fent sentir la seva veu perquè les seves regions, i Grècia sencera, sigui declarada Lliure d'OMGs. Aquestes iniciatives es veuen alimentades per la por que els conreus genèticament modificats posin en perill els ecosistemes locals i interfereixin en els esforços que suposa desenvolupar productes ecològics i varietats locals.

Aquests sentiments van ser recollits en la recent recomanació de la Comissió Nacional Grega de Bioseguretat, que proposa adoptar al país una moratòria temporal en el conreu d'OMGs, tot fomentant pràctiques agrícoles integrades i sostenibles.

Les iniciatives locals van començar just quan semblava que la UE estava a punt d'acabar amb la moratòria europea de llavors sobre els OMGs agrícoles.

Categòricament Oposats

L'any 2000 Greenpeace va iniciar unes converses sobre Zones Lliures amb la recentment formada Comissió Nacional de Bioètica. La DIO (Organisme de Certificació Ecològica) i Greenpeace van demanar

al Govern que recolzessin la idea de declarar Grècia Lliure d'OMGs. Més tard l'any 2003 el Consell Local de l'illa Iònica de Zakynthos –productora de conreus de qualitat- va demanar al govern que declarés tot el país lliure d'OMGs. Poc després, un sentiment anti transgènic va començar a estendre's pel Departament Central de Thessaly, una regió de planes agrícoles fèrtils que rep el sobrenom de 'cistella del pa' de Grècia.

En aquell moment, amb un gran i coordinat esforç, més de 50 organitzacions ecologistes, agrícoles i ciutadanes van crear la Panthessalian Network en contra dels OMGs agrícoles, amb l'objectiu d'organitzar campanyes informatives tant per agricultors com per ciutadans, i per aconseguir que Thessaly es declarés Lliure d'OMGs. També van fer una crida a la resta de Grècia perquè participés en la creació d'una Xarxa Panhel·lènica (Panhellenic Network) veritable de resistència als conreus MG. Fins i tot abans de la creació de la Xarxa, la província de Tríkala, a la prefectura de Thessaly, ja havia votat a favor de declarar-se Zona Lliure d'OMGs.

La prefectura de Rhodope s'ha unit a la Xarxa Europea de Regions Lliures d'OMGs.

Simultàniament, Greenpeace-Grècia, proposava a totes les autoritats locals gregues que s'autodeclaressin lliures d'OMGs. Creta va ser la primera en començar un debat, i poc després un dels Consells Municipals va votar a favor de declarar-se lliures d'OMG. Aquest municipi va obrir un diàleg amb els altres municipis cretencs amb l'esperança d'estendre la prohibició a la resta de la illa.

A l'octubre de 2004, l'última de les 54 prefectures gregues havia votat sí a la declaració de Zona Lliure d'OMGs. Això vol dir que a partir de llavors tot Grècia està ara coberta de Zones Lliures de GMO a nivell regional.

El moviment anti-transgènics a Grècia està creixent ràpidament. Les últimes investigacions apunten que el 93% dels grecs no volen tenir transgènics conreats a les seves terres ni productes MG en els seus plats.

Accions

El 30 de novembre de 2003, va tenir lloc a Thessaly, el cor de la producció ecològica grega, una gran manifestació on més de 40 grups d'unions pageses, grups ecologistes i organitzacions es van fer sentir perquè Thessaly fos declarada Zona Lliure d'OMG.

Grècia també manté una restricció sobre la varietat GM de raïm Topas 19/2, i el blat de moro MON810, emparant-se en l'article 16 de la Directiva europea 90/220/EEC. Per llei, si un pagès planta OMG se li retiren les subvencions agràries immediatament. La UE però està pressionant al país perquè aixequi la moratòria nacional, però el govern està emprenent una batalla legal i està preparant una llei basada en el principi de precaució per prohibir definitivament els conreus transgènics.

Contacte:

Greenpeace Greece
Myrto.Pispini@diala.greenpeace.org

<http://www.greenpeace.gr/>

HOLANDA

A Holanda, Milieudéfensie està coordinant una campanya per governs locals i municipis, així com províncies, per autodeclarar-se zones lliures de transgènics.

L'agost de 2004 el govern local de Culemborg es va declarar lliure d'OGM. El municipi potser no utilitza cultius transgènics, i existeix una prohibició en l'ús de cultius i animals modificats genèticament en àrees agrícoles.

Per més informació, visiteu la pàgina: <http://www.milieudéfensie.nl/campagnes/voedsel/index.htm>

Contacte:

Diny Timmermans (Milieudéfensie)
Tel. 0031-20-5507300
Diny.Timmermans@milieudéfensie.nl

<http://www.milieudéfensie.nl/>

HONGRIA

El consell regional de la Western Transdanubia va aprovar una resolució el 24 de febrer de 2005 convertint-la en la primera Regió Lliure de Transgènics a Hongria.

Des de 1999 ha estat vigent a Hongria una extensa llei sobre OMG que obeeix a la Directiva europea 90/220.

L'article 10 de la GeneTech Act XXVII hongaresa, permet la creació de zones genèticoprotegides, tenint en compte les "característiques de floració i biològiques de les plantes GM i les espècies d'altres plantes afectades, les relacions ambientals i climàtiques, per la protecció de la natura i el medi ambient".

La ETK, una ONG, juntament amb altres grups com Greenpeace, han estat fent campanya per la declaració de Zones Lliures a Hongria.

Han estat treballant en tres direccions:

- Intentant que les organitzacions d'agricultura ecològica a l'oest d'Hongria s'uneixin a la iniciativa trilateral BioAlpeAustria (veure Eslovènia per a més detalls)
- Treballant conjuntament amb ONG ambientalistes hongareses en les diferents regions per aconseguir que els respectius consells regionals aprovin resolucions declarant-se lliures d'OMGs.
- Comprovant les possibilitats legals per aconseguir que a nivell local, els propis municipis puguin limitar el tema dels OMGs.

Altres organitzacions involucrades en la campanya són:

- [Biokontroll Kht.](#)
- [Óko-regio Alapítvány \(Eco-region Foundation\)](#)
- Sokoro Alapítvány

Municipis Lliures d'OMGs

Els següents municipis es comprometen a:

1. Declarar el municipi Zona Lliure d'OMGs
2. Seguir una política Lliure d'OMG en tots els serveis proporcionats pel municipi
3. Recolzar i incentivar l'agricultura lliure d'OMG en totes les formes possibles
4. Fer un seguiment de les sol·licituds d'autorització de noves varietats GM, i quan es consideri oportú informar al Comitè GeneTech que el municipi vol ser exclòs de l'abast de l'autorització
5. Controlar el conreu d'OMGs en les zones de protecció local.

El número que segueix el nom del municipi indica en quin nivell de compromís es troba:

- Tápiógyöngye (5331 ha) 1-3
- Perenye 1-5
- Bakonygyirót 1-2
- Újudvar (17ha) 1-5
- Nemessándorháza (1115 ha) 2-5
- Olasz (600 ha) 1-5
- Balatonmárfafürdő (270 ha) 1-5
- Balatonszemes 1-4
- Bicske (83 000 ha) 1-5
- Nick (1140 ha) 1-5
- Nagytilaj 1-5
- Gönyű 1-5
- Bosta 1-5
- Szentá 6446 ha) 1-5
- Magyarszentmiklós 1-5
- Somogytúr 1-5
- Zalaszentgyörgy (980 ha) 1-5
- Mihályi (16,29 km²) 1-5
- Magyarlukafa (1373 ha) 1-5
- Vének 3
- Kelebia (protected area) 1, 4-5
- Várpalota 1,3,5
- Balatonboglár 1-5
- Mezőhek (8982 ha) 1-5
- Hódmezővásárhely (48 141 ha) 1-5
- Bakonyszentlászló 1-5
- Fenyőfő 1-2
- Sormás 2-3
- Marcali 2-3, 5
- Petőháza

Si voleu més informació sobre la situació actual d'Hongria en referència als OMGs podeu consultar la següent pàgina web, encara que no parla concretament de les Zones Lliures d'OMGs: www.zpok.hu/genmanipulacio.

Contacte:

Veronika Móra (ETK)
Tel (1)411-3500 (központi), 411-3510 (közvetlen)
move@okotars.hu

www.okotars.hu

IRLANDA

Mil zones lliures de transgènics van ser declarades per tota Irlanda el 22 d'abril –Dia de la Terra 2005 – per part d'agricultors, productors d'aliments, hotels, restaurants, mercats, pubs, minoristes i cases al nord i sud de la frontera. Aquests indrets requereixen de protecció legal per la contaminació per llavors, collites, arbres, ramat i peix modificats genèticament. Centenars de participants han col·locat cartells de “zona lliure de transgènics” fora del seu lloc de treball-negoci.

L'esdeveniment va ser coordinat per la Xarxa d'Irlanda lliure de transgènics, una associació de 56 organitzacions agràries, companyies i grups ambientalistes que representen 32000 agricultors, forestals, productors, distribuïdors i exportadors d'aliments, chefs i restaurants, ONGs, associacions de professionals, metges, economistes, advocats, periodistes, estudiants i consumidors.

Els Comtats de Clare, Fermanagh, Leitrim i Monaghan ja han aprovat mocions lliures d'OGM. Els consells municipals i altres autoritats locals que han actuat de la mateixa manera inclouen Clonakilty, Derry, Mourne, Navan, Newry, Dublin, així com el Consell Comtal de Dublin Sud.

Contacte:
Michael O'Callaghan (Co-ordinator GM-free Ireland Network)

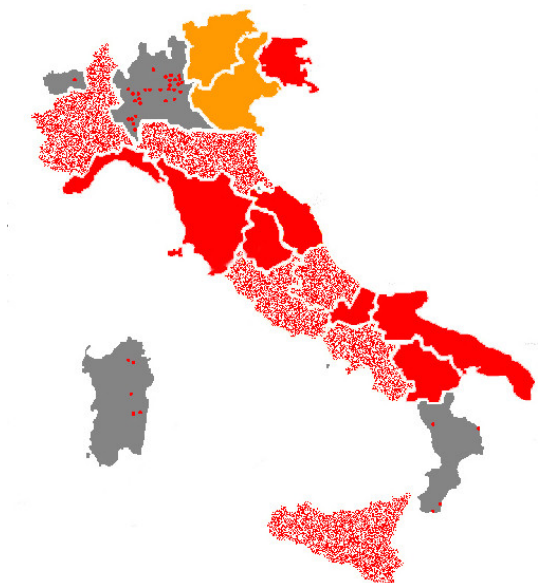
ITÀLIA

Regions lliures d'OGM

A nivell regional, **15 de les 20 regions Italianes** han prohibit cultius transgènics: **Toscana, Abruzzo, Basilicata, Campania, Puglia, Trentino Alto-Adige, Umbria, Molise, Friuli-Venezia Giulia, Lazio, Veneto, Liguria, Marche, Piemont and Emilia-Romagna** (en procés de ratificació estan: **Campania i Sicília**). Aquestes han estat decisions preses de manera democràtica als parlaments regionals, i en el cas de la Toscana, els resultats han estat ratificats pel govern nacional – la decisió significa que els governs regionals tenen autoritat, sota la legislació italiana, per enderrocar decisions preses a nivell europeu. La llei aprovada pel Govern Regional de la Toscana es pot descarregar en PDF [aquí](#).

La regió de la Toscana forma part de la Xarxa Europea de Regions lliures d'OGM.

Les províncies Italianes de **Friuli-Venezia Giulia i Veneto** formen part de la transnacional Bio-regió lliure de transgènics ALPE ADRIA (veure Eslovènia per més detalls). De manera addicional, hi ha dues lleis provincials antitransgèniques a la regió de **Trentino Alto Adige**.

Comuni Antitransgenici

La campanya Italiana "**Comuni Antitransgenici**" (municipis lliures d'OGM) va començar l'any 1999. La campanya s'ha unit a l'Associació Italiana de "Citta del vino" (Ciutats del vi). Aquesta xarxa de ciutats dedicades a la producció de vi ha aprovat la decisió de declarar tots els 400 membres com a "terres lliures d'OGM". Així doncs, al final de l'any 2003 més de **500 ciutats** a Itàlia han pres la posició contra l'ús de transgènics a l'agricultura, incloent **Rome, Milan, Turin, Brescia i Genova**. L'àrea conjunta de les comunitats que ja han signat una resolució contra els OMGs i aquelles que recentment han anunciat que prohibirien els OMGs suposa que gairebé el 80% del territori italià s'ha declarat lliure de transgènics.

Per una llista completa dels municipis lliures d'OGM així com les regions transgèniques, i per més informació sobre la campanya, podeu consultar la pàgina: http://www.rfb.it/comuni.liberi.ogm/comuni_aderenti/adesioni.htm#Comuni

Contactes:

Renato F. Bologna
(Campagna Comune Antitransgenico)
rfb@atlink.it

<http://www.rfb.it/comuni.liberi.ogm/>

Mauro Albrizio (Legambiente)
Tel.: 0032-2-280 64 16
legambiente@skynet.be

<http://www.legambiente.com>

LITUÀNIA

A Lituània el Centre d'Informació Ambiental (EIC) ha estat treballant en la qüestió dels transgènics des de 1999. Les seves principals activitats en aquest camp són la participació activa en la redacció de la legislació nacional, campanyes per augmentar la conscienciació pública, i treball amb els mitjans de comunicació.

L'any 2002 l'EIC va proposar la idea de zones lliures d'OGM a Lituània durant la Conferència Internacional d'Agricultura Orgànica. La regió Karst de 194000 Ha, al nord de Lituània, era una de les possibles regions, ja que les aigües del subsòl no són gaire profundes i l'agricultura sostenible i orgànica són promogudes de manera extensa. En aquesta regió es concentra el major nombre d'agricultors ecològics del país.

Aquest any(?), a la campanya es treballarà per expandir-se encara més, incloent les associacions d'agricultors ecològics. Les bases legals per les zones lliures d'OMGs van ser incloses a la "Estratègia del Govern en l'ús d'OGMs", que encara no s'ha aprovat.

Contacte:

Jurgita Maciunaite
(Environmental Information Centre)
Tel.: 00370 7 207 250
jurgita.maciunaite@gsm.lt

www.apicentras.lt

LUXEMBURG

Al Desembre de l'any 2003, el parlament de Luxemburg va votar una llei per implementar la Directiva europea 2001/18. La llei va ser fortament criticada per organitzacions d'agricultors i de protecció de la natura, ja que no proveeix cap tipus de protecció o mesures per evitar la contaminació en el cas de la comercialització de varietats transgèniques autoritzades en altres estats membres de la UE.

A causa de la controvèrsia al voltant d'aquesta llei, el debat sobre la coexistència i sobre com mantenir Luxemburg lliure de transgènics està molt present a l'agenda. Les organitzacions agràries, juntament amb la camera i el ministeri d'agricultura, estan discutint una proposta per la nova llei.

Hi ha un acord unànimе entre les organitzacions agràries per mantenir Luxemburg lliure d'OGM, i amb la finalitat d'aconseguir, a mig termini, establir una zona lliure de transgènics a Luxemburg.

Contacte:

Christopher Burman (Greenpeace Luxemburg)
Tel. 00352- 54 6252-23
Christopher.Burman@diala.greenpeace.org

<http://www.greenpeace.lu>

MALTA

Set organitzacions diferents (Alternativa Demokratika-Partit Verd, Amics de la Terra, Genista Foundation, Moviment d'Agricultura orgànica de Malta, Move!, Moviment Graffiti, Consell Nacional de Dones, Nature Trust, Agricultors progressistes, Union, Societat Vegetariana) s'han unit per donar suport a la demanda per una Malta lliure de transgènics, basada en el principi de precaució, fet per Alternativa Demokratika (AD) i el Consell Local de Kirkop.

Al desembre, el Govern ha establert un Comitè de Coordinació de Bioseguretat, amb la funció de formular una política nacional sobre la qüestió dels transgènics. El portaveu del Partit Verd pels assumptes medioambientals i rurals, Mark Causon, va dir: "A la llum d'aquesta declaració, AD està proposant que una zona lliure de transgènics hauria de ser declarada a les illes malteses, amb el mar com a barrera natural". AD recomana que el Comitè de Bioseguretat, dintre de la Direcció de Protecció Ambiental Mepa's, prengui cada una de les mesures immediates per assegurar que cap tipus de llavor modificada genèticament sigui sembrada en sòl maltès, en la base del cas per cas. " Això es pot fer de manera legal a la UE, i tal política fins i tot va ser recomanada per la Comissaria de Medi Ambient Margot Walstrom", conclou Causon.

Contacte:

Ralph Cassar (International Secretary - Alternativa Demokratika)

Tel.: 356 21 255330

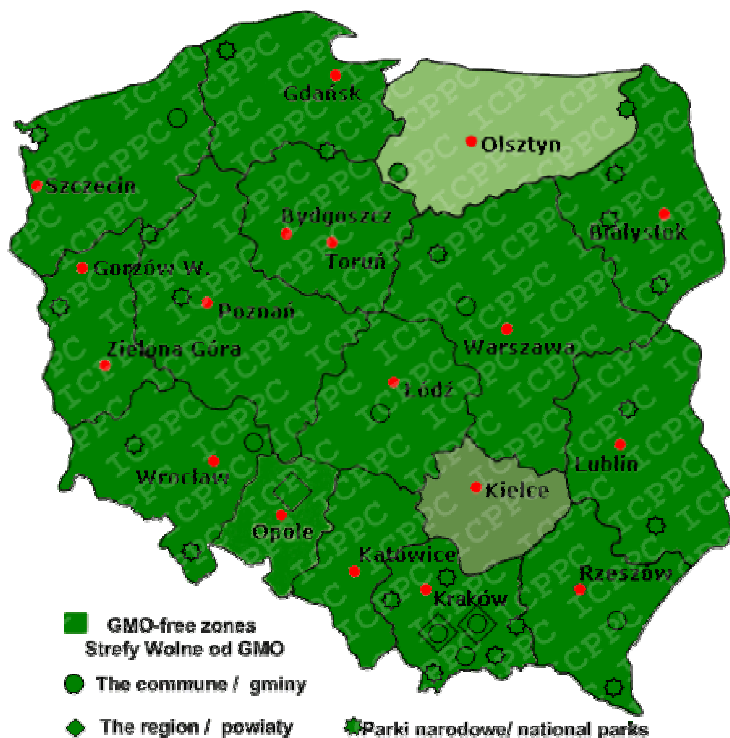
racas@waldonet.net.mt

<http://www.alternativa.org.mt>

POLÒNIA

Regions lliures d'OGM

Actualment hi ha 14 regions lliures d'OGM (d'un total de 16) a Polònia, representant més del 90% del territori i població polacs.

La darrera regió en declarar-se lliure va ser la d'Opole. El 25 de novembre de 2005, el Consell Provincial d'Opole va votar fortament a favor d'aquesta acció; d'aquesta manera va donar un pas important en la protecció front la contaminació genètica en la seva regió. Opole, al sud-oest de Polònia, és una regió amb moltes granges de mida superior a la mitjana, i amb una població de poc més d'1 milió en una àrea de 9412 Km². Només romanen 2 províncies sense declarar-se lliures de transgènics. S'espera que d'aquí poc donin aquest pas, i que el Govern Polac presenti el seu suport total a aquestes accions.

Altres àrees que han aprovat declaracions de zones lliures d'OGM a Polònia són:

- La província Dolnoslaskie (capital Wroclaw), al sud-oest del país, vorejant l'Alemanya de l'est. Té una àrea de 19948 Km² i una població de 3 milions. El consell provincial ha proposat una forta declaració que prohibeix la venda i sembra de transgènics.
- La província de Slaskie, situada al sud-oest de Polònia. És coneguda per les seves muntanyes i granges familiars a petita escala. L'àrea és de 12000 Km², amb una població de 5 milions.
- La província de Pomorskie (amb capital a Gdansk). Està a una zona del Mar Bàltic, popular pel turisme. L'àrea és de 18000 Km², i té una població de 2.2 milions.
- La província de Lodskie (capital Lod): 18,220 Km² amb una població de 2.5 milions.
- La província de Wielkopolskie.(Capital Poznan), amb una àrea de 29,000 Km², i una població de 3.4 milions.
- La província de Mazowieckie (capital a Warsaw): 35,597 Km² amb una població varsoviana de 5,135,732 .
- La província de Lubelskie. Capital: Lublin.Àrea 25,000 Km². Població de 2 milions
- La província de Kujawsko-Pomorskie. Capital: Torun. Àrea 17,000 Km². Població de 2 milions
- La Comunitat de Lubawa a Warminsko-Mazurskie (nord de Polònia, capital a Olsztyn) també s'ha declarat lliure d'OGM. La població és de 10,000 i l'àrea de 263km².
- Província de Podlaskie, amb 20179,58 Km² i 1,224,000 persones.
- Els membres del Consell de la província de Malopolska (amb 15,144 Km² i una població de 3,222,862) va acceptar el 29 de novembre la resolució per declarar-se lliure de transgènics.
- Regió Suski (Malopolska): 687 Km² i una població de 81,000 persones.
- Regió Bocheni (Malopolska), amb una àrea de 631 Km² i una població de 97,000
- La Comunitat de Lacko (Malopolska) ja ha aprovat la resolució per declarar-se lliure de transgènics, amb una àrea de 132 Ha i població de 14500 persones.
- El consell de la ciutat de Krakow (Malopolska) també ha votat per declarar la ciutat lliure d'OGM, amb una àrea de 327 Km² i 746,000 habitants.
- La comunitat Polanow, en la regió Zachodnio-Pomorskie, també ha declarat l'estat de zona lliure de transgènics. Aquesta es troba dins una zona d'agricultura industrial a gran escala, amb moltes granges industrials, així que la declaració és molt benvinguda. Suposa una àrea de 39 Km² amb una població de 9868.
- La província de Podkarpacie (17, 926 Km² amb 2,097 000 persones), al sud-est del país, va ser la primera regió polaca en declarar-se lliure de transgènics. La declaració va ser aprovada el 27 de setembre amb el gran suport del recentment escollit senador de Polònia, Kazimierz Jaworski.

Granges lliures de transgènics

Actualment hi han més de 300 granges, de diferents punts de Polònia, declarades lliures de transgènics. ICPPC ha iniciat aquesta campanya després de ser alertats de la probabilitat d'importacions il·legals i/o dumping (venda per sota del preu normal o cost de producció) de llavors GM al país, així com una falta generalitzada d'una conscienciació respecte a la natura i gravetat de l'amenaça que suposa pel medi ambient i els humans.

Stop dla GMO w Polsce

Contacte:

Julian Rose (ICPPC)

julian@icppc.pl

http://icppc.pl/pl/gmo/eng_index.php

PORTUGAL

El dia 9 d'agost de 2004, la regió sencera d' Algarve (la part més meridional i turística del país) es va declarar lliure de transgènics, exponent que "no han de créixer OMGs a Algarve fins que s'hagi provat científicament que la seva seguretat és del 100% ". Els 16 governs locals que formen el govern regional sencer van votar unànimement per aquesta decisió.

Existeixen senyals de que altres regions a Portugal possiblement segueixin aquesta línia.

A Portugal, la Plataforma Anti-OMG, que engloba diverses ONGs (Quercus, Biocoop, Agrobio, Geota, Gaia, Fapas, Lpda, Lpn, Amigos do Mar), s'està dirigint a governs locals i regionals per que es declarin lliures de transgènics.

Contacte:

Margarida Silva (Quercus)

Tel 00351 22 558 0048

msilva@esb.ucp.pt

REGNE UNIT

Amics de la Terra – Anglaterra, Gales i Irlanda del Nord llancen la campanya Gran Bretanya Lliure d'OMGs l'octubre de 2002, implicant als seus grups locals, però també en gran mesura altres grups locals.

S'han anat generant una sèrie de recursos, per fer possible que aquests grups exerceixin una pressió de lobby sobre els seus governs locals, com guies de campanya, material de premsa, comunicats, així com material de difusió en forma de pòsters, tríptics i enganxines.

Consultar http://www.foe.co.uk/campaigns/real_food/resource/gm_free_britain/index.htm

S'ha penjat un mapa interactiu a la pàgina web on podeu trobar:

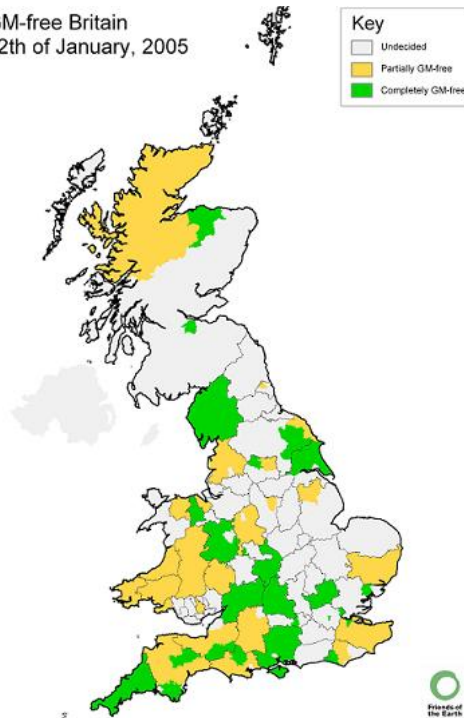
- Les àrees que s'han declarat lliures
- Quins grups estan operant en cada zona
- L'adreça de correu electrònic per demanar als consells local que donguin suport a la campanya.

http://www.foe.co.uk/campaigns/real_food/press_for_change/email_la/index.shtml

A finals de 2003, 106 grups locals d'Amics de la Terra i 47 grups independents es van apuntar per dur a terme la campanya. Fins ara 60 zones de Gran Bretanya han aprovat una resolució declarant-se lliures d'OMGs durant la campanya, emparant-se en l'article 19 com a base legal (veure la guia de la campanya per conèixer les eines legals)

Quan el Consell del Comtat de Hampshire va signar la resolució el 25 de Febrer, el nombre total de població vivint en Zones declarades Lliures d'OMGs va passar a ser de més de 15 milions.

GM-free Britain
12th of January, 2005

Verd = Lliure d'OMGs; Groc = parcialment lliure d'OMG; Gris = sense decisió; Vermell = presència d'OMG

Al novembre de 2003 la British National Trust va votar a la AGM a favor de declarar-se lliure d'OMG i prohibir per tant el conreu d'OMG en terres de Trust. Trust és el major propietari privat de terres agrícoles a Anglaterra, Gales i Irlanda del Nord. Parlem de més de 600.000 acres de terra, el 80% de la qual està conreada o té una gestió agrícola.

La Co-op també va prohibir els conreus i aliments OGM en la seva empresa des del mes passat. La Co-op va rebutjar: la sembra d'OMGs a les seves terres, la venda d'aliments GM sota la seva marca i fer inversions en tecnologia GM. La Co-op és de l'agricultor amb més terres (85.000 acres) i te unes vendes de 5 bilions anuals.

Contacte:

Liz Wright (Friends of the Earth)
Tel. 0044 - 113 242 8153
lizw@foe.co.uk

<http://www.foe.co.uk/>

GAL·LES

La nació de Gal·les s'ha autodeclarat lliure d'OMGs. L'Assemblea Gal·lesa va adoptar una política pro lliure d'OMG i ha **aprobat les primeres distàncies a Europa pel blat de moro GM T25, que no concordaven** amb l'article 19 de la Directiva europea 90/220/EEC (conegut com l'article de protecció).

Les accions de postals, la construcció de coalicions (per exemple entre la unió de pagesos i l'institut de dones), l'assessorament legal per part de FOE Cymru a l'Assemblea i la pressió dels grups locals van desencadenar en un èxit.

35 consells gal·lesos han aprovat resolucions declarant-se lliures d'OMGs. Gal·les també és membre de la Xarxa Europea de Regions Lliures d'OMGs.

http://www.foe.co.uk/cymru/english/campaigns/real_food/gm.html

ESCÒCIA

A Escòcia, el Comitè de Terres i Medi Ambient de la Highland Council (Consell Escocès) ha recomanat la revisió i aprovació de noves polítiques en matèria de OMGs agrícoles. Aquestes noves polítiques varen ser aprovades en una sessió del ple del Consell el 18 de desembre de 2003. Les noves polítiques recomanen que el Consell:

- prengui mesures actives per fomentar l'establiment d'una zona Lliure d'OMGs a les Highlands (Escòcia)
- Obrir un diàleg amb les 10 regions europees que s'oposen als OMGs agrícoles i que estan apel·lant a la Comissió Europea.
- Començar un diàleg amb la NFUS, SCF i altres agències, autoritats locals i altres grups més amplis per sondejar si recolzen la nova política del Consell
- Fer una crida al SEERAD perquè introdueixi unes mesures de coexistència que garantissin la supervivència de l'agricultura ecològica i convencional, i que aquestes no es vegin compromeses per la presència de conreus MG en cas que altres parts del Regne Unit desenvolupessin aquest tipus d'agricultura.

El Consell Escocès també a passat a formar part de la Xarxa Europea de Regions Lliures d'OMGs.

El West Lothian Council també va aprovar una resolució al desembre de 2003, i es compromet en la seva política a:

- Declarar West Lothian Lliure d'OMGs
- Adreçar-se a la Secretaria de l'Estat del Departament de Medi Ambient, Alimentació i Polítiques Rurals (DEFRA) per comunicar-li els detalls de la moció aprovada.
- Considerar cada proposta d'autorització en relació als OMG, i si cal adreçar-se tant a la DEFRA com a la Comissió Europea per reclamar l'aplicació de l'article 19 per tal que tot West Lothian quedi exclosa de l'abast de l'autorització.
- Adreçar-se a Ministeri Escocès de Medi Ambient i Desenvolupament Rural detallant els termes d'aquesta moció i fent una crida a l'Executiu Escocès perquè utilitzi tots els recursos que estan en les seves mans per bloquejar qualsevol proposta del Govern d'Anglaterra de concedir llicències per al conreu comercial d'OMGs.

Moray es va declarar Lliure d'OMG per decisió unànime del seu Consell el 26 de maig de 2004. Aquesta regió també està planejant unir-se a la Xarxa Europea.

Les Western Isles han estat l'últim Consell escocès en declarar-se Lliure d'OMGs al juny de 2004.

Contacte:

Anthony Jackson (Munlochy GM Vigil)
Tel.: 0044- (0)7753865540
jacko@roskill.fsnet.co.uk

<http://www.munlochygmvigil.org.uk>

<http://www.gmfreescotland.net/>

Al Febrer de 2004, els Executius escocès i gal·lès van bloquejar l'aprovació del primer OMG a Anglaterra, una varietat de blat de moro GM anomenat Chardon LL o T25 patentat per Bayer. L'Executiu gal·lès ha fet notar que les regulacions del Regne Unit estipulen que una varietat determinada es pot plantar en un dels països només si els altres dos hi estan d'acord.

IRLANDA DEL NORD

A Irlanda del Nord, Sinn Féin i el Partit dels Verds han fet una crida a tota Irlanda per que es declari Lliure d'OMGs. El portaveu del Sinn Féin en matèria d'agricultura, Gerry Mc-Hugh, va dir que "la contaminació creuada entre conreus no respecta fronteres. Irlanda ha de romandre lliure d'OMGs".

Per més informació consultar el capítol d'Irlanda.

ROMANIA

És juntament amb l'estat espanyol, el país europeu amb conreus transgènics a escala comercial. Romania porta plantant OMG des de l'any 1999 i important soja MG des del 1996, degut a l'estreta cooperació del govern romanès amb l'americà. A diferència de l'estat espanyol però planten soja transgènica, més concretament RoudUp Soja de la companyia Monsanto, que actualment ocupa 87.600ha segons el Ministeri d'Agricultura romanès (dades de 2005). Això converteix Romania en el país de més conreus transgènics a Europa. No existeix cap tipus de regulació respecte els OMGs a nivell de consum i traçabilitat. També s'està preparant la introducció de blat de moro transgènic al país.

El passat 14 de març de 2006, la Federació Nacional d'Agricultors Ecològics (FNAE) i el centre d'informació de'OMGs (InfoGM – Romania) van anunciar la declaració de la primera Regió Lliure d'OMGs a Romania. 26 localitats de Comtat de Nasaud s'han autodeclarat Lliures. Aquesta declaració representa el compromís de les autoritats locals, dintre les seves possibilitats legals, perquè no es conreïn transgènics en les seves terres. També estan demanant als polítics nacionals i regionals que assegurin que els agricultors que vulguin produir conreus lliures de transgènics ho puguin fer, evitant la contaminació de la seva terra i la seva collita, i que estiguin legalment protegits.

RÚSSIA

Rússia encara roman lliure de transgènics. Segons informació oficial, al país no creixen transgènics amb finalitat comercial. La Comissió de Valoració Mediambiental Federal no ha aprovat cap de les varietats MG comercialitzades per a ús agrícola.

D'acord amb la legislació russa, cada varietat MG ha de passar la Valoració Mediambiental Federal per tal de ser inclosa en la llista nacional de varietats autoritzades per cultivar. Monsanto va intentar introduir les seves patates transgèniques a través d'aquesta comissió al 2001, però la Valoració Mediambiental Federal les va aturar.

Quatre cultius i vegetals (8 varietats) - patates, blat de moro, remolatxa i soja - estan aprovades per al consum humà. Els transgènics també s'utilitzen a menjar per a bebès, i venuts sense l'etiquetatge obligatori (quan l'aliment conté a partir d'un 0,9 % d'OGMs, ha d'estar etiquetat com a tal, segons la legislació russa).

Perspectives i iniciatives lliures de transgènics

A la Comunitat d'Estats Independents, incloent Rússia (la seva major part), es troba el 80% de la biodiversitat Pan-europea! La major preocupació de Rússia, segons les ONGs, és la d'introduir una moratòria en el cultiu de transgènics com a mesura preventiva, així com en l'ús de transgènics per a menjar per a bebès.

L'Aliança CIS en Bioseguretat, Eremurus Club, totes les Associacions Russes en Seguretat Genètica, la Unió Internacional Socio-Ecològica, Greenpeace-Rússia, i altres estan treballant en aquesta qüestió. Diverses cartes demanant aquesta mesura, firmades per dotzenes de científics i ONGs, ven ser enviades al president Putin al 2004.

L'estiu de l'any 2002, els participants de la Primera Conferència Russa en Seguretat Ecològica, organitzada per les ONGs en cooperació amb el Ministeri de Recursos Naturals, va adoptar una resolució reclamant la mateixa moratòria.

També existeixen iniciatives en diverses regions reclamant zones lliures d'OGM a nivell local, que impliquen prohibir el cultiu de transgèniques al futur i la introducció d'una legislació per un etiquetatge de 0%. Això s'està portant a terme a Kostroma (regió Central Russa), però encara no està aprovat pel parlament local.

Contacte:

Victoria Kolesnikova (Eremurus Club / The CIS Biosafety Alliance)
Tel: 007-095-308-89-33
eremurus@mtu-net.ru

SERVIA I MONTENEGRO

Malgrat les guerres, Servia i Montenegro va ser el primer país en establir un sistema de regulació per controlar OMGs del sud-est d'Europa.

Al maig del 2001, un àmplia llei en OMGs va entrar en vigor per regular les condicions per l'alliberació deliberada de transgènics i la seva col·locació al mercat.

Des de llavors, Servia i Montenegro ha tingut una política de mantenir la seva agricultura lliure de transgènics, ha prohibit la importació de grans sencers (per evitar la sembra), i ha mantingut controls relativament estrictes en la importació. Només 2 llicències van ser emeses abans del 2001 (abans d'adoptar les regulacions en la implementació) : una per la comercialització de la soja Roundup Ready (RR) vàlida per 10 anys i la segona per camps d'assaig del blat de moro RR de Monsanto.

A la província de Vojvodina ha començat una campanya per una regió lliure de transgènics, i fins i tot el Secretari Provincial d'Agricultura està a favor.

Contacte:

Olivera Radovanovic (Green Network of Vojvodina)
twins@eunet.yu

www.zelenamreza.org

SUÏSSA

Suïssa prohibeix els OMGs!

Al 2005 el 56% dels suïssos van votar en referèndum a favor d'una moratòria de 5 anys per conreus GM i la importació d'animals transgènics.

El resultat anava en contra del Parlament i Govern suïssos, ja que tots dos rebutjaven una moratòria al 2004. Una campanya en contra dels OMGs agrícoles va ser llançada al 2003 per grups d'agricultors, consumidors i ecologistes.

La majoria dels 26 cantons suïssos han acceptat la prohibició. La majoria d'agricultors que recolzen la iniciativa s'estan dirigint cap a una producció més ecològica, en resposta a la retallada dels subsidis agrícoles tradicionals.

El referèndum suís ha recollit 120.000 signatures a favor d'una moratòria de 5 anys per conreus GM i la importació d'animals transgènics.

<http://www.gentechfrei.ch/>

Municipis lliures de transgènics

Fins ara, 12 municipis s'han declarat lliures d'OGM :

Rebévelier,
Rohr bei Olten, Chavannes-le-Veyron, Cuarnens, Grens, L'Isle Marchissy, Mauraz, St-George, Geschinen, Iséables, Riederalp.

Contacte:

Beat Jans (ProNatura)
Tel.: 0041 61 317 92 22
beat.jans@pronatura.ch

<http://www.pronatura.ch/content/english/EN/page1.html>

XIPRE

A Xipre les autoritats dels municipis de Lárnaca, Egkomi i Yermasogeia s'han declarat lliures d'OMGs. Els municipis de Strovolos, Latsia, i Agios Athanasios s'estan planejant declarar-se lliures en breu. També alguns grups socials i blocs de comunitats s'han interessat en declarar les seves zones lliures d'OMGs.

Tot això va ser un resultat directe de la Conferència per Xipre Lliure d'OMG organitzada per la Federació Xipriota d'Organitzacions Ambientalistes i Ecologistes, que va tenir lloc a Strovolos el 17 de Febrer del 2005. Un dels tallers presentava el tema de les zones lliures d'OMG a les autoritats locals, per això anava dirigit al ministre d'agricultura i medi ambient i al president del comitè parlamentari en matèria de medi ambient. Dos representants grecs van ser convidats per compartir la seva experiència.

Amics de la Terra – Xipre també han organitzat trobades amb els 33 alcaldes de Xipre, amb el director de la Unió de Municipis Xipriotes, i amb el cap de la Unió de Comunitats Xipriotes.

Amics de la Terra – Xipre, en coalició amb la Federació Xipriota d'Organitzacions Ambientalistes i Ecologistes, s'han dirigit al President i al ministre d'agricultura per demanar que declari Xipre lliure d'OMGs.

Contacte:

Friends of the Earth Cyprus

Tel: 00357-25347042

foearth@cyecosystem.org.cy

<http://www.cyecosystem.org.cy/>

5 - ANNEXOS

- MANIFEST DE FRAGA

Davant les diferents propostes sobre Decrets de Coexistència i veient la creixent onada de casos de contaminació transgènica d'aliments ecològics, diferents col·lectius i ciutadans constituïm un nou espai de treball. (Sense protagonistes destacats, líders mediàtics ni interlocutors institucionalitzats, es constitueix aquest espai). Som pagesos, consumidores ecològiques, ciutadans rurals, investigadores, sindicalistes, gent dels transformats, etc. Gent de l'Aragó i d'arreu dels Països Catalans que no ens resignem a quedar-nos parats.

Constatem

- Els diferents casos de contaminació apareguts en les últimes campanyes a la ramaderia i agricultura ecològica de l'Estat.
- Que les propostes de DECRETS de Coexistència, tant de l'Administració Estatal com de la catalana, no evitaran la contaminació de la resta del cultius ni estableixen convenientment les responsabilitats en aquests casos.
- Que la contaminació transgènica té impactes especialment negatius en les produccions ecològiques i que els Decrets previstos els fan irreversibles. Si aquests s'aproven, molts pagesos ecològics hauran d'abandonar el cultiu o arriscar-se a importants pèrdues econòmiques.
- Que les propostes de Decrets no resolen el conflicte sinó certifiquen la pèrdua de llibertat d'elecció dels pagesos i consumidors, el monopoli en matèria de llavors i la reducció de la biodiversitat històrica.
- Que durant les anteriors legislatures l'Estat espanyol esdevingué líder en l'autorització de varietats transgèniques i experimentacions realitzades, esdevenint el gran laboratori de proves europeu. Tot plegat, sense debat públic.
- Que els nous executius espanyol i català tracen una línia de continuïtat amb els anteriors i això s'expressa en la pretensió d'evitar el debat polític i social resolent la qüestió de la coexistència **VIA DECRET**. Contràriament, diversos estats europeus han fomentat processos parlamentaris participatius sobre el tema i més de 100 regions s'han declarat lliures de transgènics.
- La complicitat i negligència de les Administracions, les grans empreses promotores dels transgènics i certes cúpules científiques i universitàries a l'hora d'estimular el ràpid desplegament d'aquest cultius, amb menyspreu dels impactes socials i ambientals.
- L'aplicació de la tecnologia transgènica a altres cultius amb l'imminent extensió del conflicte entre una agricultura privatitzada i modificada genèticament i la resta.
- Que els mètodes del CCPAE són de dubtosa eficiència a l'hora de certificar que els productes ecològics estiguin lliures d'OGM.

Considerem que

- És imprescindible garantir una agricultura, un medi i una alimentació lliures de transgènics.
- L'extensió dels transgènics no respon a una necessitat socialment compartida sinó a les voluntats de lucre de les empreses del Agronegoci. Davant l'amplitud dels seus impactes negatius i els reduïts beneficiaris, cal aturar-la.
- L'agroecologia és una estratègia productiva i una forma de vida clau per afrontar la crisi agrària i rural i a l'hora de garantir la seguretat alimentària de la població. Per això no pot permetre's que els transgènics la posin en perill.
- Les varietats modificades genèticament són un pas més cap a la privatització de la vida i la dependència de la pagesia respecte als multinacionals del sector.
- Són necessàries mesures de pressió cap a l'administració i de pedagogia i contrapropaganda al camp i la ciutat. Donada la pluralitat dels afectats negativament pels transgènics cal avançar també en una plataforma d'acció plural evitant caure en nous corporativismes.

Per això demanem

1. La Retirada de les propostes dels Decrets de Coexistència que preparen tant la Generalitat de Catalunya com el Govern de l'Estat Espanyol i l'establiment de processos de decisió adequats per un conflicte d'aquesta magnitud.
2. Que no s'autoritzi la sembra de varietats de blat de moro modificades genèticament per a la pròxima campanya ja que no està garantida la protecció de la resta de cultius ni establertes les responsabilitats en cas de contaminació.
3. L'inici d'un ampli debat social que condueixi a una consulta social vinculant sobre el futur d'aquests cultius.
4. L'establiment d'una moratòria sobre l'autorització de cultius i camps experimentals de varietats transgèniques i que es garanteixi un ampli procés públic de discussió i decisió.
5. El posicionament dels diferents Consells Reguladors de les Produccions ecològiques respecte als cultius transgènics i les propostes de Decrets de Coexistència
6. Que l'Agroecologia i l'agricultura ecològica siguin declarades com a pràctiques d'interès públic i se'n prioritz el seu desenvolupament.
7. L'aturada definitiva de la investigació pública en cultius transgènics i el recolzament de la investigació agroecològica.
8. La retirada de la legislació que permet que siguin patentades i privatitzades les plantes i animals, mantinguts i millorats històricament per les pràctiques pageses.
9. Que les comunitats d'Aragó i Catalunya siguin declarades zones lliures de transgènics.
10. Que durant la primera quinzena de Febrer, abans de l'inici de la sembra, el DARP, el MAPA, el Ministeri de Mediambient, el CAAE i el CCPAE ens trametin una resposta inequívoca a aquestes qüestions.

30 de Gener de 2004, Fraga

Organitzacions que recolzen el manifest:

Assamblea Pagesa de Catalunya
Ecologistas en Acción
Asociación Acció Creativa per a la Solidaritat
Democràcia Ambiental
Seninari de Estudis y Recerca sobre Agroecología (SERA) Universitat de Lleida
APECPAE
CNT
CGT
Botiga de Integral
Amics de L'escola Agrària de Manresa (AEAM)
IPCENA
Fundació Terra
Amigos de la Tierra
Slow Food de Garraf
Centre de anàlisi y Programes sanitaris (CAPS)
Revista mujer y salud
Col·lectiu cironet
GEPEC
La Maixanta
Cooperativa Brunec
Cooperativa Mon Verd

Plataforma Unitaria contra la Autopista eléctrica de Cataluña y Aragón
Plataforma Transgenics Fora!
L'associació de consumidors saó
ECOCOSUM (Coordinadora de cooperatives de consum de catalunya)
Cooperativa de consum responsable SEMINKO
Cooperativa de consumidors ecològics el rebost
Cooperativa de consum teixit de la terra de Sabadell
Associació El rostoll verd
Germinal cooperativa
APROEBA
PACCAS (Promotora Altoaragonesa de Comercio y Consumo Alternativo y Solidario)
SEO BIRD/LIFE
CERAI
CAAE Comité Aragones de Agricultura Ecológica
La Birosta
La Conquista del Pan
Cooperativa de consumidores el Bisaltico
ANSAR
Sociedad Aragonesa de Protección a los Animales y Plantas
Amnistia Animal
UAGA
Asociación Barrio Verde
Asociación de Agroecología Eléboro
Escuela Popular de Huesca

- MANIFEST DE BERLIN

Manifest de Berlín per les regions lliures d' OMG i la biodiversitat a Europa

Les regions europees tenen el dret de determinar la seva pròpia manera de conrear, menjar, produir i vendre aliments així com de protegir el seu medi ambient i paisatge, la seva cultura i patrimoni, les seves llavors, el seu desenvolupament rural, el seu futur econòmic. Això inclou el dret a decidir sobre l'ús de plantes i animals modificats genèticament (MG) en la seva agricultura i els seus ecosistemes.

La nostra elecció

El dret fonamental a poder triar el que mengem és un bé compartit entre tots. L'elecció sobre l'ús de material reproductiu en l'entorn comú no pot ser individual, ja que afecta a totes les persones que comparteixen aquests espais. Les decisions sobre l'ús d'organismes modificats genèticament (OMG) i l'aspecte dels nostres paisatges haurien de prendre's democràticament en les regions i no ser imposades per agricultors individuals, buròcrates o empreses. Les decisions poden ser equivocades i per tant haurien de ser reversibles i poder canviar-se.

Les nostres llavors

La diversitat local de llavors i de varietats tradicionals i els seus parents silvestres representen la base d'una composició única de sabors al llarg de les regions i el patrimoni d'una regió. A més és la base de noves innovacions i desenvolupament de llavors. Protegir i fomentar la conservació i reproducció de les varietats natives i localment adaptades i la continuïtat de la conservació de llavors pels agricultors són un deure i un dret de pes en les polítiques agràries regionals.

La nostra diversitat agrícola

La Agri-Cultura és una part important del nostre estil de vida regional. A l'hora d'introduir tecnologies agràries com els OMG, s'han de prendre en compte els impactes socioeconòmics i culturals. La majoria de les regions europees van promoure l'agricultura sostenible i ecològica i prioritats comercials regionals per al seu desenvolupament rural. On no es pot garantir el dret a conrear sense OMG i sense canvis indeguts a les pràctiques agràries, la introducció dels OMG s'ha d'evitar.

La nostra biodiversitat natural

La configuració del medi ambient europeu i dels paisatges, incloent les seves àrees protegides, és el resultat de milers d'anys d'agricultura a mà de l'ésser humà. L'enorme riquesa dels diferents paisatges, ecosistemes i espècies ha d'estar protegida per tots els que comparteixen aquest patrimoni. Preservar la nostra biodiversitat de la disseminació i introgressió de les varietats MG representa en si un objectiu de conservació.

La nostra seguretat i precaució

La ciència es pot equivocar, però els OMG no es poden retirar fàcilment en cas produir-se efectes perjudicials. Per tant, les regions tenen el dret a aplicar el principi de precaució en relació amb l'alliberament dels OMG.

La nostra sobirania alimentària i productes de qualitat

La majoria dels europeus no volen aliments transgènics. Respectar aquesta voluntat forma part de la sobirania alimentària de les regions i constitueix una oportunitat econòmica important. Les autoritats regionals han de ser capaces de protegir els productes certificats de qualitat, els

criteris de puresa, la producció ecològica i les denominacions d'origen a preus competitius. Això inclou l'accés a pinsos per a animals lliures de transgènics.

La nostra coexistència

En la majoria dels casos i per a la majoria de les espècies, no és realista pensar que existeix una possibilitat de coexistència entre una agricultura biotecnològica i una agricultura no-biotecnològica, és exactament com pensar que pot haver soroll i silenci alhora en la mateixa habitació. Són necessàries les més estrictes normes de protecció per als cultius locals i els seus parents silvestres. El nivell de protecció i els criteris de coexistència, incloent els seus costos, s'han de valorar i decidir a nivell local i regional. Una coexistència justa i sostenible ha de prevaler entre veïns i socis econòmics, no ha de ser una imposició per sobre de les seves pràctiques tradicionals i el seu desenvolupament futur.

La nostra Europa

La diversitat de les regions forma la identitat d'Europa. En una economia global, necessitem normes comunes europees de seguretat alimentària, transparència, responsabilitat, protecció del medi ambient i la naturalesa i accés al mercat. Aquestes haurien de ser dissenyades per a servir i no suprimir l'acte-determinació local i regional dels ciutadans europeus. Defensarem aquests drets i deures i les bel·leses i l'encant de les nostres regions en tota Europa.

- PER QUÈ ENS OPOSEM ALS TRANSGÈNICS?

1.- Perquè no apareixen per necessitats plantejades pel món pagès ni per la manca d'aliments, sinó que són el resultat del procés de consolidació de l'economia global capitalista que es manifesta en: a) la crisi social i ambiental provocada per la revolució verda i les necessitats de l'agroindústria d'incrementar el domini sobre l'agricultura i l'alimentació b) el desenvolupament de les noves tecnologies i en concret les de la manipulació genètica i c) els processos de fusió i concentració de les indústries vinculades amb l'agroalimentació i la formació de les indústries de les "ciències de la vida".

2.- Perquè existeix una diferència fonamental entre la millora genètica tradicional i les noves biotecnologies de manipulació genètica. Mentre que en la genètica tradicional es barreja i selecciona diferents varietats d'una mateixa espècie dins del propi entorn, la manipulació genètica recombina en el laboratori, segments d'ADN de diferents espècies i crea noves varietats que no han estat comprovades per l'activitat agrícola provocant resultats negatius inesperats. Aquestes noves biotecnologies es regeixen per una visió reduccionista i determinista del funcionament dels gens i la seva relació amb el medi.

3.- Perquè les seves repercussions econòmiques i socials són enormes: Creixent dependència de pagesos i consumidors del Sud i del Nord de les multinacionals mitjançant les patents sobre la vida i multitud d'acords comercials imposats que genera una pèrdua substancial de la sobirania i seguretat alimentàries. Experiències com la Índia, Argentina i Àfrica on existeixen importants extensions de conreus transgènics o s'han introduït com "ajuda alimentària" mostren una misèria en augment dels pagesos amb casos fins i tot de suïcidi, abandonament de terres de conreus tradicionals i tot en benefici de les grans multinacionals biotecnològiques i la complicitat dels governs nacionals. A Europa les coses no són gaire diferents i les multinacionals i els *lobbys* pressionen per aixecar la moratòria per comercialitzar noves varietats transgèniques i estendre-les per tot el continent.

4.- Perquè els transgènics per les seves característiques són molt agressius i contaminen de manera irreversible el medi, posant en perill la supervivència de tots els sistemes agrícoles especialment els de la naturalesa ecològica. Als USA més de meitat dels conreus estan contaminats, a Mèxic s'han contaminat reserves genètiques de blat de moro i a Navarra i a Catalunya s'han detectat casos de contaminació genètica en producció ecològica. Els transgènics constitueixen un atac directe a la biodiversitat vegetal i impedeixen que pagesos i consumidors decidim el que mengem i cultivem.

5.- Perquè existeixen evidències de la inseguretat i perillositat per la salut dels transgènics a causa de la inestabilitat del transgen que obra la porta a noves recombinacions de material genètic de conseqüències imprevisibles, per altra banda els conreus BT provoquen resistència als antibiòtics i la pròpia UE ha prohibit l'ús del blat de moro 176 de Syngenta a partir del 31 de desembre del 2004 encara que a molts països de la U.E. si ho està, mentre que al estat espanyol n'hi ha més de 30.000 hectàrees !!! També s'han detectat casos de transferència horitzontal de gens entre espècies emparentades o no, que poden generar nous virus i noves malalties.

6.- Perquè les millores pels pagesos i pel medi ambient defensades per les companyies biotecnològiques no s'han produït i l'experiència de molts pagesos que han utilitzat llavors transgèniques mostra que són més cares, no incrementen la producció i fins i tot ha augmentat l'aplicació d'herbicides i insecticides. El incompliment de les expectatives anunciades per la indústria biotecnològica ha provocat un informe del Deutsche Bank que aconsella la desinversió en transgènics.

7.- Perquè Catalunya com el conjunt de l'Estat espanyol són un paradís per les multinacionals biotecnològiques i l'únic estat de la U.E on es cultiven milers d'hectàrees transgènics (unes 6.000 de blat de moro BT a Catalunya) i on es practica desenes d'experiments en espais oberts sense protecció i l'obligatòria informació pública. Aquesta situació és possible gràcies al suport i la col·laboració de les administracions públiques i les institucions científiques i universitàries que eviten el debat públic sobre les conseqüències de la transgènia i oculten i tergiversen els informes, les opinions crítiques i les accions reivindicatives dels qui ens oposem als transgènics.

8.- Perquè en definitiva els transgènics representen l'última i més nefasta proposta de l'agricultura industrial; un model productiu extraordinàriament nociu tant socialment com ecològicament, el qual ara, amb la seva versió transgènica imposa més dependència del mercat i de les multinacionals a pagesos i consumidors i més degradació ambiental al planeta amb benefici exclusiu de les multinacionals biotecnològiques.

**¡ Ni als plats, ni als camps ni en experiments !
! Transgènics Fora de Catalunya i del planeta !**

- S'INTENSIFICA LA LLUITA CONTRA ELS TRANSGÈNICS!

Primera acció a Catalunya contra un camp experimental a Lleida

Amb la creació de la Plataforma Transgènics Fora a l'octubre del 2000, integrada per col·lectius i persones de diferents àmbits de Catalunya, s'ha intensificat la lluita contra els transgènics dins el territori català amb l'acció de denúncia al Departament d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya i al Supermercat Caprabo a finals de l'any passat i els actes reivindicatius i festius del 17 abril a Balaguer per celebrar el Dia Internacional de Lluita Pagesa.

Però l'acció més significativa es va produir el passat dia 3 de Juliol, on uns 60 integrants de la Plataforma, van destruir totalment un camp experimental de blat manipulat genèticament a la població de Gimènells (Lleida) i que forma part d'un projecte de la Unió Europea anomenat SUSTAIN (sostenible ???) finançat amb fons públics amb participació de l'IRTA (Institut de Recerca Tecnològica Agrària) vinculat a la Generalitat de Catalunya, la Universitat de Barcelona i d'altres organismes d'investigació de França i Anglaterra.

Aquesta acció constitueix una resposta conscient i contundent a l'estratègia de fets consumats de la indústria biotecnològica i la col·laboració decidida de les administracions públiques que volen imposar a pagesos i consumidors unes llavors i uns aliments que no volem ni desitgem i que han estat rebutjats per la majoria de la població europea. En conseqüència, entenem que tenim el dret, el deure i la legitimitat de recórrer a l'acció directa no violenta per aturar la seva extensió i exigir l'eliminació total dels conreus transgènics. Al mateix temps denunciem:

- que l'estat espanyol és el país de la U.E. amb més superfície de transgènics cultivats, (només de la varietat de blat de moro BT 176 de Syngenta n'hi ha més de 32.000 hectàrees) i és l'únic que en produeix a escala comercial.
- que Catalunya és una de les comunitats pioneres pel que fa a la introducció i proliferació de conreus transgènics; actualment hi ha unes 6.000 hectàrees plantades de blat de moro i diversos camps experimentals repartits entre les àrees cerealistes de la plana de Lleida i la província de Girona.
- que tant l'IRTA com la resta de centres de recerca pública de l'estat, participen activament en programes d'investigació dins el negoci de les "Ciències de la vida", contribuint així al desenvolupament i l'expansió dels OGMs.
- que la Generalitat de Catalunya ha ocultat i arxivat diversos casos de contaminació genètica detectats en productes d'agricultura i ramaderia ecològica, l'únic tipus de producció on es fan anàlisis. Per altra banda, es nega a facilitar la localització concreta dels conreus transgènics experimentals i comercials que hi ha al principal, una informació d'accés públic segons la legislació europea.
- que la contaminació genètica és un fenomen inherent a la proliferació de conreus transgènics i nega tota possibilitat de coexistència amb altres sistemes agrícoles, especialment els ecològics. I no es coneix ni es pot preveure l'abast que tindrà sobre la salut i el medi, aquest nou tipus de contaminació.

Les reaccions dels pro-OGM: falsedats, misèria d'arguments i amenaces

La resposta dels responsables de l'experiment no es fa esperar, primer amb les declaracions del propi director general de l'IRTA, Josep Tarragó i després amb un article al diari Segre i a La Mañana de Lleida (Opinió 06.07.04 ¿Ecologismo o irresponsabilidad) signat per la Dra. Conxita Royo, investigadora del Centre UdL-IRTA i el Dr. José Luis Araus, catedràtic de la Universitat de Barcelona que evidentment ha estat contestat amb altres 4 articles i també publicats en els citats diaris ¿i que ens diuen els "nostres científics"?

El text ja comença malament perquè segons ells "la destrucció del camp no fa sino confirmar el desconeixement de la societat davant aquesta tecnologia". Estem cansats que investigadors

tancats al seus laboratoris, lluny de la realitat i que només busquen el seu prestigi personal i que responen a les directrius marcades per les multinacionals dels agroquímics, tractin a consumidors i pagesos d'ignorants. Si hi ha desconeixement és a causa de la pròpia estratègia dissenyada per les companyies de relacions públiques al servei de la indústria biotecnològica d'amagar públicament els perills i les conseqüències nefastes dels transgènics i presentar-los com el darrer invent del segle que acabarà amb la fam al món.

¿Ignoren els citats científics l'existència de la nombrosa documentació sobre els efectes negatius científics i socials dels transgènics, o només es fan ressó de les conclusions a las que arriben les companyies biotecnològiques?. Des de 1966, any en que es va iniciar el conreu comercial de plantes transgèniques, han aparegut un nombre important d'estudis i documents el·laborats per investigadors independents compromesos amb la realitat social. D'altra banda, s'ha evidenciat el caràcter negatiu de les conseqüències socials que ha tingut el seu desenvolupament en diversos països de l'Àfrica, a l'Argentina o a l'Índia. L'acció de destrucció és doncs una conseqüència lògica d'aquesta realitat intolerable imposada pels interessos de la indústria biotecnològica i forma part de les accions de protesta que s'han desenvolupat a altres països europeus i de la resta del planeta.

Per altra banda, presentar un experiment transgènic amb un blat que se li ha inserit un gen de mongeta per comprobar si capta millor el nitrogen del sòl, com un experiment sostenible i ecològic, és una farsa i una provocació i reflexa la seva visió simplista i mercantilista del concepte de sostenibilitat, (l'agricultura és sustentable quan és globalment ecològica, socialment justa i participativa, amb finalitats locals, adequada a les característiques del medi i amb un enfocament holístic). Els transgènics en canvi, reproduïxen i eixamplen la filosofia dels híbrids comercials que prioritzen la productivitat per damunt de tot i l'ús il·limitat d'insums procedents de la indústria química.

Però també és un experiment inútil, innecessari i molt car (200.000 euros), perquè existeixen altres pràctiques agrícoles realment ecològiques que mantenen la riquesa orgànica dels sòls i aprofiten correctament el nitrògen: rotacions de conreus, compostos orgànics, plantar lleguminoses, etc. ¿Per què no es dediquen doncs, aquests diners que surten de les nostres butxaques a la investigació i experimentació en varietats autòctones i en sistemes agrícoles que faciliten la supervivència del món pagès i el consum de productes sans i de qualitat i no com els transgènics que només beneficien a les multinacionals, contaminen el medi i provoquen la misèria de les poblacions rurals.

I també tenen el valor d'afirmar que els treballs dels científics en els organismes públics és independent i neutral, quan l'IRTA obté una gran part de finançament a través de convenis amb empreses com Monsanto, Syngenta, Dupont, etc. i d'altres multinacionals que controlen el mercat mundial de llavors, incloent les llavors manipulades genèticament, ¿com pot ser que es parli de independència científica, si estan desenvolupant varietats que estan protegides per Geslive, una entitat que controla i castiga als pagesos que utilitzen llavors patentades, encara que les utilitzin per l'autoconsum?

Sorpren i indigna alhora que els citats científics reclamin la llibertat per investigar en transgènics, i en canvi no defensin la investigació en ecològic ni la llibertat dels consumidors d'escollir productes lliures d'OGMs ni tampoc que els pagesos puguin produir ecològicament sense el perill que els seus camps es pol·linitzen amb transgènics.

El que no falta però en el seu escrit és la desqualificació i la criminalització dels col·lectius que com el nostre ens oposem amb arguments i amb l'acció directa als transgènics, ni tampoc que ens amenacin en denunciar-nos per un delictes de destrucció de "bens públics" per un valor de 200.000 euros.

El perill transgènic a Catalunya i la resistència de pagesos i consumidors

L'estat espanyol és un paradís per a la indústria biotecnològica, aquí troben totes les facilitats que els manca a altres països europeus i les autoritats polítiques i científiques col·laboren estretament a la seva expansió. Portem més de sis anys amb conreus i experiments transgènics i Catalunya juga un paper davanter i estratègic en la política de suspensió de fet de

la moratòria europea de nous conreus comercials i l'autorització de noves varietats transgèniques. S'ha produït un canvi d'orientació política i algunes forces del tripartit es mostren més sensibles al tema i parlen des de posicions més crítiques, però volem fets concrets i no solament bones paraules, sobre tot en relació a que Catalunya sigui una comunitat lliure de transgènics.

Tenim un perill real, el de la contaminació genètica que per les seves conseqüències irreversibles amenaça la supervivència de tota forma d'agricultura no transgènica i la diversitat vegetal. Aquest problema s'intenta "solucionar" amb una normativa de coexistència entre l'agricultura transgènica i les agricultures no transgèniques, amb l'objectiu en definitiva de consolidar els OGMs a Europa. Alguns països han aprovat uns reglaments de coexistència que com mínim protegeix les agricultures tradicionals i ecològiques i dificulta l'expansió dels OGM. A Catalunya i a l'estat espanyol en canvi, existeix un projecte que defensa literalment els interessos de les multinacionals, no obstant, el nou govern ha dit que vol canviar-lo. Ja veurem en quina direcció.

Aquesta situació ha provocat naturalment reaccions de protesta en àmbits diversos i a diferent nivell, però darrerament s'ha consolidat un espai important de lluita entre el món pagés i el del consum ecològic. Així neix la Plataforma Transgènics Fora, un espai d'acció política ampli i divers que agrupa a col·lectius i persones de tot Catalunya (d'organitzacions pageses, de l'àmbit acadèmic, de col·lectius de consum ecològic i cooperatives de producció i comercialització agrària ecològica) compromeses amb la lluita contra la imposició de l'agricultura transgènica a casa nostra i a la resta del món.

Més enllà dels objectius específics de les diferents accions, des de la Plataforma volem alertar i concienciar a la població de la greu situació que vivim en relació a l'agricultura i l'alimentació transgènica i amb les nostres accions intentem recuperar, reinventar i estendre vies d'intervenció política que, mitjançant la desobediència civil i l'acció directa no violenta aconseguim que s'aturi l'estratègia dels promotors de l'agricultura transgènica i entenem que totes i tots els que estem per la justícia social i ecològica estem legitimats i tenim el deure de fer-ho.

Defensem una agricultura solidària i respectuosa amb les persones i el medi i no supeditada als interessos econòmics del sector biotecnològic i volem desenvolupar la producció i el consum agroecològic. I exigim:

- Que s'aturin els experiments transgènics
- Que es facin públiques les localitzacions concretes dels conreus experimentals i comercials transgènics.
- Que Catalunya sigui declarada zona lliure de transgènics.

**Ni als plats, ni als camps, ni en experiments !
Transgènics Fora de Catalunya i de la resta del planeta !**

VARIETATS DE BLAT DE MORO TRANSGÈNIC AUTORIZADES PER AL SEU CONREU A ESPANYA (2006)					
Varietat	Empresa sol·licitant	Event	Inclusió Registre de Varietats. Ordre:	Exclusió Registre de Varietats Espanya. Ordre:	Catàleg Europeu
Compa CB	Novartis (Syngenta)	Bt 176	7052 de 23 de març de 1998	APA/2628/2005 de 28 de juliol	
Jordi CB	Novartis (Syngenta)	Bt 176		APA/2628/2005 de 28 de juliol	
Brama	Syngenta	Bt 176	APA/520/2003, de 27 de febrer	APA/2628/2005 de 28 de juliol	
Aliacan Bt	Limagrain	Mon 810			SI
Aristis Bt	Nickerson Sur (Limagrain) / Senasa	Mon 810			SI
DKC6575	Dekalb (Monsanto)	Mon 810			SI
PR33P67	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810			SI
Sansone Bt	Procace	Bt 176	APA/314/2004, de 4 de febrer	APA/3826/2004 de 29 d'octubre	
Escobar	Syngenta	Bt 176		APA/2628/2005 de 28 de juliol	
Campero	Advanta (FOX Paine)	Mon 810			SI
Cuartal Bt	Arlesa (Euralis)	Mon 810			SI
DKC6550	Dekalb (Monsanto)	Mon 810			SI
Gambier Bt	Nickerson Sur (Limagrain) / Senasa	Mon 810			SI
Jaral Bt	Semillas Fitó	Mon 810			SI
PR32P76	Pioneer Hi-Bred (DuPont)	Mon 810			SI
Protect	Koipesol	Mon 810			SI
Bacila		Mon 810	APA/2628/2005 de 28 de juliol		??
DKC4442YG	Dekalb (Monsanto)	Mon 810			??
DKC5784YG	Dekalb (Monsanto)	Mon 810			??

DKC6041YG	Dekalb (Monsanto)	Mon 810	Catàleg Nacional França		??
FOGGIA		Mon 810			??
HELEN BT	Advanta	Mon 810			??
PR32R43	Pioneer Hi- Bred (DuPont)	Mon 810			??
PR32W04	Pioneer Hi- Bred (DuPont)	Mon 810			??
PR34N44	Pioneer Hi- Bred (DuPont)	Mon 810			??
PR36R11	Pioneer Hi- Bred (DuPont)	Mon 810			??
RIGLOS BT		Mon 810			??
SF1035T	Semillas Fitó	Mon 810			??
SF1036T	Semillas Fitó	Mon 810			??
SF1112T	Semillas Fitó	Mon 810			??
BOLSA	Pioneer Hi- Bred (DuPont)	Mon 810			SI
DK 513	Dekalb (Monsanto)	Mon 810			SI
ELGINA	Pioneer Hi- Bred (DuPont)	Mon 810			SI
LÉVINA	Pioneer Hi- Bred (DuPont)	Mon 810			SI
NOVELIS	Pau Semences (Euralis)	Mon 810			SI
OLIMPICA	Pioneer Hi- Bred (DuPont)	Mon 810			SI

Bt 176

Modificació: CG 00256-176 / Característica introduïda: Bt Cry1A (b) /
Autoritzat UE Decisió 97/98/CE (23-01-97)

Mon 810

Mon 810 / Bt Cry1A(b) / Autoritzat UE Decisió 98/294/CE (22-04-98)

- DOCUMENTS I LINKS D'INTERÈS

Xarxa europea de Zones Lliures

www.gmofree-europe.org

Pàgines web i documents de consulta sobre transgènics

Pimiento Verde transgènic

www.moviments.net/pimientoverde

Al grano: impacto del maíz transgénico en España. Amigos de la Tierra i Greenpeace, podeu trobar-ho a la web de qualsevol dels dos: www.greenpeace.es; www.tierra.org

Sobre la situació legal a Europa i el tema de la coexistència

www.saveourseeds.org

Friends of the Earth International. GMO contamination around the world. Holanda, 2001. Està traduït al castellà a: www.biodiversidadla.org/article/articleview/3172/1/10

Altieri, M i Rosset, P. "Diez razones que explican por qué la biotecnología no garantizará la seguridad alimentaria, ni protegerá el medio ambiente ni reducirá la pobreza en el Tercer Mundo", a www.biodiversidadla.org/article/view/1036

Notícies i recursos, especialment sobre Amèrica Llatina però també d'altres llocs sobre conservació de la biodiversitat, transgènics, etc... Tenen un buscador bastant complert, fòrum, possibilitat de penjar notícies, etc. www.biodiversidadla.org

The case for a GM-free sustainable world. És un recull impressionant d'estudis sobre els perills de l'enginyeria genètica i les alternatives. Molt exhaustiu. També el podeu trobar en castellà a la web: www.indsp.org/GM-FreeEspagnol.pdf

És una web d'Indymedia específica sobre biotecnologia. Permet la publicació oberta de notícies, documents i convocatòries. www.biotechimc.org

A Seed Europe és una xarxa europea de grups i persones que es centren en agricultura i OGM. Tenen un directori sobre enginyeria genètica. www.aseed.net; www.groundup.org